

ΚΟΝΙΤΣΑ

139. Μάρτης - Απρίλης 2008

139. Μάρτης - Απρίλης 2008

Φωτ. εξωφ. Π.Σ.Τ.
(Ανοιξη)

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ
και Υπεύθυνος κατά Νόμο:
Σωτήρης Τουφίδης
Κόνιτσα 44.100
Τηλ. 26550 22464 - 22212
Fax: 26550 22464

Συντάσσεται από Επιτροπή:
Ανδρέου Ηλίας
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ίκαρος

Ετήσια συνδρομή:
Εσωτερικού 15 Ευρώ,
Εξωτερικού 30 Ευρώ ή 40 Δολ.

Αλληλογραφία - Συνδρομές
στον υπεύθυνο Σ. Τουφίδη

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Περίοδος Τρίτη • Τεύχος 139 Μάρτης - Απρίλης 2008 • Euro 3

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΣΕΛ.

81	Μανιτάρια, Ι. Λυμπερόπουλου
85	Οι γείτονές μας Σκοπιονοί, Ν. Ρεμπέλη
89	Οι οικισμοί της Κολιάδας Κόνιτσας, Χ. Γκούτου
99	Σακχαρώδης Διαβήτης, Στ. Μπούσυμπουλα
105	Η Χαλκιδική, τα Μεταλλεία και οι Ηπειρώτες, Α. Ζιώγα
111	Το Μυστικό δρώμενο, Ν. Τέντα
113	Το αεροπλάνο, ΣΤ.
115	Το ημερολόγιο του DON BRUNO, Χρ. Στρατηγόπουλου
119	Η Χορωδία, Σ.Τ.
121	Νέα από το Δίστρατο, Κ. Παγανιά
123	Ημερίδα για τον Ζαχ. Διαβήτη, Ι. Παπαϊωάννου
125	Εξωρ. Σύλλογος Κόνιτσας
126	Ποιήματα, Σ.Κ - Θ.Ν.
127	Εκδηλώσεις Ηπειρωτών, Ι. Δάφνη
133	Καθαρή Δευτέρα στο εκκλησάκι της Αγ. Βαρβάρας, Η.Α.
135	Αδελφότητες σε εκδήλωση, Ι. Δάφνη
137	Βιβλιοπαρουσίαση, Σ.Τ. - Σωκράτη Οικονόμου
141	Απόκριες στη Μολ/ση, Απ. Ριστάνη
143	Επίσκεψη του Δ/του Α' Σώματος, Απ. Ριστάνη
144	Ν' αφυπνιστούμε..., Ε. Ευαγγελίδη
147	Αδ/τητα Κοντισιωτών, Χ. Γκούτου
149	Απόκρεω στην Οξυά, Γ.Α - Κ.Λ.
153	Καγιάκ-Σλάλομ, Κ.Α.
155	Ειδήσεις-Κοινωνικά-Νεκρολογίες

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ

Γαριβάλη 10,
45221 Ιωάννινα
τηλ. 26510 77358

Κόνιτσα

ΤΟ ΖΩΝΤΑΝΕΜΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ

ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ενδιαφέρουσες εκπομπές της ΕΤ3, στις αρχές του 2008, μας έδειξαν ότι στη Δυτική Μακεδονία και μάλιστα σε γειτονικές στη δική μας επαρχίες (Γρεβενών, Κοζάνης, Καστοριάς), υπάρχει μεγάλη δραστηριότητα γύρω από τη συλλογή και κατανάλωση άγριων μανιταριών.

Και απ' ό,τι φαίνεται, τα μανιτάρια αυτά από τη μια μεριά αφθονούν στα βουνά τους, από την άλλη αποτελούν όχι μόνο συμπλήρωμα στη διατροφή τους, αλλά και πρώτη ύλη στην κατασκευή γλυκών, ποτών και σειράς άλλων παρασκευασμάτων, σε τρόπο ώστε να προβάλλονται σαν σπεσιαλιτέ της περιοχής τους.

Ταυτόχρονα, το όλο θέμα "μανιτάρια", αποτελεί απία ίδρυσης ειδικών οργανώσεων (σωματείων, συλλόγων, λεσχών κλπ), ειδικών καταστημάτων (εστιατορίων, πρατηρίων πωλήσεως παρασκευασμάτων κλπ) και κυκλοφορίας ειδικών εκδόσεων (Βιβλίων, Λευκωμάτων) που όλα μαζί είχαν σαν αποτέλεσμα να δημιουργηθεί όχι μόνον ένας μεγάλος κύκλος ντόπιων φανατικών οπαδών (συλλεκτών και μανιταροφάγων), αλλά και ένα υπολογίσιμο ρεύμα επισκεπτών-τουριστών, με τις ανίστοιχες οικονομοπολιτιστικές συνέπειες.

Ο προβληματισμός ο δικός μου, γύρω από το θέμα αυτό, σε ό,τι αφορά την επαρχία μας, είναι "Γιατί η δική μας επαρχία Κόνιτσας, που είναι γειτονική με τις παραπάνω περιοχές, έχει την ίδια χλωρίδα μ' αυτές και από αιώνων βασανίζονται οι κάτοικοί της από τα ίδια προβλήματα επιβίωσης, έμεινε αδιάφορη απέναντι στο νόστιμο και χρήσιμο αυτό συμπλήρωμα διατροφής, ενώ ξέρουμε ότι ακόμα και κατά το διάστημα της Γερμανοϊταλικής κατοχής, οι συμπατριώτες μας και από το "ζαλίκωμα Τσαμουριά-Μακεδονία" υπέστησαν του "χριστού τα πάθη", και έφαγαν στη μεγάλη πείνα, για να επιζήσουν κελάνες, σκαντζόχοιρους, βαλάνιδια κλπ, αλλά τα μανιτάρια δεν τα ζύγωσαν".

Το 2003 στο περιοδικό ΚΟΝΙΤΣΑ (τ. 109, σελ. 101) ο γεωπόνος Π.Σ.Τουφίδης έγραψε άρθρο για τα Μοσχομανιτάρια και τις Μορχέλες.

Δυό νόστιμα ανοιξιάτικα μανιτάρια της περιοχής μας, όπου και σημείωσε ότι τα παραπάνω είδη μανιταριών ενώ είναι περιζήτητα σε άλλα μέρη της πατρίδας μας, στην περιφέρειά μας είναι άγνωστα και μόνο όσοι εμπειρικά και παραδοσιακά γνωρίζουν κάποιο είδος το συλλέγουν και το κατανάλουν από τον άνοιξη μέχρι τον χειμώνα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ, ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
Ενδοσίου
29-5-2008
24634

μικρή περιγραφή αυτών των δύο ειδών μανιταριών, της νοστιμιάς τους, του αρώματός τους κλπ, για να προτρέψει τους συμπατριώτες μας στη συλλογή τους αλλά καταλήγει ότι:

"Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η συλλογή συγκεκριμένου είδους πρέπει να γίνεται μόνο αν είμαστε απόλυτα σίγουροι για αυτό. Εφ' όσον υπάρχει και η παραμικρή αμφιβολία τότε δεν το συλλέγουμε, για να αποφύγουμε δυσάρεστες συνέπειες από απλές γαστρεντερικές ανωμαλίες μέχρι και το θάνατο).

Διαβάζοντας το βιβλίο του Γιώργου Κωνσταντινίδη, Εκπαιδευτικού -Ερευνητού της μυκοχλωρίδας, από την Κνίδη Γρεβενών, που είναι δάσκαλος στα Γρεβενά, (Έκδοση Ζαρζώνη, Αιγύπτου 14, Λαδάδικα Θεσσαλονίκη) MANITARIA, ΟΔΗΓΟΣ ΜΑΝΙΤΑΡΟΣΥΛΛΕΚΤΗ, διαπιστώνω ότι η μεγάλη ανάπτυξη της Μανιταροσυλλογής και της σε συνέχεια ποικιλλόμορφης αξιοποίησης των προϊόντων αυτών στις γειτονικές με την επαρχία μας περιοχές που ανέφερα στην αρχή του παρόντος, είναι αποτέλεσμα της εγκατάστασης στις περιοχές αυτές προσφύγων από τον Πόντο, στον οποίο "υπολογίζεται ότι η συγκέντρωση των φυτικών ειδών είναι περίπου δέκα φορές μεγαλύτερη από ό,τι στην κεντρική Ευρώπη" κατά τον καθηγητή Βιολογίας στο ΑΠΘ Θωμά Σαββίδη..

Βέβαια, από το ίδιο βιβλίο του Γ. Κωνσταντινίδη, βγαίνει

Α) Ότι είναι αναμφισβήτητη η μεγάλη διατροφική αλλά και γενικότερα οικονομικοεμπορική αξία του μανιταριού.

Β) "Ότι και τα δικά μας βουνά και δάση είναι γιομάτα από πολλών ειδών μανιτάρια

Γ) Ότι (αυτό είναι και το σημαντικότερο) ενόψει του γεγονότος ότι ανάμεσα στα πολλά είδη των μανιταριών που υπάρχουν στα δάση μας υπάρχουν και είδη δηλητηριώδη, (είδη που επιφέρουν από απλές γαστρεντερίτιδες μέχρι και θάνατο, είδη με ναρκωτικές-παραισθησιογόνες ιδιότητες)

Δ) Ότι δεν υπάρχει κανένας γενικός κανόνας διάκρισης των φαγώσιμων ειδών από τα δηλητηριώδη. Και

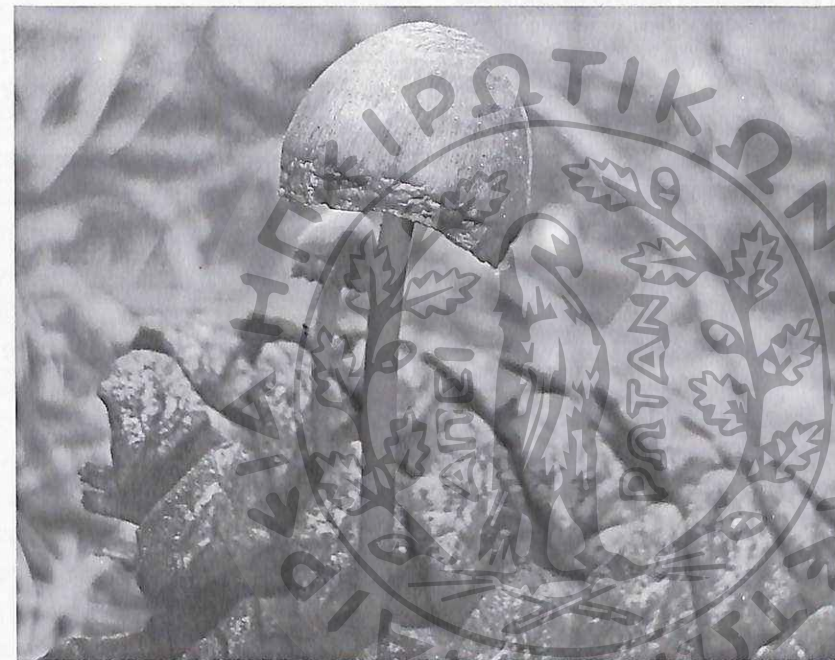
Ε) ότι ο **μόνος κανόνας που ισχύει γενικά για τη συλλογή μανιταριών είναι αυτός που λέει ότι μαζεύουμε για τροφή μόνο τα είδη, των οποίων τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίζουμε με απόλυτη βεβαιότητα. Η παραμικρή αμφιβολία είναι λόγος απόρριψής τους.**

Ύστερα από όλα αυτά που είπαμε παραπάνω, καταλήγουμε ότι θα ήταν ένα

μεγάλο άνοιγμα για τους κάτοικους της περιοχής μας Η εισαγωγή στις παραγωγικές δραστηριότητες τους της μανιταροσυλλογής. Προϋπόθεση όμως αυτής της στροφής των κατοίκων και προς την παραγωγική αυτή κατεύθυνση είναι η μετέκληση στην Κόνιτσα, από το Δήμο Κόνιτσας, (ύστερα από συνεννοήσεις) ενός έμπειρου μανιταροσυλλέκτη από τα Γρεβενά για διάστημα έξι ή και περισσότερων μηνών, ο οποίος θα εκπαιδεύσει στην Κόνιτσα μία ομάδα νέων παιδιών στη ενδιαφέρουσα αυτή δουλειά, που ποικιλόμορφα θα ωφελήσει την περιοχή μας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Μέσα στις άσχημες προβλέψεις που ακούγονται από ειδικούς επιστήμονες για τα επόμενα χρόνια λόγω κλιματολογικών αλλαγών στην επιφάνεια της γης, (πόλεις θα κατακλειστούν από τη θάλασσα, ένα μεγάλο μέρος της Ελλάδας θα γίνει Σαχάρα κλπ) στην Ημερίδα που έλαβε χώρα στη Θεσσαλονίκη (24.2.08) με τον τίτλο "Δράση για το κλίμα στο πλαίσιο της πανελλαδικής εκστρατείας του Δικτύου Μεσόγειος SOS" η Μαρία Μιμίκου καθηγήτρια της Σχολής Μηχανικών ΕΜΠ, επισήμανε τα παρακάτω. Στην Ήπειρο, στην λεκάνη του Αώου, μέχρι το έτος 2050, η μέση απορροή των νερών, θα παρουσιάσει μικρή αύξηση μεγέθους 2,5% κατά τους χειμερινούς μήνες και 3-17% στους υπόλοιπους μήνες.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΚΑΛΕΣΜΑ

Καλούνται οι απόφοιτοι του εξαταξίου Γυμνασίου Κόνιτσας Σχολ. Έτους 1967-1968 στο πρώτο (1^ο) αντάμωμα στις 16-08-2008 και ώρα 21:00' στην Κόνιτσα και στην ταβέρνα «ΠΛΑΤΑΝΑΚΙΑ»

ΤΑΞΗ ΕΚΤΗ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1967-1968	ΤΟΠΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ
1. Βάσιος Πάυλος του Γρηγορίου	Δίστρατο
2. Βλάνος Χρίστος του Θωμά	Αμάραντος
3. Γκούντας Παναγιώτης του Αποστόλου	Κλειδωνιά
4. Γκούντος Νικόλαος του Χρίστου	Αμάραντος
5. Δάλλας Παναγιώτης του Στεργίου	Ελεύθερον
6. Δάψη Μάρθα του Δημητρίου	Κόνιτσα
7. Εξάρχου Χαράλαμπος του Αποστόλου	Κόνιτσα
8. Ζαχαροπούλου Σωσάννα του Βασιλείου	Κόνιτσα
9. Ζήμυρας Παναγιώτης του Νικολάου	Ελεύθερον
10. Καραγιάννη Γεωργία του Νικολάου	Πηγή
11. Καραγιαννόπουλος Αθανάσιος του Ιωάννου	Βρυσοχώρι
12. Κοτόπουλος Σταύρος του Αθανασίου	Μελισσόπετρα
13. Κουέση Ελένη του Ηλία	Κόνιτσα
14. Κυρίτσης Κων/νος του Χρίστου	Αμάραντος
15. Κωστρόγλου Πάυλος του Ανέστη	Κόνιτσα
16. Λιάπη Βασιλική του Αποστόλου	Μελισσόπετρα
17. Μακαρίου Διαλεχτή του Βασιλείου	Μόλιστα
18. Μαργαρίτη Γιαννούλα του Δημητρίου	Δίστρατο
19. Μαργαρίτης Σταύρος του Δημητρίου	Οξυά
20. Μονχοπούλου Σπυρίδων του Αθανασίου	Παλαιοσέλι
21. Μονχοπούλου Ευανθία του Αθανασίου	Παλαιοσέλι
22. Νίνης Νικόλαος του Αθανασίου	Μολυβδοσκεπάστο
23. Νίνης Χρίστος του Περικλέους	Μολυβδοσκεπάστο
24. Ντάφλης Γεώργιος του Θωμά	Αετόπετρα
25. Ντάφλης Ιωάννης του Γεωργίου	Κόνιτσα
26. Ντάφλης Λεωνίδας του Σταύρου	Αετόπετρα
27. Πίσπας Παναγιώτης του Γεωργίου	Παλαιοσέλι
28. Ριστάνη Δροσούλα του Σταύρου	Μολυβδοσκεπάστο
29. Σδράλη Μιράντα του Κων/νου	Παλαιοσέλι
30. Σίμος Ιωάννης του Κων/νου	Πάδες
31. Σπανού Μαρία του Αποστόλου	Πηγή
32. Σταυρίδου Κασσιανή του Δημητρίου	Κόνιτσα
33. Τσιλίφη Ευανθία του Χρίστου	Εξοχή
34. Τσούβαλη Αικατερίνη του Αχυλλέως	Πυρσόγιαννη
35. Φαρμάκη Ευαγγελία του Σωτηρίου	Κόνιτσα
36. Φασούλης Κων/νος του Βασιλείου	Λυκόραχη
37. Χαβά Ελένη του Αποστόλου	Φούρκα
38. Λάμπρος Σταύρος του Φιλίππου	Βαπτιστή

Για οποιαδήποτε πληροφορία οι απόφοιτοι μπορούν να απευθύνονται στους:

- 1) Χαράλαμπος Εξάρχου Δήμαρχο Κόνιτσας τηλέφωνο: 26550-60326
- 2) Κατερίνα Τσούβαλη Δ/ντρια Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας, τηλέφωνο: 26550-23825
- 3) Ιωάννη Ντάφλη Δ/ντή 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου Κόνιτσας, τηλέφωνο: 26550-22312 ή 26550-22168.
- 4) Σταυρίδη - Κέντρου Κασσιανή, τηλέφωνο: 26510-72574.

Οι γείτονές μας, οι Σκοπιανοί

Απο τον ΝΙΚ. Χ. ΡΕΜΠΕΛΗ, Φιλολόγο, πρώην Λυκειάρχη

«Πρώτα ο Θεός κι ύστερα ο γείτονας» λέει συχνά ο θυμόσοφος ελληνικός λαός, για να δείξει πόσο χρήσιμος και βοηθός μπορεί να φανεί, ανά πάσα στιγμή, ένας καλός γείτονας και, αντιθέτως, πόσα προβλήματα μπορεί αυτός να δημιουργήσει, όταν είναι δύστροπος, αχάριστος και ασυνεννόητος. Το ίδιο συμβαίνει και σε ένα κράτος, που περιβάλλεται από κακούς γειτονικούς λαούς και υποκριτές φίλους. Αντιπαρέχομαι τους Τούρκους, οι οποίοι διαρκώς μας δημιουργούν προβλήματα στο Αιγαίο, τους Βουλγάρους, που εποφθαλμιούν τη Θράκη, τους Αλβανούς, που έχουν βλέψεις στην Τσαμουριά και σε άλλα τμήματα της Ηπείρου και έρχομαι στο κρατίδιο των Σκοπίων, με το οποίο έχουμε το θλιβερό προνόμιο να συνορεύουμε.

Το πρόβλημα των Σκοπίων πήρε τα τελευταία χρόνια επικίνδυνες διαστάσεις εξ αιτίας της ονομασίας "Δημοκρατία της Μακεδονίας", μικρού τμήματος της νότιας Σερβίας, το οποίο ο Τίτο, σε συνεννόηση με τον Στάλιν (1944), το βάφτισε έτσι, ακριβώς για να προεκταθεί μελλοντικά προς νότο, μέχρι το Αιγαίο πέλαγος. Έτσι, διακαής πόθος των

Σκοπιανών ήταν, είναι και θα είναι να αντικρύσουν κάποτε το Αιγαίο και έμπλεοι χαράς να φωνάξουν, σαν άλλοι "Μύριοι" του Ξενοφώντος: "Θάλαππα, θάλαππα".

* * *

Η πατρίδα μας, η οποία έπρεπε να κινηθεί από τότε κατά της ονομασίας αυτής, έδειξε ασυγκλήρη αδιαφορία: εξ ου και οι σημερινές περιπέτειες, που τρέχουμε και δεν προλαβαίνουμε. Υποτιμήσαμε απ' αρχής το κρατίδιο αυτό και δείξαμε μια αλαζονική συμπεριφορά. Η περίπτωση των Σκοπίων μου θυμίζει κάποιον μύθο του Αισώπου, που αναφέρεται σε αγώνα ταχύτητας μεταξύ λαγού και χελώνας. Ο λαγός, έχοντας εμπιστοσύνη στην ταχυποδία του, ύστερα από καμιά εικοσαριά ημερήματα, κοιμήθηκε δίπλα στο δρόμο, σε αντίθεση με τη χελώνα, που προχωρούσε αργά, συνεχώς και σταθερά. Κι όταν ξύπνησε ο λαγός, άρχισε να τρέχει πιο γρήγορα, αλλά βρήκε τη χελώνα πρώτη στο τέρμα.

Ο μύθος δηλοί ότι στο Σκοπιανό αδιαφορήσαμε πλήρως και ενώ οι γείτονές μας εργάζονταν συστηματικά, επίμονα και διπλωματικά, με αποτέλεσμα 120 και πλέον χώρες, μεταξύ των οποίων η Κίνα, η Ρωσία, Αμερική, να ανα-

γνωρίσουν το κρατίδιο με το συνταγματικό του όνομα "Μακεδονία", εμείς εδώ σφυρίζαμε αδιάφορα και είχαμε γίνει όλο αυτό το χρονικό διάστημα "αφωνότεροι ιχθύων". Καμιά έντονη αντίδραση καμιά δυναμική και διπλωματική διαμαρτυρία στον Τύπο και τα Μ.Μ.Ε. Μούγγα και βουβαμάρα απ' άκρου εις άκρον της Ελλάδος. Φαίνεται πως χρειάζεται να πάρουμε μαθήματα διπλωματίας από τους Σκοπιανούς, οι οποίοι, χωρίς ιστορικά, αρχαιολογικά, γλωσσικά επιχειρήματα έγιναν αδιάλλακτοι και μας μιλούν από θέσεως ισχύος (με τις πλάτες, φυσικά, της Αμερικής).

* * *

Το πρόβλημα που μας απασχολεί σήμερα εμφανίστηκε το 19ο αιώνα. Πολλά γράφθηκαν από δικούς μας και ξένους επιστήμονες για το μακεδονικό ζήτημα. Ο πατέρας της ελληνικής Γλωσσολογίας Γ. Χατζηδάκης στις Γλωσσολογικές του μελέτες δημοσίευσε περισπούδαστη πραγματεία "περί του ελληνισμού των αρχαίων Μακεδόνων" (σελ. 33-114, όπου με αδιάσειστα επιστημονικά επιχειρήματα αποδεικνύει ότι οι αρχαίοι Μακεδόνες ήταν γνήσιοι Έλληνες.

Να σκεφτούν οι γείτονές μας μόνο τούτο: Όταν ο Μ. Αλέξανδρος περιέφερε νικηφόρα τα μακεδονικά - ελληνικά όπλα (334-323 π.Χ.) μέχρι τις Ινδίες και διέδιδε την ελληνική γλώσσα

και τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό στην Ασία, οι Σλάβοι ζούσαν, όπως ζούσαν, ως νομάδες, στα οροπέδια της βόρειας Πολωνίας και μόλις τον 6ο μ.Χ. αι. εμφανίστηκαν στα Βαλκάνια. Πώς, λοιπόν, αυτοαποκαλούνται Μακεδόνες και θεωρούν τους εαυτούς των απογόνους του Μ. Αλεξάνδρου; Μπας και τρελάθηκαν οι άνθρωποι; Τί σχέση έχουν οι Σκοπιανοί με το αστέρι της Βεργίνας, που θέλησαν να το κάνουν εθνικό τους σύμβολο και σημαία;

Πού βρίσκεται η Βεργίνα, πού η Πέλλα και πού Γης κείται τα Σκόπια; Με ποίο δικαίωμα σφετερίζονται την ονομασία Μακεδονία, αφού και το όνομα "Μακεδών" είναι παραφθορά της λέξης "μακεδνός", που σημαίνει: υψηλός, υψηλόσωμος. Πρβλ. Ομ. Οδ. η 106: "οία τε φύλλα μακεδνής αιγείριο" (= σαν τα φύλλα της ψηλόκορμης λεύκας).

* * *

Το κρατικό αυτό παραμόρφωμα των Σκοπίων, που πάει να γίνει προτεκτοράτο της Αμερικής στα Βαλκάνια και το οποίο δεν έχει ρίζες, παρελθόν, ιστορία, είναι ένα συνονθύλευμα από Αλβανούς, Σλάβους, Βουλγάρους, Μωαμεθανούς και Γύφτους. Ποτέ δεν αποτέλεσε έθνος με εθνική συνείδηση και υπόσταση. Η γλώσσα τους είναι ένα κράμα από σερβικές, βουλγαρικές, τουρκικές και αλλοιωμένες ελληνικές λέξεις. Προ-

έχει το σλαβικό ιδίωμα. Είναι γνωστό ότι τον 9ο αιώνα οι εκ Θεσσαλονίκης αδελφοί ιεραπόστολοι Μεθόδιος και Κύριλλος κήρυξαν το χριστιανισμό στους Σλάβους, επινόησαν το σλαβικό αλφάβητο, μετέφρασαν τα Ευαγγέλια και άλλα λειτουργικά βιβλία στη σλαβική γλώσσα και εκχριστιάνισαν αυτούς. Από το Βυζάντιο και τους Έλληνες πήραν οι Σλάβοι και οι Σκοπιανοί τα πρώτα στοιχεία του πολιτισμού τους και με την έτοιμη γραπτή γλώσσα άρχισαν ν' αναπτύσσουν φιλολογία, λογοτεχνία, παιδεία και επιστήμη.

Ανέφερα πιο πάνω ότι οι Σκοπιανοί ποτέ δεν είχαν διαμορφώσει εθνική συνείδηση. Το κήρυγμα του εθνομάρτυρα Ρήγα Φεραίου για συνένωση των υποδούλων λαών των Βαλκανίων κατά των Τούρκων, ούτε καν τους άγγιξε συναισθηματικά και η ελληνική επανάσταση του 1821 βρήκε τους Σκοπιανούς να κοιμούνται ανέμελα τον ύπνο του δικαίου.

Οι Έλληνες πρέπει πάντοτε να βρίσκονται σε εγρήγορση κι επαγρύπνηση, γιατί όλοι οι γείτονές μας καιροφυλακτούν να βρουν μελλοντικά την κατάλληλη ευκαιρία να μας αρπάξουν κάτι, έτσι για να έχει ισχύ η παροιμία "εκεί που μας χρωστούσαν μας πήραν και το βόδι". Και ευκαιριακά ερωτώ: Αληθεύει η πληροφορία ότι η Ελλάδα παρέχει οικονομική ενίσχυση στα Σκόπια; Για

ποιό λόγο βοηθούμε ακάριστους γείτονες, όταν στη χώρα μας υπάρχουν φτωχές οικογένειες, που βωλοδέρνονται να τα βγάλουν πέρα με 500 και 600 ευρώ σύνταξη το μήνα; Τόσο πλούσιοι και γενναιόδωροι είμαστε; Φρίζον ήλιε και στέναζον γη!...

* * *

Οι Σκοπιανοί μέχρι στιγμής τηρούν αδιάλλακτη στάση. Ό,τι πετύχουν κέρδος θα είναι γι' αυτούς. Σε μας εναπόκειται να μην κάνουμε πίσω σε τίποτε. Τελικά θα καμφθούν, όταν δουν κι εμάς να είμαστε αμετακίνητοι στις θέσεις μας. Εν ανάγκη να θέσουμε θαρραλέα "βέτο". Τυχόν άλλη υποχώρησή μας θα είναι για μας ταπεινωτική και εθνική ήττα.

Οι Έλληνες το 1940-41 πολέμησαν για την Ελλάδα και προς όφελος των τότε συμμάχων μας, όταν άλλα κράτη πρωτίτερα υποτάσσονταν αμαχητί στις πάνοπλες φάλαγγες του Χίτλερ.

Νά, λοιπόν, γιατί πρέπει να έχουμε κι εμείς δίκαιες διεκδικήσεις. Με το να λέμε και να ξαναλέμε ότι η Ελλάδα δεν διεκδικεί τίποτε, υποτιμούμε τους αγώνες και τις θυσίες μας και προκαλούμε τη χλεύη και την περιφρόνηση των ισχυρών της Γης, οι οποίοι είναι έτοιμοι να μας δώσουν τα εύσημα της ανοικτής παλάμης αμφοτέρων των χειρών. Αρκετά πικρά ποτήρια σπράγγισε η πατρίδα μας από τους παλαι ποτέ, αλλά

και τους σημερινούς συμμάχους της.

* * *

Και αναρωτιέται κανείς: Με ποιο τρόπο εξόφλησαν οι βόρειοι γείτονές μας το χρέος τους προς το Βυζάντιο, το οποίο, με τους δυο ιερομόναχους, που ανέφερα, τους έβγαλε από τα σκοτάδια της αμάθειας και της βαρβαρότητας;

Και κάτι άλλο: Είναι σωστό ανιστόρητο πολιτικοί, όπως ο μεσολαβητής (sic) κ. Νίμιτς, να αποκαλεί τον Μ. Αλέξανδρο σφαγέα των λαών και άλλοι επιστήμονες να πλαστογραφούν την ιστορία και να διαστρεβλώνουν την αλήθεια; Αυτή είναι η οφειλόμενη απ' όλους απανταπόδοση της ευγνωμοσύνης προς την Ελλάδα; Δηλαδή "όξος και χολή αντί του μάννα";

Στώμεν καλώς και ευλαβώς: Πιστεύουν, άραγε, σοβαρά όλοι τους ότι η Ελλάδα είναι διατεθειμένη να δώσει μελλοντικά, έστω και μια σπιθαμή γης της Μακεδονίας του Μ. Αλεξάνδρου, στους ψευτομακεδόνες των Σκοπίων;

Πιστεύουν, πράγματι, οι Αμερικανοί, που θέλουν να γίνουν ρυθμιστές των πραγμάτων των Βαλκανίων, με ό,τι αυ-

τό συνεπάγεται, ότι θα υποχωρούμε εμείς συνεχώς, επειδή επιθυμούν, σώνει και καλά, να εντάξουν το πρόσφατα εκκολαφθέν θνησιγενές αυτό κρατίδιο στο NATO και την Ε. Ένωση;

Και σε τί θα ζημειωθεί το NATO και αργότερα η Ε.Ε., αν τα Σκόπια, με δική τους υπαιτιότητα, δεν ενταχθούν σ' αυτά;

Νομίζω πως NATO και Ευρώπη ποτέ δεν θα αισθανθούν τη μη ένταξη και την απουσία των Σκοπίων από τους κόλπους των, όπως π.χ. ποτέ δεν πρόκειται να αισθανθεί ένα βόδι την παρουσία ενός μυρμηγκιού, που περπατάει πάνω στο κέρατό του.

* * *

Συμπερασματικά: Όποια εξέλιξη κι αν έχουν προς το παρόν τα πράγματα, το βέβαιο είναι ότι οι Σκοπιανοί, εγκαλωτισμένοι στο τεχνητό αυτό κρατίδιο, θα έχουν πάντοτε τα βλέμματά τους εστραμμένα προς νότο και με την υποστήριξη, βέβαια, της Αμερικής, θα ζητούν "espace vital", ζωτικό χώρο και διέξοδο προς το Αιγαίο. Γι' αυτό καλό είναι να επαγρυπνούμε.

ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ - ΧΑΡ. Ν. ΡΕΜΠΕΛΗΣ

(Δημοτ. Τραγούδια: του τραπεζιού, χορού, γάμου, νυφιάτικα, λιανοτράγουδα, μοιρολόγια, του Χάρου και του Κάτω Κόσμου, λαζαρικά, παραμύθια, παραδόσεις, ευτράπελες διηγήσεις, παροιμίες, ιδιωματικές φράσεις, αινίγματα, ευχές, κατάρες, γλωσσικό ιδίωμα Μαστοροχωριών, τοπωνύμια, Γλωσσάριο, κουδαρίτικα κ.λ.) σελ. 360 τιμή: 20 ευρώ

Για την προμήθεια απευθυνθείτε:

1) Νικολ. Ρεμπέλης, Κόνιτσα Τηλ. 26550-23071 - 2) Δ/σην περιόδ. "ΚΟΝΙΤΣΑ"

ΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΚΟΙΛΑΔΑΣ ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΧΑΡΙΛΑΟΣ Γ. ΓΚΟΥΤΟΣ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Γ. Ετυμολογία του ονόματος Κόνιτσα

1. Το παλαιότερο γνωστό κείμενο που μνημονεύει την Κόνιτσα ως οικισμό υπαρκτό στην σημερινή θέση του είναι ο κατάλογος των καζάδων που υπήρχαν στην Ήπειρο στα τέλη του 15ου αιώνα, ο οποίος αναγράφει και τον καζά "Πογαϊνέ και Κοϊνίτσα" (Πωγωνίου και Κόνιτσας)³². Το δημόδες Χρονικό των Ιωαννίνων και το Χρονικό του Αργυροκάστρου (ή Δρυοπίδος), που ανάγουν σε πολύ παλαιότερες εποχές το ίδιο οικισμό, έχουν γραφεί μάλλον το 18ο αιώνα ή ίσως τον 17ο³³.

2. Κατά την γνώμη μου, ο οικισμός της Κόνιτσας αρχικά λεγόταν Κόνισσα ή Κοινισός, έλαβε δε το όνομα τούτο επειδή το υπερκείμενο βουνό, καθώς και το κάστρο που κτίσθηκε στην πλαγιά του επί Ιουστινιανού, είχαν το όνομα Κιδνίν ή Κιδνίς, το οποίο έπειτα έγινε Κόνις. Η ετυμολογία αυτή βασίζεται στα ακόλουθα επιχειρήματα:

α) Ο Πουκεβίλ, κατόπιν επιτοπίων παρατηρήσεών του και βάσει πληροφοριών που έλαβε στην Κόνιτσα το 1810 περίπου, έγραψε ότι η κεντρική κορυφή του βουνού της λέγεται Γυμνάδι, ή δε δυτική κορυφή του, στην πλαγιά της οποίας βρίσκεται το κάστρο, ονομάζεται Κόνις³⁴. Το Λεξικό του Βουτυρά σημειώνει το 1881 ότι η Κόνιτσα "κείται επί της Δυτικής πλευράς του όρους Κόνου", ενώ άλλοι αναφέρουν, λίγο ενωρίτερα ή αργότερα, ότι το ίδιο βουνό ονομάζεται Νύμφη ή Τύμφη ή βουνό της Κόνιτσας ή Γυμνάδι ή Τραπε-

32. Βλ. Αραβαντινός, Περιγραφή Γ' 135. Ακολουθούν οι εξής γραπτές πηγές: Οι κατάλογοι καζάδων των ετών 1526, 1550, 1648, 1668, στους οποίους αναγράφεται και ο καζάς της Κόνιτσας (βλ. Κοκολάκης, ό.π., 120, Τοντόρωφ, ό.π., 655, Ν. Σαρής, Οσμανική πραγματικότητα Β', 273-6). Ο Ολλανδικός χάρτης του 17ου αιώνα με τον τίτλο Macedonia Epirus et Achaia (και με πολλές ανακρίβειες), στον οποίο σημειώνεται και ο οικισμός Choniza σε θέση εσφαλμένη: βορείως της Κλεισούρας και της Πρεμετής. Ο κώδικας της μονής Ζάβορδας (Δ. Μακεδονία), στον οποίο αναγράφεται και η "Κόνιτσα πολιτία" μεταξύ των οικισμών που υπήρχαν σε κάποια από τα έτη 1693-1900 (βλ. Χατζηγιάννου, ό.π., 206, 75, 85).

33. Βρανούσης, Χρονικά Ηπείρου, 1962 67-68, Maksimovic, εις Πρακτικά Διεθ. Συμπ. για το Δεσποτάτο της Ηπείρου, 1990 56. Στο λόγοι Χρονικό δεν γίνεται λόγος για την Κόνιτσα.

34. Πουκεβίλ, Ταξίδι στην Ελλάδα. Τα Ηπειρωτικά, μτφρ. Κ. Βλάχου, 1994 164, καθώς και σελ. 158 όπου γράφει ότι η ακρόπολη της Κόνιτσας (δηλαδή το κάστρο) είναι "χτισμένη στη δυτική πλαγιά του βουνού Κόνις".

ζίτσα³⁵. Σήμερα, η περιοχή ενός υψώματος και μιας πηγής του βουνού δίπλα στην Καρουτιά λέγεται Γόνη³⁶. Εκ τούτων προκύπτει ότι το βουνό της Κόνιτσας ή τουλάχιστον η κορυφή του κάτω από την οποία είναι το κάστρο λεγόταν Κόνις όχι μόνον τον 19ο αιώνα αλλά προφανώς και στα τέλη του 18ου αιώνα, πιθανότατα δε και παλαιότερα.

β) Οι ειδικοί θεωρούν ότι στην θέση του κάστρου κατασκευάστηκε από τον Πύρρο στα τέλη του 3ου αιώνα π.Χ. οχυρωματικός περίβολος για μικρή κώμη, η οποία επιβίωσε μέχρι τα μέσα του 1ου αιώνα π.Χ., και ότι πιθανότατα το εκεί μικρό φρούριο, όπου σήμερα υπάρχουν ελάχιστα λείψανά του, κτίστηκε από τον Ιουστινιανό τον 6ο αιώνα³⁷. Μεταξύ των 12 νέων φρουρίων που ο Προκόπιος γράφει ότι κτίστηκαν επί Ιουστινιανού το έτος 554 στην Παλαιά Ήπειρο, χωρίς να προσδιορίζει τις τοποθεσίες τους, περιλαμβάνεται το φρούριο Κιόνιν³⁸. Θεωρώ ότι το φρούριο Κιόνιν (που ίσως λεγόταν και Κιόνις) δύναται να ταυπισθεί με το κάστρο του βουνού Κόνις (που υπαγόταν επίσης στην Παλαιά Ήπειρο), λόγω της ομοιότητας των δύο ονομάτων τούτων, σε συνδυασμό με τις παρακάτω πρόσθετες “συμπώσεις”.

γ) Το εν λόγω κάστρο καταδαφίσθηκε πιθανότατα το 1458 από τους ενοίκους του, όπως καταδαφίσθηκαν τότε και άλλα κάστρα της Ηπείρου, κατόπιν διαταξής των Τούρκων, για να μην καταστούν εστίες επέκτασης του κινήματος του Σκεντέρμπεη³⁹. Υποθέτω ότι στο κάστρο υπήρχε και μικρή εκκλησία (όπως συνέβαινε και σε άλλα κάστρα), ότι η εκκλησία δεν καταδαφίσθηκε το 1458 αλλά αποτέλεσε το καθολικό

35. Σ. Βουτυράς/Γ. Καρύδης, Λεξικόν ιστορίας και γεωγραφίας, τ. Γ' 1881 655. Για τις άλλες ονομασίες, βλ. Γκούτος, Κόνιτσα, τχ 133/07 97-8. Στους χάρτες του Χ. Ρεμπέλη (1929), του Λεξικού Ηλίου (λ. Κόνιτσα) και της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού (1972) το βουνό ονομάζεται Τραπεζίτσα. Στον τελευταίο από αυτούς, Τύμφη ονομάζεται το απέναντι βουνό που λέγεται και Λάζαρι.

36. Αν.Ευθυμίου, Κόνιτσα, τχ. 67/1996.

37. Βλ. Γκούτος, Ηπειρ. Γράμματα, τχ 11/2007 665 και την εκεί βιβλιογραφία.

38. Τον κατάλογο των φρουρίων αυτών βλ. εις Εκδοτική Αθηνών, Ήπειρος, 199, 167. Το φρούριο Κιόνιν δεν μπορεί να ήταν στην Κονίσπολη, διότι αυτή ανήκε ίσως στην Νέα Ήπειρο (πρβλ. Αραβαντινός, Περιγραφή Α΄ 133). Ο Προκόπιος το κατατάσσει στα νέα φρούρια, ίσως επειδή το κάστρο του Πύρρου είχε ήδη αφανισθεί ή επειδή δεν αληθεύει ότι εκεί προϋπήρξε κάστρο. Εάν έγινε ανακαίνιση υπάρχοντος κάστρου, ίσως πρόκειται για το φρούριο Κώμη που είχε και στέρνα, όπως λέει ο Προκόπιος. Στην *Partitio Romaniae* του 1204 μνημονεύεται η επαρχία *Canisia* ή *Canisu*, η οποία, κατά μια γνώμη, ταυτίζεται με την επαρχία Κόνιτσας (Δ. Ζακυθινός, Επ. Ετ. Βυζ. Σπουδών, τ. 1951 197).

39. Πρβλ. Λαμπριδης, Ηπειρ. μελετήματα, τχ Γ' 37 και τχ Ζ' 64. Κατά το δημόδες Χρονικό των Ιωαννινών, το κάστρο της Κόνιτσας ήταν σε χρήση και το 1380 (βλ. Βρανούσης, Επειρ. Μεσαιων. Αρχείου, τ. 1962 91, 114).

μιας μικρής μονής που συστήθηκε έπειτα εκεί και ότι την μονή αυτή διαδέχθηκε η μονή Στομίου, η οποία, όπως γνωρίζουμε⁴⁰, κτίσθηκε το 1590 στην θέση Παλαιομονάστηρο και μεταφέρθηκε το 1774 στην σημερινή θέση της. Στην λειψανοθήκη της μονής είναι γραμμένα, μαζί με το έτος 1295, τα ονόματα έξι αγίων ή οσίων, μεταξύ των οποίων και του “οσίου Αλυπίου του Κιονίου”, ο οποίος καταγόταν από την Αδριανούπολη, απέθανε το έτος 608 και επονομάσθηκε Κιονίτης επειδή καθόταν επάνω σε στύλο (κίονα)⁴¹. Πιθανότατα οι κάτοικοι του κάστρου είχαν διαλέξει ως προστάτη τους τον Αλύπιο Κιονίτη επειδή το όνομά του είχε ομοιότητες με το όνομα Κιόνιν ή Κιόνις που έφερε το κάστρο και το βουνό του. Υπό την εκδοχή αυτή, το κάστρο και το βουνό εξακολουθούσαν και το 1295 να έχουν το όνομα Κιόνιν ή Κιόνις.

δ) Σύμφωνα με το μυθώδες Χρονικό του Αργυροκάστρου, πριν από την ρωμαιοκρατία, ο τοπάρχης Κόνις, αφού επολέμησε για να προστατεύσει τους Βελλαρίτες (τους κατοίκους της Βελλάς), “έκτισε κάστρον θαυμαστόν και ωνόμασε αυτό Κο-νίαν”, ή κατ’ άλλα χειρόγραφα, Κόνισσα⁴². Εκ τούτων προκύπτει ότι τον 18ο ή τον 17ο αιώνα ε γνώριζαν και στην Δρόπολη όπου γράφτηκε το Χρονικό, ότι το εν λόγω κάστρο λεγόταν Κόνις.

3. Κατ' άλλη γνώμη, το όνομα του οικισμού της Κόνιτσας προήλθε είτε από την σλάβικη λέξη. Konica που σημαίνει κορυφή, είτε από την σλάβικη λέξη Konb που σημαίνει άλογο, όπως προήλθαν από τις ίδιες λέξεις και τα παρόμοια ονόματα άλλων οικισμών στην Ελλάδα και σε σλαβόφωνες χώρες⁴³. Όμως, σύμφωνα με τα

40. Βλ. Γκούτος, Κόνιτσα, τχ. 130/ 2006 και την εκεί βιβλιογραφία.

41. Τα άλλα ονόματα είναι τα εξής: Μέγας Βασίλειος, Ιωάννης Χρυσόστομος, Κοσμάς, Σαμω-
νάς, Νείλος. Βλ. Δ. Τάτσης, *Ιερά μονή Στόμιου Κονίτσας*, 1980 12, Ευθυμίου, Κόνιτσα, τχ 3/1962.
Για τον Αλύπιο Κιονίτη, βλ. εγκυκλ. Πυρσού λ. Αλύπιος.

42. Βλ. Ν. Βερνίκος/Σ. Δασκαλοπούλου, *Ος απαρχές της νεοελληνικής ιδεολογίας*, 1999 226, 185, Αλμπρίδης, Ηπειρ. αναθεωρηγμένη, Β' 322, Α. Βασιλειάδης, Ηπειρ. Ημερολόγιον, τ. 1911 112. Ο Β. Ζώτος Μολωσσός (Ηπειρ., μελέτη, τ. Δ' τχ β' 1878 200) γράφει ότι στην θέση της Κόνιτσας υπήρχε αρχικά η Κνωσσός και ότι "μετά την καταστροφή της Κνωσσού υπό των Ρωμαίων, εκτίσθη νέα πόλις υπό Κόνεως τινός". 1999 139 140. Και κατά τον Πουκεβίλ

43. Κ. Οικονόμου, Τα οικονομία του νομού Ιωαννίνων, 2002 139-140. Και κατά τον Πουκεβίλ (ό.π., 169) στα σλάβικα το όνομα Κόνιτσα σημαίνει αλόγο, ενώ κατά τον Λυμπερόπουλο (Κόνιτσα, 2004 37, 25) σημαίνει αλογοπάζαρο ή ιππικό. Παρόμοια ονόματα οικισμών στην Ελλάδα είναι τα εξής: Κόνισκα ή Κόνιτσκα ή Κόντκα (Κούρεντα, Αιτωλοακαρνανία, Λακωνία), Κόντζκα (Τεπελένι, Φιλιππίνες), Κόνιτσα (Δράμα), Κοντσικί (Κοζάνη), Κοντσικί (Γρεβενά), Κονισκό (Καλαμπάκα). Το όνομα Βόνιτσα είναι παραφθορά του ονόματος Βόνδιτσα. Για τις καθόδους Σλάβων στην Ήπειρο, βλ. Ευ. Χρυσός, Ηπ. Χρονικά, τ. 1981 70 επ.

προεκτεθέντα, η γνώμη αυτή αποδεικνύεται αβάσιμη, διότι οι Σλάβοι πρωτοεμφανίστηκαν στην Ήπειρο το 587, δηλαδή όταν ήδη η κώμη της Κόνιτσας είχε λάβει το όνομα Κόνιτσα ή Κονισός επειδή το βουνό της και το κάστρο της λέγονταν Κιόνιν ή Κιόνις (το 554).

Δ. Οι άλλοι οικισμοί δεξιά του Αώου

1. Τσιφλικόπουλο. Έτσι λεγόταν, μέχρι το 1960 τουλάχιστον, ο χώρος της Γεωργικής Σχολής και η πρέκτασή του μέχρι την τοποθεσία όπου παλαιότερα ήταν ο μύλος του Μπεκιάρη, στην αρχή του κάμπου. Πρόκειται πιθανότατα για το Τσιφλικόπουλο που ήταν ένα από τα τσιφλίκια του Αλή Πασά στην κοιλάδα της Κόνιτσας. Στον χώρο αυτόν κάπου, υπήρχε άλλοτε μικρός οικισμός, ο οποίος έπειτα καταστράφηκε, μάλλον όταν στην θέση του κτηρίου της Γεωργικής Σχολής κτίσθηκε τεκές, αφού προηγουμένως καταστράφηκε η εκκλησία του αγίου Ιωάννη που υπήρχε στην ίδια θέση, στην οποία κατά την αρχαιότητα υπήρχε κυκλικό κτήριο. Ο Πουκεβίλ γράφει ότι βορείως της Κόνιτσας, μια λεύγα μακριά, στην πλαγιά των λόφων, είδε το τσιφλίκι του Βουτσέ, το 1810 περίπου, και ότι πιο πέρα είδε “έναν τεκέ ωρυομένων δερβίσηδων”⁴⁴. Από αυτήν την ασφαλή περιγραφή, συνάγεται ότι το τσιφλίκι του Βουτσέ περιελάμβανε είτε μόνον την τοποθεσία Μπούσι, είτε και την ως ανω περιοχή του Τσιφλικόπουλου. Αν αληθεύει η προαναφερθείσα πληροφορία του Hasluck ότι τεκέδες της Κόνιτσας κτίσθηκαν επί Αλή Πασά, ο τεκές του Τσιφλικόπουλου καταστράφηκε μάλλον την εποχή αυτή.

2. Μπούσι. Όπως είδαμε, ο οικισμός αυτός αναφέρεται από τον Πουκεβίλ ως “τσιφλίκι του Βουτσέ”. Ονομαζόταν έτσι επειδή ίσως ήταν τσιφλίκι της ισχυρής οικογένειας της Μεσαριάς Μπούσε (στην οποία ανήκε και το Μπογοντισκό)⁴⁵. Κατά τον Π. Αραβαντινό, ο οικισμός αυτός το 1846 λεγόταν Μπούσι, ήταν τσιφλίκι και είχε 5 οικογένειες, ενώ κατ’ άλλους είχε το όνομα Μπούζε και 50 οικογένειες το 1878 και 30 κατοίκους το 1880, κατ’ άλλους δε λεγόταν “περιβόλι Μπούσο” ή “Μπούλτση”⁴⁶.

44. Για τα παραπάνω, βλ. Γ. Παΐσιος, Κόνιτσα, τχ 19-20/1963 14, Ευθυμίου, Σελίδες... 102, ο ίδιος, Κόνιτσα, τχ 69/1997, Σπ. Αραβαντινός, Ιστορία Αλή πασά του Τεπελενλή, 1895 603, Πουκεβίλ, ό.π., 161, Αντ. Γεωργίου, Πολιτικόν κάτοπτρον, 1880 107, Γκούτος, Ηπερ. Γράμματα, τχ 11/2007 667.

45. Βλ. γι’ αυτόν Α. Γεωργίου, ό.π., 89-90.

46. Βλ. αντιστοίχως: α) Π. Αραβαντινός, Χρονογραφία, Β’ 339, β) Μολοσσός, ό.π., 118, Α. Κοκίδης (Υπ. Στρατιωτικών), Οδοιπορικά Ηπείρου και Θεσσαλίας, 1880 103, γ) Αθην. εφημ. Φωνή της Ηπείρου, φ. της 11.2.1894, Στεργιόπουλος, Ηπ. Χρονικά, τ. 1937 224.

Σύμφωνα με την παράδοση, ο εν λόγω οικισμός, όπως και εκείνος που ήταν παραπάνω, στην Πλάκα, ανήκαν στο Πεκλάρη, ακόμη και πριν να κτισθεί το χωριό τούτο⁴⁷. Για την διάβαση του παραπόταμου του Αώου Τοπόλιτσα, κατασκευάσθηκε το 1904 δίπλα στον οικισμό το λίθινο γεφύρι που πάρχει και σήμερα, ενώ το 1893 είχε κατασκευασθεί άλλο γεφύρι παρακάτω, στον δρόμο που ενώνει την Κόνιτσα με την Κουτσούφλιανη⁴⁸.

3. Σέρβενα. Στις τοποθεσίες της Κόνιτσας Σέρβενα και Παλαιογορίτσα, βρέθηκαν την δεκαετία του 1990 αρχαία αντικείμενα, κυρίως ρωμαϊκής εποχής: Θεμέλια αγρέπαυλης (με δάπεδα ψηφιδωτά και με λουτρά), άγαλμα, θραύσματα αγγείων, τάφοι κ.ά. Ενωρίτερα έβλεπε κανείς εκεί μιά λίθινη σκάφη, έναν χειρόμυλο και έναν πήλινο υδραγωγό, μάλλον βυζαντινής εποχής. Εκεί βρίσκεται και η μικρή εκκλησία “Κόκκινη Παναγιά”, η οποία κτίσθηκε περί τις αρχές του 14ου αιώνα μάλλον, με κόκκινους πλίνθους προερχόμενους πιθανότατα από την προαναφερθείσα αγρέπαυλη, αγιογραφήθηκε δε τον επόμενο αιώνα μάλλον. Πλησίον του κάμπου σώζεται η εκκλησία της Αγίας Παρασκευής, η οποία είναι κτίσμα νεότερης εποχής μάλλον, έχει δε στο εσωτερικό της θρόνο επισκόπου, γι’ αυτό υποστηρίχθηκε ότι ήταν ενοριακή εκκλησία και όχι εξωκκλήσι. Η παράδοση αναφέρει ότι η καμπάνα της εκκλησίας αυτής χρησιμοποιήθηκε ως εξάρτημα του ωρολογιού του τεμένους της Άνω Κόνιτσας (υποθέτω το 1699) και ότι στα Σέρβενα υπήρχε κάποτε χωριό, το οποίο δεν γνωρίζουμε πότε καταστράφηκε⁴⁹.

Επειδή το όνομα του χωριού τούτου είναι παρόμοιο, αφ’ ενός με το όνομα του χωριού Σερβιανά, που βρίσκεται στην περιοχή Μαλακασίου και που είχε παραχωρηθεί το 1321 στη μητρόπολη Ιωαννίνων ως κτήμα της, αφ’ ετέρου δε με το όνομα της μεγάλης οικογένειας Σερμπάνου, η οποία υπήρχε στα Γιάννενα το 1431 και το 1820 τουλάχιστον⁵⁰, δύναται να πιθανολογηθεί ότι τα δύο χωριά ονομάσθηκαν Σεβιανά και Σέρβε-

47. Ευθυμίου, Κόνιτσα, τχ 26/1989.

48. Βλ. αντιστοίχως, Πετρονάκης, εις ΚΠΕ Κόνιτσας, Φύση και έργα ανθρώπων, 2001 209, Φωνή της Ηπείρου 11.2. 1894.

49. Βλ. Hammond, ό.π., Β’ 103, Α. Ντούζουλη, εις Δήμος Κόνιτσας, Η επαρχία Κόνιτσας στο χώρο και στο χρόνο, 1996 29-31, 39, Β. Παπαδοπούλου, στο ίδιο, 84, Ευθυμίου, Ηπ. Εστία, τ. 1975 626, Λυμπερόπουλος, Αναζητώντας τις καταβολές, 1975 16.

50. Για τα Σερβιανά του 1321, βλ. Κ. Μέρτζιος, Ηπ. Εστία, τ. 1952 116. Ένας από τους 4 πρεσβευτές που έστειλαν οι Γιαννιώτες στον Σινάν πασά για να διαπραγματευθούν την παράδοση της πόλης τους λεγόταν Σερμπάνος (Π. Αραβαντινός, Περιγραφή Β’ 129, Λαμπρίδης, τχ Α’ 40). “Της των Σερμπάνων οικογενείας έζων περί τα τέλη της ΙΗ’ εκατονταετηρίδος αδελφαί τινες, συνεzeug-

να επειδή ανήκαν σε μέλη της οικογένειας Σερμπάνου (όπως ονομάστηκαν Καβάσι-
λα, Συργιάννι και Συκιά τα γειτονικά χωριά που ανήκαν σε ομώνυμους μεγαλογαιο-
κτήμονες). Το ίδιο ισχύει και για τον οικισμό Σέρμπιανη, για το οποίο λέγεται ότι υπήρ-
χε πλησίον της θέσης του χωριού Τσαραπλανά και ότι όταν διαλύθηκε στα μέσα του
16ου αιώνα οι κάτοικοί του μαζί με άλλους συγκρότησαν τα Τσαραπλανά⁵¹.

4. *Κουτσούφλιανη*. Το χωριό τούτο μνημονεύεται (με το ίδιο όνομα) στον κώδικα
της Μολυβδοσκεπάσης μονής που συντάχθηκε το 1788 βάσει προγενεστέρων ση-
μειώσεων, κατά δε τα έτη 1846 και 1874 τουλάχιστον ήταν τσιφλίκι και οι κάτοικοί
του ήσαν 42 και 78 αντιστοίχως. Παλαιότερα, σύμφωνα με την παράδοση, λεγόταν
Άγιος Βασίλειος, ενώ στην δεκαετία του 1950 μετονομάστηκε σε Ηλιόρραχη. Σε
δύο τοποθεσίες του βρέθηκαν θραύσματα αγγείων και επιτύμβιας στήλης του 8ου και
του 2ου αιώνα π.Χ. αντιστοίχως⁵².

5. *Μάζι*. Σύμφωνα με την παράδοση, το χωριό τούτο, πριν από το 1800, βρισκόταν
στην τοποθεσία που λέγεται Παλιόμαζο (500 μέτρα βορείως, σε ύψωμα). Ήταν τσι-
φλίκι του Αλή πασά και έπετα άλλων, όπως του Ιούφ μπέν από την Γλήνα το 1895.
Το 1846 οι κάτοικοι του ήσαν 70 και το 1874 ήσαν 246⁵³.

6. *Σανοβό*. Το χωριό τούτο μνημονεύεται με το ίδιο όνομα στον κώδικα της Μολυ-
βδοσκεπάσης μονής του 1788. Το 1850 ήταν τσιφλίκι, κατά δε τα έτη 1846 και 1874
οι κάτοικοί του ήσαν 70 και 268 αντιστοίχως. Σύμφωνα με την παράδοση, παλαιότε-
ρα το χωριό βρισκόταν κοντά στον κάμπο, στην τοποθεσία Παλιχωρί. Το 1810 πε-
ρίπου ο Πουκεβίλ είδε εκεί την εκκλησία της Παναγίας και σε λόφο προς τα δυτικά
την μονή του Προφήτη Ηλία που είχε δύο μοναχούς. Στα τέλη του 19ου αιώνα του-
λάχιστον, στο πανηγύρι της εκκλησίας της Παναγίας προσέρχονταν μέχρι 2.000
προσκυνητές και μετείχε ένας γύφτος που “προφήτευε”. Στην ίδια τοποθεσία βρέθη-

μέναι μία εν Μετζόβω και δύο εν Ιωαννίνους” (Αραβαντινός, Χρονογραφία Β’ 260). Ο Γ. Τουρτού-
ρης (Πανδώρα, τ. 1864 262) έγραψε το 1820 ότι “σώζονται ταύτης της φαμελιάς 4 θυγατέρες του
ύστερου αρσενικού”. Κατά τον Κ. Οικονόμου (ό.π., 267), το τοπωνύμιο Σερβιανά σημαίνει τα κτή-
ματα που ανήκουν σε μέλη οικογένειας, η οποία έχει το όνομα Σέρβος ή άλλο παρόμοιο.

51. Στούπης, ό.π., Β’ 110.

52. Βλ. κατά την σειρά των πληροφοριών: Ευθυμίου, Ηπ. Εστία, τ. 1966 855, Γκούτος, Η επαρ-
χία 28, 27, 40 (και την εκεί βιβλιογραφία), Στεργιόπουλος, Ηπ. Χρονικά, τ. 1937 224, Ντούζου-
γλη, ό.π., 27-29.

53. Βλ. Ι. Τσιάνγκης, Κόνιτσα, τχ 12/1987, Γκούτος, ό.π., 28, 27 Ευθυμίου, Σελίδες... 42, 49, 51,
Φωνή της Ηπείρου 28.4.1895.

καν μεγάλοι πίθοι και μεγάλο συγκρότημα κτηρίων πρωτοβυζαντινής εποχής, καθώς
και τάφος και θραύσματα αγγείων του 1ου αιώνα π.Χ.⁵⁴.

7. *Λιατοβούνι*. Το 1937 τουλάχιστον, λεγόταν και Λιοτοβούνι, ήταν δε “δασώδες ό-
ρος του Σανοβού” και ανήκε στον τεκέ της Κόνιτσας. Στον χώρο του σώζονται ερεί-
πια μικρού οικισμού και δύο μικρών εκκλησιών, του Προφήτη Ηλία και του Αγίου Α-
θανασίου, υπάρχει δε και τοποθεσία Μετόχι⁵⁵. Στα τέλη του 19ου αιώνα τουλάχι-
στον, υπήρχε εκεί ο οικισμός Λιατοβούνι⁵⁶. Το 1934 ο Hammond παρατήρησε στον
λόφο λείψανα φρουριακού αναλήμματος, κτισμένου με μικρές πέτρες, χωρίς ασβε-
στολάσπη, και έκρινε ότι το φρούριο είναι μεταγενέστερο των αρχαίων χρόνων. Το
1994 βρέθηκαν εκεί θεμέλια κτηρίων, τάφοι, αγγεία, ξίφη, κοσμήματα κ.ά. των αιώ-
νων 10ου μέχρι 5ου π.Χ.⁵⁷ Το φρούριο τούτο πρέπει να ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο για
την επιτήρηση της οδού, η οποία περνούσε πλησίον του και έτεμνε τον Αώο και τον
Βοϊδομάτη κοντά στην σμίζη τους.

Σύμφωνα με την παράδοση, το Λιατοβούνι ανήκε παλαιότερα σε κάποιον μου-
σουλμάνο Λέτο, ενώ κατά τον Φ. Πέτσα το τοπωνύμιο υποδηλώνει ότι ο τόπος ανήκε
κάποτε στους Λιαταίους ή Λιάτες, οι οποίοι είχαν πρόγονό τους κάποιον Ηλία⁵⁸. Ό-
μως, επειδή υπήρχε εκεί η μονή του Προφήτη Ηλία (κατά τον Πουκεβίλ), θεωρώ ότι
το βουνό (λόφος) ονομάστηκε Λιατοβούνι ίσως λόγω της ύπαρξης της μονής αυτής,
εκτός αν η μονή ιδρύθηκε προς ανάμνηση του ως άνω προγόνου Ηλία. Ακόμη, επει-
δή η μονή των Αγίων Αποστόλων της Λιπονιάβιστας, που κτίστηκε το 1662, λεγόταν
μονή Λιατοβιανής⁵⁹, θεωρώ ότι τα ονόματα Λιατοβούνι, Λιατοβιανή και Λιπονιάβιστα
έχουν κοινή προέλευση.

54. Βλ. κατά την σειρά των πληροφοριών: Ευθυμίου, Ηπ. Εστία, τ. 1966 854, Γκούτος, ό.π., 40,
28, 27, Κοκίδης, ό.π., 105, Δ. Τάσης, Γνωριμία με την επαρχία Κονίτσας, 1993 104, Πουκεβίλ,
Κόνιτσα, τχ 135/2007, Γ. Γάγκης, Ηπειρ. Ημερολόγιον, 1896 20, Φωνή της Ηπείρου 22.9.1895
(= Κόνιτσα, τχ 127/2006), Ντούζουγλη, ό.π., 26-27.

55. Βλ. Στεργιόπουλος, Ηπ. Χρονικά, τ. 1937 230, Ευθυμίου, Κόνιτσα, τχ. 68/1996. Εδώ βρι-
σκόταν πιθανότατα η μονή του Προφήτη Ηλία που είχε δύο μοναχούς σύμφωνα με την προανα-
φερθείσα σημείωση του Πουκεβίλ. Στην εκδοχή αυτή οδηγήθηκα συζητώντας με τον Γ. Καλλιντέ-
ρη, γιατρό καταγόμενο από το Σανοβό.

56. Μνημονεύεται σε δανειστικό συμφωνητικό του 1865, στην Φωνή της Ηπείρου της
11.2.1894 και στον χάρτη της Ηπείρου που σχεδίασε το 1881 ο Μ. Χρυσόχοος, Ζητωτής (βλ. Θ.
Κοσμάς, Η Ζίτσα του 19ου αιώνα, 2005 σελ. XIII).

57. Βλ. Hammond, ό.π., Β’ 104, Ντούζουγλη, ό.π., 18-25.

58. Στεργιόπουλος, ό.π., Φ. Πέτσας/Γ. Σαραλής, Αρίστη και Δυτικό Ζαγόρι, 1982 75.

59. Τ. Παπαζήσης, Ηπειρ. Εστία, τ. 1975 653, Δ. Καμαρούλιας, Τα μοναστήρια της Ηπείρου, Α’
1996 155.

Ε. Οι οικισμοί αριστερά του Αώου

1. *Συκιά*. Αυτό το εγκαταλειμμένο χωριό βρίσκεται απέναντι από το Λιατοβούνι. Ίσως ανήκε αρχικά στον άρχοντα Συκά, αλλά πάντως αργότερα ανήκε στον Καραθάνο, ήταν δε κατά περιόδους οικισμός των Τσαραπλανών και είχε κατά τα έτη 1809 και 1846 μόνον 10-12 οικογένειες⁶⁰. Η οδός επικοινωνίας της με την Κόνιτσα έεμνε τον Αώο και τον Βοϊδομάτη λίγο πριν από την σμίζη τους, διανυσόταν δε με πορεία 2 ωρών και συνεχιζόταν μετά την Συκιά προς τα Τσαραπλανά, όπου διακλαδιζόταν και κατευθυνόταν είτε προς τα Γιάννενα, είτε προς το Δελβινάκι ή την Βοστίνα και έπειτα προς το Δελβινό⁶¹.

2. *Βοϊδομάτι*. Το χωριό τούτο βρισκόταν κοντά στην έξοδο του ομώνυμου ποταμού από το φαράγγι του, στην αριστερή όχθη του. Το 1679 έγινε τσιφλίκι κάποιων Καραμουρατών και μετατάχθηκε από το Ζαγόρι στον καζά της Κόνιτσας, αλλά το 1817 ή το 1861 διαλύθηκε. Το 1895 οι πρώην κάτοικοί του, που διέμεναν στο Αληζότι Τσιφλίκι, διαμαρτυρήθηκαν στον πασά των Ιωαννίνων για την κατάληψη των βοσκοτόπων τους από κάποιους μπέηδες. Σε πολλά σημεία της αριστερής πλευράς του ποταμού μέχρι το Μπουραζάνι, βρέθηκαν θραύσματα αγγείων⁶².

Νοτίως του χωριού υπήρχαν οι οικισμοί Μεγάλη (ή Άγιος Μηνάς), Αρτσίστα και Καστράκι (πρώην Ρευνίκο, που ήταν πρωτεύουσα του διαμερίσματος Πάπιγκο και καταστράφηκε το 1380 από τον Ισαήμ). Στα τέλη του 17ου αιώνα, Άλβανοί επιδρομείς προξένησαν ζημιές στους οικισμούς του Δ. Ζαγοριού και κατέλαβαν πολλές από τις γαίες τους (τις οποίες το 1719 τις επώλησαν στην μονή Αρτσίστας), γι' αυτό πολλοί κάτοικοί τους αποδήμησαν (αλλά στην Μεγάλη παρέμειναν 400 οικογένειες)⁶³.

3. *Λιπονιάβιστα*. Η ονομασία αυτή είναι σωστότερη, συγκριτικά προς την ονομασία Κλειδωνιάδουστα και τις παραλλαγές της⁶⁴, όπως δε αναφέραμε έχει την προέλευση

60. Πρβλ. Αραβαντινός, Χρονογραφία Β' 267, 341, Στούπης, ό.π., Β' 45, 110, Λήκ, ό.π., 159. Στον χάρτη του Μ. Χρυσόχου (ό.π.) αναγράφεται το 1881 ως υπαρκτός οικισμός. Βλ. και Α. Παπαχαρίσης, Κοσμά Θεσπρωτού και Αθ. Ψαλίδα Γεωγραφία Αλβανίας και Ηπείρου, 1964 103. Το 1874 είχε 102 κατοίκους (Κοκίδης, ό.π., 104).

61. Λήκ, ό.π., Ποταγός, ό.π., Μολοσσός, ό.π., 94.

62. Για τα παραπάνω, βλ. Λαμπρίδης, Ηπειρ. μελετήματα, τχ. Η' 18, 44 τχ Θ' 41, ο ίδιος, Ζαγοριακά, 1870 24, Αραβαντινός, Χρονογραφία Β' 33, Πουκεβίλ, Ταξίδι 162, Στούπης, ό.π., Β' 45-46, Ι. Παπαϊωάννου, Το Πάπιγκο, Α' 1977 84, Φωνή της Ηπείρου 12.10. 1895, Ντούζουγλη, ό.π., 35-36.

63. Λαμπρίδης, Ηπειρ. μελετήματα, τχ. Η' 25, 27, 43-44, τχ Θ' 40-44.

64. Έτσι και Κ. Οικονόμου (ό.π., 177), κατά τον οποίο όμως το όνομα προήλθε από το σλάβικο προσωνύμιο Ljutogner, που σημαίνει άγριος ή πονηρός θυμός. Ο ίδιος δεν συμφωνεί με την γνώμη του Φ. Πέτσα ότι το όνομα παράγεται από το τοπωνύμιο Νιάουστα ή Νιαύστα. Σχετικό και το όνομα Λιποβιάνιστα, χωριού της Β. Ηπείρου μάλλον (Λαμπρίδης, τχ Ζ' 5).

που έχουν και τα ονόματα Λιατοβιανή και Λιατοβούνι. Αρχικά δημιουργήθηκε ο οικισμός που αργότερα ονομάσθηκε Καλύβια, ενώ τον 17ο αιώνα δημιουργήθηκε νέος οικισμός στο βουνό, περίπου δε το 1950 οι κάτοικοι αυτού του ορεινού οικισμού μετοίκησαν στα Καλύβια. Στους πρώτους αιώνες της τουρκοκρατίας ο οικισμός είχε 300 οικογένειες και άκμαζε, όπως και τα γειτονικά χωριά, αλλά το 1679 έγινε τσιφλίκι των Καραμουρατών και μετατάχθηκε από το Ζαγόρι στον καζά της Κόνιτσας, όπου παρέμεινε μέχρι το 1717, καθώς και τον 19ο αιώνα και μετέπειτα⁶⁵. Ήταν τσιφλίκι του Αλή Πασά, το δε 1874 τσιφλίκι κάποιου άλλου. Οι κάτοικοί του το 1846 ήσαν 259 και το 1874 ήσαν 480⁶⁶.

Στον ορεινό οικισμό κτίσθηκαν δύο εκκλησίες, το 1617 και το 1620, και δύο μικρές μονές, το 1658 και το 1662 (μονή Λιατοβιανή). Στην ανατολική άκρη των Καλυβιών, βρίσκεται η μονή Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, η οποία κτίσθηκε, το 1521 μάλλον, επάνω σε υπολείμματα αρχαίου ή παλαιοχριστιανικού κτηρίου. Σε απόσταση 50 μέτρων από την μονή, υπάρχει τμήμα τείχους, το οποίο είχε κτισθεί με αργολιθοδομή, παρέμβλητους πλίνθους και παχύ κονίαμα και αποτελούσε ίσως τμήμα βυζαντινής οχύρωσης⁶⁷. Υπό την εκδοχή αυτή, θεωρώ ότι η οχύρωση αυτή κοντά στην αρχή του φαράγγιού του Βοϊδομάτη χρησιμοποιείτο από τους κατόχους της για τον έλεγχο της οδικής αρτηρίας που περνούσε από εκεί (όπως και η οχύρωση του Καστρακιού παραπέρα) και ότι η μονή χρησιμοποιείτο και ως επισταθμία των διαβατών και των υποζυγίων τους.

4. *Γορίτσα*. Η περιοχή της ανήκε στο χωριό Πάπιγκο μέχρι τα τέλη του 17ου αιώνα, οπότε έγινε τσιφλίκι των Καραμουρατών και των Κολωνιατών και οι κάτοικοι της μετοίκησαν στο Ζαγόρι και στο Παγώνι. Αποτελέσε τσιφλίκι του Αλή πασά, κατά δε τα έτη 1850 και 1874 τουλάχιστον ήταν τσιφλίκι άλλων. Οι κάτοικοι του οικισμού το 1846 ήσαν 28 και το 1874 ήσαν 48. Η πορεία μεταξύ αυτού και των Καλυβιών διαρ-

65. Για τα παραπάνω, βλ. Δ. Τριανταφυλλόπουλος, Ηπειρ. Χρονικά, τ. 1975 7,8,9, Λαμπρίδης, Ηπ. μελετήματα, τχ Η' 27, 28, Φωνή της Ηπείρου 11.2.1894. Ο Πουκεβίλ, που πέρασε από τα Καλύβια το 1810 περίπου, έγραψε 156, ότι το κυρίως χωριό βρίσκεται στις κατωφέρειες του βουνού και ότι στα ΒΔ, δύο μίλια, όπου είναι δυο ρυάκια, υπάρχει ο μύλος του Κουτσίκη. Κατ'α την Λαμπρίδη (ό.π., Η' 44), όλη η περιοχή μέχρι τα Σουδενά είχε υπαχθεί στον καζά της Κόνιτσας κατά τα έτη 1714-1789 και 1822-27.

66. Βλ. Γκούτος, Η επαρχία 28, 40, Ευθυμίου, Σελίδες 48, 51. Κατά τον Μολοσσό (ό.π., 45), ο οικισμός (που τον ονομάζει εσφαλμένα Βοϊδομάτι) (είχε 250 οικίες, 4 μονές και πολλούς υδρόμυλους. Το 1888 οι κάτοικοι ήσαν 300 (Κοκολάκης, ό.π., 484).

67. Τριανταφυλλόπουλος, ό.π., 17 επ., 9, 51, 55. Η τοποθεσία λέγεται Πόρτες και Παλιόκαστρο (Ευθυμίου, Κόνιτσα, τχ 66/1967). Στα Καλύβια και στις πηγές Νέλες, βρέθηκαν αρχαία αντικείμενα (Ντούζουγλη, ό.π., 35).

κούσε μία ώρα. Στις τοποθεσίες Άγιος Αθανάσιος και Άγιος Κωνσταντίνος βρέθηκαν θραύσματα αγγείων του 8ου αιώνα π.Χ.⁶⁸

5. Αλεποχώρι. Ο οικισμός αυτός λεγόταν και Αλποχώρι, απείχε δε μισή ώρα από την Γορίτσα και μισή ώρα από την Κόνιτσα και βρισκόταν κάτω από τον δρόμο, δίπλα σε παραπόταμο του Αώου. Το 1850 και το 1874 τουλάχιστον ήταν τσιφλίκι. Οι κάτοικοί του το 1846 ήταν 42 και το 1874 ήταν 24. Στην δεκαετία του 1920 εγκαταλείφθηκε και έκτοτε η περιοχή του ανήκει στην Γορίτσα.

6. Αμάρι. Κατά τον Πουκεβίλ, ήταν φτωχό χωριό πλησίον της γέφυρας της Κόνιτσας, με μια πηγή που οι κάτοικοί του την επαίνεσαν. Το 1850 και το 1874 τουλάχιστον ήταν τσιφλίκι, είχε δε κοινό μουχτάρι μαζί με το Αλεποχώρι. Ο κάτοικός του το 1846 ήταν 21 και το 1874 ήταν 24. Την δεκαετία του 1920 υπήρχαν εκεί μόνον λίγοι ποιμενικοί οικίκοι, ενώ έπειτα η περιοχή ερήμωσε και ανήκε στην Κόνιτσα⁶⁹.

68. Για τα παραπάνω, βλ. Λαμπρίδης, ό.π., τχ Θ' 40 (και το Αλποχώρι ανήκει στο Πάπιγκο), Γκούτος, ό.π., 40, 28, Μολοσσός (ό.π., 45, γράφει ότι υπήρχαν 70 οικίες), Ντούζουλη, ό.π., 34-35. Οι κάτοικοι το 1888 ήταν 125 (Κοκολάκης, ό.π., 484).

69. Για το Αλποχώρι και το Αμάρι, βλ. Πουκεβίλ, ό.π., 156, Γκούτος, ό.π., 40, 28, Στεργιόπουλος, Ηπ. Χρονικά, τ. 1934 214, 215, Χ. Ρεμπέλης, ό.π., 257 (οι δύο οικισμοί αναγράφονται και στον χάρτη του, όπως και στον χάρτη του Μ. Χρυσόχου). Ο Μολοσσός (ό.π., 45) σημειώνει ότι υπήρχαν 70 οικίες στο Αλεποχώρι και 45 οικίες στο Αμάρι, το οποίο όμως το αναφέρει εσφαλμένα ως Λιατοβούνι.

Κόνιτσα

**Μην ξεχνάτε
τη συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας.**

ΕΡΜΙΟΝΗ Π. ΝΤΕΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθύντρια

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 6-8
105 ΟΡΟΦΟΣ
106 79 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 210 3633310-11-12
FAX.: 210 3637894
ΚΙΝ.: 6976 112904

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «Το Γεφύρι» Με 40 κλίνες, εστιατόριο, μπάρ, θέαμα, πισίνα, κ.λπ. Στην ειδυλλιακή τοποθεσία της γέφυρας Αώου στη Κόνιτσα
Τηλ. 26550 23780

ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ

ΔΡ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΟΥΣΜΠΟΥΛΑΣ

Αναπλ. Διευθυντής, Υπεύθυνος Διαβητολογικού Κέντρου Γ.Ν. Νίκαιας Πειραιά
Πρόεδρος Ελληνικής Διαβητολογικής Εταιρείας

Ο Σακχαρώδης Διαβήτης ή όπως συνηθίζεται να λέγεται «διαβήτης» ή απλά «σάκχαρο» είναι μια ασθένεια γνωστή από αρχαιολογικών χρόνων. Η πρώτη περιγραφή της νόσου βρίσκεται σε αιγυπτιακό πάπυρο, περίπου το 1500π.Χ.

Αργότερα, πρώτος ο Έλληνας γιατρός Αρεταίος ο Καππαδόκης (120-200 μ.Χ) χρησιμοποίησε τον όρο «διαβήτης». Η λέξη ίσως σημαίνει ότι το άφθονο νερό, που χρειάζεται το άτομο με διαβήτη για να ανακουφίσει τη δίψα του, διαβαίνει απευθείας στα ούρα. Στα τέλη του 17ου αιώνα διαπιστώνεται ότι η γλυκιά γεύση των ούρων οφειλόταν στην ύπαρξη σακχάρου.

Τι είναι ο διαβήτης;

Ο διαβήτης είναι μια κατάσταση, που χαρακτηρίζεται από την αδυναμία του οργανισμού να χρησιμοποιεί σωστά την τροφή. Φυσιολογικά, κάθε φορά που τρώμε κάτι, με την πέψη της τροφής θα διασπαστεί τελικά σε μόρια γλυκόζης. Μπορούμε να φανταστούμε τη γλυκόζη σαν μικροσκοπικούς κύβους ζάχαρης, που κυκλοφορούν μέσα στο αίμα. Αυτοί οι κύβους ζάχαρης θα πρέπει τελικά να μπουν μέσα σε

κάθε κύτταρο του οργανισμού μας, για να μπορέσουν να δώσουν ενέργεια και ζωή. Είναι το καύσιμο που χρησιμοποιεί κάθε κύτταρο για να ζήσει, ακριβώς σαν τη βενζίνη που βάζουμε στο αυτοκίνητο, για να μπορεί να λειτουργήσει ο κινητήρας.

Το κλειδί για να ανοίξει η «πόρτα» κάθε κυττάρου και να μπορέσει η γλυκόζη να μπει μέσα είναι η ινσουλίνη, μια ορμόνη που παράγεται από το πάγκρεας. Το πρόβλημα των ατόμων με διαβήτη είναι ότι είτε δεν παράγεται αρκετή ινσουλίνη είτε ο οργανισμός δε μπορεί να χρησιμοποιήσει σωστά την ινσουλίνη που παράγει. Όταν παράγεται τόση ινσουλίνη όση χρειάζεται το σώμα μας, τότε όλα τα εκατομμύρια από αυτές τις «πόρτες» ανοίγουν, οι μικροσκοπικοί κύβους ζάχαρης μπαίνουν μέσα και έτσι δίνουν ενέργεια και ζωτικότητα. Αν όμως εμφανιστεί κάποια βλάβη και δεν παράγεται ινσουλίνη ή η ινσουλίνη που παράγεται δεν επαρκεί, τότε οι κύβους της ζάχαρης δεν καταναλώνονται και συσσωρεύονται στο αίμα. Σε μια τέτοια περίπτωση λέμε ότι το άτομο έχει διαβήτη. Όταν η γλυκόζη ξεπεράσει κάποια όρια τότε έχουμε

«υπερχείλιση» και η γλυκόζη αποβάλλεται στα ούρα. Τα υπερβολικά επίπεδα σακχάρου στο αίμα μπορούν να οδηγήσουν μακροπρόθεσμα σε σοβαρές βλάβες στον οργανισμό.

Είναι συχνός ο διαβήτης;

Η εξάπλωση του διαβήτη έχει πάρει διαστάσεις επιδημίας και οι προβλέψεις για το μέλλον είναι εξαιρετικά δυσσώμενες. Σύμφωνα με τη Διεθνή Ομοσπονδία για το Σακχαρώδη Διαβήτη (IDF) ο αριθμός των ατόμων με διαβήτη στην υφήλιο είναι σήμερα 240 εκατομμύρια. Τα επόμενα 20 χρόνια, εάν δεν υπάρξουν σημαντικές παρεμβάσεις, εκτιμάται ότι ο αριθμός αυτός θα φθάσει τα 380 εκατομμύρια.

Στην Ελλάδα ο αριθμός των ατόμων με διαβήτη σχεδόν τετραπλασιάστηκε τα τελευταία 30 χρόνια και σήμερα εκτιμάται ότι οι διαβητικοί στη χώρα μας είναι περίπου 900000, δηλ. το 8% του συνολικού πληθυσμού.

Ο Διαβήτης είναι ένα μεγάλο ιατρικό και κοινωνικό πρόβλημα. Κάθε 10 δευτερόλεπτα πεθαίνει κάποιος διαβητικός στον κόσμο, στα ίδια 10 δευτερόλεπτα δύο άλλοι εμφανίζουν διαβήτη και στα ίδια 10 δευτερόλεπτα τέσσερα άτομα είναι αδιάγνωστα.

Πόσοι τύποι διαβήτη υπάρχουν;

Οι δύο κύριοι τύποι διαβήτη είναι ο Τύπος 1 και ο Τύπος 2.

α) Ο Διαβήτης τύπου 1 (παλαιότερα γνωστός ως ινσουλινοεξαρτώμενος ή νεανικός διαβήτης)

Ο διαβήτη τύπου 1 μπορεί να εμφανιστεί σε οποιαδήποτε ηλικία, ακόμα και σε γεροντική, αλλά συνήθως διαγιγνώσκεται από τη βρεφική ηλικία έως λίγο πριν την ηλικία των 40 ετών. Σε αυτόν τον τύπο διαβήτη το πάγκρεας δεν παράγει ινσουλίνη. Επειδή η ινσουλίνη είναι απαραίτητη για την επιβίωση, τα άτομα με διαβήτη τύπου 1 πρέπει να κάνουν ενέσεις ινσουλίνης αρκετές φορές την ημέρα ή να χρησιμοποιούν αντλία ινσουλίνης, για να ρυθμίσουν με επιτυχία το διαβήτη.

Αν και τα αίτια δεν είναι εντελώς γνωστά, οι επιστήμονες πιστεύουν ότι το αμυντικό σύστημα του ίδιου του οργανισμού (το ανοσοποιητικό σύστημα) επιτίθεται και καταστρέφει τα κύτταρα που παράγουν ινσουλίνη. Ο κληρονομικός παράγοντας, με την έννοια ότι ο ένας από τους δύο γονείς έχει την πάθηση και τη κληρονομεί στα παιδιά του, δε φαίνεται να είναι και τόσο σημαντικός, δεδομένου ότι το 90% των παιδιών, που θα εμφανίσουν τη νόσο, δεν έχουν οικογενειακό ιστορικό διαβήτη.

β) Ο Διαβήτης τύπου 2 (παλαιότερα γνωστός ως μη ινσουλινοεξαρτώμενος ή διαβήτης των ενηλίκων)

Ο Διαβήτης τύπου 2 είναι ο πιο συχνός τύπος διαβήτη (90%) και οι περισσότεροι είναι υπέρβαροι ή παχύσαρκοι. Τα άτομα με Διαβήτη τύπου 2 αδυνατούν να χρησιμοποιήσουν την παραγόμενη ινσουλίνη αποτελεσματικά. Η κατάσταση συνήθως αντιμετωπίζεται με δίαιτα, άσκηση και δισκία, ενώ κατά πάσα πιθανότητα θα χρειαστεί ινσουλίνη μετά από μερικά χρόνια.

Διαβήτης τύπου 2: Πρόβλημα των ενηλίκων ή μήπως όχι;

Δυστυχώς σήμερα ο Διαβήτης τύπου 2 άλλαξε πρόσωπο και προσβάλλει μικρότερες ηλικίες, νέους και παιδιά, κυρίως λόγω της αυξημένης παχυσαρκίας, της κακής διατροφής και της έλλειψης σωματικής άσκησης.

Τα παιδιά μας στις μέρες μας γίνονται όλο και πιο παχύσαρκα. Είμαστε πρώτοι στο εξής θλιβερό: τα αγόρια της εφηβικής ηλικίας στη χώρα μας είναι πιο παχύσαρκα από τα αγόρια της Αμερικής. Αυτό γιατί τα Ελληνόπουλα ακολουθούν ένα κακό τρόπο διατροφής, αφού στρέφονται στην κατανάλωση προετοιμασμένων φαγητών (φαστ φουντ κ.λ.π), δε γυμνάζονται και παραμένουν για πολλές ώρες μπροστά σε κάποια οθόνη τηλεόρασης ή κομπιούτερ.

«Το παχύσαρκο παιδί θα γίνει ο παχύσαρκος έφηβος και αργότερα ο παχύ-

σαρκος ενήλικας. Η παχυσαρκία είναι η δεξαμενή που γεννάει διαβήτη».

Τι είναι ο διαβήτης κύησης;

Το 2-5% των εγκύων γυναικών, περίπου, αναπτύσσει υψηλά επίπεδα σακχάρου στη διάρκεια της εγκυμοσύνης. Αν και αυτός ο τύπος διαβήτη συνήθως εξαφανίζεται μετά τον τοκετό, οι γυναίκες αυτές διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο να αναπτύξουν διαβήτη τύπου 2 σε μεγαλύτερη ηλικία.

Ποια είναι τα συμπτώματα του διαβήτη;

Τα πιο συχνά συμπτώματα στο διαβήτη είναι τα εξής:

- Συχνουρία
- Υπερβολική δίψα
- Απότομη απώλεια βάρους
- Υπερβολική κόπωση
- Διαταραχές στην όραση (θόλωμα)
- Κνησμός (φαγούρα) στο δέρμα ή στα γεννητικά όργανα

Στο διαβήτη τύπου 1 τα παραπάνω συμπτώματα είναι θορυβώδη και ο γιατρός με μια απλή εξέταση μπορεί να βρεί αν υπάρχει διαβήτης.

Μια σοβαρή κατάσταση που μπορεί να παρατηρηθεί στα άτομα με διαβήτη τύπου 1, είναι η διαβητική κετοξέωση. Χαρακτηρίζεται από υψηλά επίπεδα γλυκόζης και αναπτύσσεται βαθμιαία ώρες ή ημέρες. Όταν τα κύτταρα δεν έχουν αρκετή ινσουλίνη δε μπορούν

να χρησιμοποιήσουν τη γλυκόζη για να παράγουν. Το σώμα αρχίζει να καίει λίπος και αυτό οδηγεί στη συσσώρευση στο αίμα επικίνδυνων χημικών ουσιών, τις κετόνες. Τα συμπτώματα της κετοξέωσης είναι γρήγορες αναπνοές, ξαναμμένα μάγουλα, πόνοι στην κοιλιά, γλυκιά μυρωδιά ακετόνης στην αναπνοή, εμετοί και αφυδάτωση. Αυτή η έκτακτη ιατρική κατάσταση μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη ζωή του, αν δε θεραπευτεί κατάλληλα.

Αντίθετα με το διαβήτη τύπου 1, στο διαβήτη τύπου 2 πολλά από τα παραπάνω συμπτώματα εμφανίζονται σταδιακά ή δεν υπάρχουν καθόλου συμπτώματα με αποτέλεσμα να ανακαλύπτεται ο διαβήτης ύστερα από χρόνια. Σχεδόν το 50% των διαβητικών τύπου 2 δε γνωρίζουν ότι έχουν διαβήτη.

Ποιοι πρέπει να ελέγχονται;

Σχετικά με το Διαβήτη τύπου 1 η συχνότητα είναι μικρή, η εμφάνισή του συνοδεύεται από θορυβώδη συμπτωματολογία και γιαυτό διαγιγνώσκεται έγκαιρα μετά την έναρξή του.

Για το Διαβήτη τύπου 2 είναι επιτακτική η ανάγκη για την έγκαιρη διάγνωσή του. Ο αδιάγνωστος διαβήτης δεν είναι καλοήθης κατάσταση. Περίπου ένας στους δύο διαβητικούς τύπου 2 παρουσιάζουν ήδη σοβαρές ε-

πιπλοκές όταν γίνεται η διάγνωση της νόσου.

Έλεγχος για την ύπαρξη διαβήτη πρέπει να γίνεται στις εξής περιπτώσεις:

Όλα τα άτομα άνω των 45 ετών και ιδίως οι υπέρβαροι ή οι παχύσαρκοι. Επανελέγχος ανά 3ετία.

Αναγκαίος έλεγχος σε νεότερα άτομα ή να γίνεται ποιο συχνά σε υπέρβαρους, που έχουν άλλους παράγοντες κινδύνου:

- α. καθιστική ζωή
- β. 1ου βαθμού συγγενείς διαβητικού
- γ. Γυναίκες με ιστορικό διαβήτη στην εγκυμοσύνη ή γέννησαν παιδί βάρους πάνω από 4.5 κιλά
- δ. Άτομα με υπέρταση
- ε. Άτομα με διαταραχές των λιπιδίων
- στ. Άτομα με προ-διαβήτη

Μπορεί να «κολλήσει» διαβήτη;

Ο διαβήτης δεν «κολλάει» από άλλους. Επίσης η πολλή κατανάλωση ζάχαρης δεν προκαλεί διαβήτη.

Ποιες είναι οι φυσιολογικές τιμές σακχάρου στο αίμα;

Το σάκχαρο στο αίμα θεωρείται φυσιολογικό όταν η τιμή, που παίρνουμε από το μικροβιολόγο, είναι μικρότερη από 100 mg/d και μικρότερη

από 140mg/dl δύο ώρες μετά από κάποιο γεύμα (πρωινό, μεσημεριανό ή βραδινό).

Πότε κάποιος είναι διαβητικός;

Κάποιο άτομο παρουσιάζει διαβήτη όταν:

- προσκομίζει μέτρηση πρωινού σακχάρου αίματος από το μικροβιολόγο μεγαλύτερη από 126 mg/dl.
- παρουσιάζει τα κλασσικά συμπτώματα του διαβήτη (συχνουρία, υπερβολική δίψα, απότομη απώλεια βάρους) και προσκομίζει μέτρηση σακχάρου αίματος από το μικροβιολόγο μεγαλύτερη από 200 mg/dl. Στην περίπτωση αυτή η λήψη του αίματος γίνεται οποιαδήποτε στιγμή της ημέρας, ανεξάρτητα από το πότε έφαγε για τελευταία φορά.
- όταν το σάκχαρο αίματος, μετά από δύο ώρες στην «καμπύλη γλυκόζης» είναι μεγαλύτερο από 200 mg/dl.

Η διάγνωση είναι οριστική αν τα παραπάνω, κριτήρια που θέτουν τη διάγνωση του διαβήτη, είναι επιβεβαιωμένα δύο φορές.

Τι είναι η καμπύλη γλυκόζης;

Η εξέταση αυτή γίνεται σε ειδικές περιπτώσεις με σκοπό τη διάγνωση του διαβήτη, όταν η εξέταση του πρωινού σακχάρου αίματος (νηστικός) δεν είναι καθοριστική για τη διάγνωση.

Για να γίνει σωστά η εξέταση δεν πρέπει να υπάρχει περιορισμός στο διαιτολόγιο τις προηγούμενες τρεις ημέρες. Το πρωί της εξέτασης ο υποψήφιος λαμβάνει μια συγκεκριμένη ποσότητα γλυκόζης από το στόμα και μετά από δύο ώρες ο μικροβιολόγος μετράει το σάκχαρο στο αίμα.

Αν το σάκχαρο στο αίμα στις δύο ώρες είναι πάνω από 200 mg/dl τότε το άτομο παρουσιάζει διαβήτη. Αν η μέτρηση είναι ανάμεσα από 140 έως 200 τίθεται η διάγνωση του προ-διαβήτη.

Τι είναι προ-διαβήτης;

Όταν το πρωινό σάκχαρο (νηστικός) είναι από 100 έως 125 mg/dl ή όταν το σάκχαρο μετά από καμπύλη γλυκόζης είναι 140 έως 200 mg/dl τότε ο εξεταζόμενος έχει προ-διαβήτη. Οι δυο αυτές καταστάσεις αποτελούν ενδιάμεση κατάσταση, όπου ο ασθενής δεν έχει ακόμη διαβήτη αλλά έχει μεγάλο κίνδυνο να αναπτύξει διαβήτη.

Τι είναι η γλυκοζυλιωμένη αιμοσφαιρίνη (HbA1c);

Η εξέταση αυτή γίνεται στο αίμα όχι για να τεθεί η διάγνωση του διαβήτη αλλά για να δούμε αν ο διαβητικός είναι καλά ρυθμισμένος. Είναι η εξέταση που δείχνει το μέσο όρο του σακχάρου στο αίμα κατά τους προηγούμε-

μενους 2-3 μήνες και πρέπει να γίνεται κάθε 3 μήνες.

Η διατήρηση της HbA1c κάτω από 7% φαίνεται να μειώνει τον κίνδυνο από τις επιπλοκές. Η φυσιολογική τιμή για τους υγιείς είναι περίπου 5%.

Θεραπεύεται ο διαβήτης;

Δεν έχει βρεθεί ακόμα κάποια θεραπεία που να οδηγεί σε ίαση του διαβήτη. Όμως μπορεί να αντιμετωπιστεί και κύριος στόχος της θεραπείας είναι η διατήρηση της γλυκόζης σε φυσιολογικά επίπεδα.

Ποιοι είναι οι θεραπευτικοί στόχοι;

Για την αποφυγή ή τη μείωση εμφάνισης των επιπλοκών επιβάλλεται η ρύθμιση του σακχάρου κοντά στα φυσιολογικά όρια:

- πριν τα γεύματα: μικρότερο από

130 mg/dl

- 2 ώρες μετά το γεύμα: μικρότερο από 180 mg/dl και

- γλυκοζυλιωμένη αιμοσφαιρίνη: μικρότερη από 7%.

Πρέπει εδώ να τονίσουμε ότι το σάκχαρο αλλάζει χιλιάδες φορές την ημέρα και είναι λάθος να βγάζουμε συμπεράσματα μόνο από σποραδικές εξετάσεις.

Σήμερα διαθέτουμε μετρητές σακχάρου (μικροακτίνες) και μπορούμε εύκολα να ελέγχουμε το σάκχαρο σε διάφορες χρονικές στιγμές (νηστικοί ή δύο ώρες μετά από φαγητό).

Στο επόμενο τεύχος ακολουθεί η θεραπεία του διαβήτη και τι πρέπει να προσέχουμε.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΚΟΥΣΕΙΟΝ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΚΟΝΙΤΣΑ-ΗΠΕΙΡΟΥ

- Διαθέτει αίθουσα 125,0 τ.μ. με πλήρη εξοπλισμό σε κάθε ένα από τους δύο ορόφους του.
- Διατίθεται για την προβολή νέων δημιουργιών και καλλιτεχνών (ζωγράφων, γλυπτών, φωτογράφων, κλπ), κατά προτίμηση από την περιοχή της Κόνιτσας, με μόνη υποχρέωση των εκθετών, την εξασφάλιση απόμυσης της εμπιστοσύνης των για να παρίσταται στο Κ.Ε.Κ. κατά τις ώρες και μέρες λειτουργίας της έκθεσης.

Όσοι λοιπόν ενδιαφέρονται να εκθέσουν, μπορούν ν' απευθύνονται -ένα μήνα τουλάχιστον πριν- εγγράφως στην ταχυδρομική διεύθυνση:

ΚΟΥΣΕΙΟΝ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ (Κ.Ε.Κ.)

Οδός Βορείου Ηπείρου 6-44.100 Κόνιτσα ή και τηλεφωνικά στον κ. Δημ. Κωνστ. Κούσιο (τηλ. 210-800.11.75 ή 6977-32.87.77) για τη διεύθυνση των σχετικών λεπτομερειών.

Η Χαλκιδική, τα Μεταλλεία και οι Ηπειρώτες

Η ελληνική μυθολογία αναφέρεται συχνά στη Χαλκιδική όπου στην Κασσάνδρα βρίσκεται θαμμένος ο γίγαντας του σεισμού **Εγκέλαδος**, ενώ η Σιθωνία οφείλει το όνομά της στον Σίθωνα, το γιο του Ποσειδώνα.

Στη Χαλκιδική έχουμε εγκαταστάσεις οργανωμένης κοινωνίας από φυλές προελλήνων Θρακών Πελασγών. Οι Πελασγοί ζούσαν κοντά στη σημερινή Θράκη, ανατολικά από τον ποταμό Νέστο. Στα χρόνια του Τρωϊκού Πολέμου την δυτική περιοχή της αποίκισαν οι Τρώες, με επικεφαλής τον Αινεία. Ο πρώτος αποικισμός της χερσονήσου άρχισε τον 8ο π.Χ. αιώνα για καθαρά εμπορικούς λόγους.

Οι ακμάζουσες πόλεις της Εύβοιας Χάλκας και Ερέτρια διέσπειραν πολλές πόλεις στη Χαλκιδική όπως Μένδη, Άφυτις, Σερμύλη, Τορώνη, Σάνη, Μυκηβέρνα, Όλυνθος κ.ά.

Οι κυριότερες αρχαίες πόλεις της Χαλκιδικής, όπως η Ποτίδαια, η Άφυτος, η Όλυνθος η οποία είναι η πιο σπουδαία πόλη. Πήρε το όνομα από τον Όλυνθο γιο του Ηρακλή ή από τον Όλυνθο γιο του βασιλιά της Θράκης Στρυμόνα.

Στη βυζαντινή εποχή οι Χαλκιδιώτες

ασπάστηκαν τον χριστιανισμό το 50 μ.Χ. από τον Απόστολο Παύλο που είχε περάσει από την Απολλωνία.

Στους χριστιανικούς αιώνες η Χαλκιδική δέχθηκε πολλές καταστροφικές επιδρομές, όπως των Γότθων το 269 των Ούννων γύρω στα 540 που κατέστρεψαν την Κασσανδρεία.

Η ιστορία και η μεταλλευτική δραστηριότητα της Χαλκιδικής έχει ως εξής:

Εδώ κοντά στο περιβόλι της Παναγίας οι θεοί φύτεψαν χρυσό, ασήμι, σίδηρο, άσπρη πέτρα (λευκόλιθο), που τόξεραν οι αρχαίοι, τόμαθαν οι Ρωμαίοι και το εκτίμησε δεόντως η Πύλη του Στουλτάνου μια και το μετέτρεψε σε πηγή πλούτου βγάζοντας άφθονο ασήμι και χρυσό.

Μαρτυρίες λένε για το τι συμβαίνει στο Madem Λάκκο, όπως έχει μετονομασθεί η περιοχή "σιδηροκαύσια" της ρωμαϊκής εποχής. Ευλογημένος τόπος με ήλιο κλίμα στα παράλια και στα ορεινά, θα το διάλεγαν πολλοί για πατρίδα.

Γύρω στα 1500 έχουν μαζευτεί πάνω από 5.000 άτομα που δούλευαν στα Μεταλλεία του Στρατωνίου και στα καμίνια χύτευσης που έφταναν τα 500 όλα τα μέλη των Βαλκανίων έχουν συγκεντρωθεί εδώ και ηπειρώτες ακόμα. Όταν μείωθηκαν τα αποθέματα, οι ξένοι φεύγουν

και τα χωριά Γαλάτιστα, Βάβδος, Στανός, Βαρβάρα, Νεοχώρι, Ίσβορος, Ιερισσός κ.ά. τα λεγόμενα "Μαντεμοχώρια" αναλαμβάνουν εργολαβικά την εκμετάλλευση των μεταλλευμάτων απολαμβάνοντας προνόμια για την σκληρή δουλειά τους από τους Τούρκους. Όταν πια τα αποθέματα εξαντλήθηκαν η "Ένωση" αγόραζε ισπανικά νομίσματα τα έλιωνε και τα παράδιδε ως παραγωγή στην Πύλη. Στα μέσα του 14ου αιώνα ένα μεγάλο μέρος της Χαλκιδικής προσαρτήθηκε στο Σερβικό κράτος ενώ πριν την υποδούλωση στους Τούρκους η Κασσάνδρα και άλλες παραλιακές περιοχές βρέθηκαν υπό τους Βενετούς. Αυτό είχε σημαντικές επιπτώσεις στους πληθυσμούς της Χαλκιδικής. Κατά τον 9ο αιώνα οργανώνεται μοναστική πολιτεία του Αγίου Όρους.

Το πρώτο μοναστήρι ιδρύθηκε τον 8ο μ.Χ. αιώνα από τον Ιωάννη Κολοβό και το 855 ο Βασίλειος Α' ο Μακεδών με χρυσόβουλο παραχώρησε ολόκληρη την χερσόνησο του Άθω στους μοναχούς.

Η υποταγή του Αγίου Όρους στους Τούρκους άρχισε από το 1330 επί σουλτάνου Ορχάν.

Οριστικά υποτάχτηκε το 1430 όταν ο Μωάμεθ ο Πορθητής κυρίευσε τη Θεσ/νίκη.

Η χαλκιδική συμμετέχει από τους πρώτους στον ξεσηκωμό πληρώνοντας

με αίμα των νεκρών για το τόλμημά της που τελικά απέτυχε.

Την ίδια τύχη είχε η επανάσταση του 1854 και του 1878 όπου η Χαλκιδική πληρώνει τίμημα χωρίς την απόκτηση της ποθητής λευτεριάς. Η Χαλκιδική παραστέκει ευλαβικά, δίπλα στις άλλες επαρχίες και παραβάλλει σεμνά και περήφανα το τραγικό μεγαλείο της και τις πατριωτικές αρετές των κατοίκων της.

Η απελευθέρωση της Χαλκιδικής γίνεται το 1912 μετά από 482 χρόνια σκλαβιάς.

Εν τω μεταξύ με το υπέδαφός της εκτός από το Στρατώνι αρχίζουν να ασχολούνται με τους χρωμίτες και με το λευκόλιθο γύρω στα 1905 επί Τουρκοκρατίας. Ο λευκόλιθος ή Μαγνησίτης με χημικό τύπο $MgCO_3$ είναι ένα από τα βασικά Μεταλλεύματα στην Χαλκιδική.

Η Μεταλλεία των λεκιλίθων της Χαλκιδικής κοντεύει σήμερα έναν αιώνα ιστορίας.

Η ζώνη του λευκολίθου ξεκινάει από το Τριάδι, περνάει από τα Βασιλικά, το Γαλαρννό, την Αγία Παρασκευή, το Βάβδο, τα Σήμαντρα, την Ακονοράχη, τον Πατλιδά-Καστρί, την Γερακινή, το Τρίκορφο Ορμύλιας και τελειώνει το Γομάτι.

Τα πρώτα έργα το 1941-1949 ένας

παγκόσμιος και ένας εμφύλιος πόλεμος αναστέλλουν κάθε μεταλλευτική δραστηριότητα.

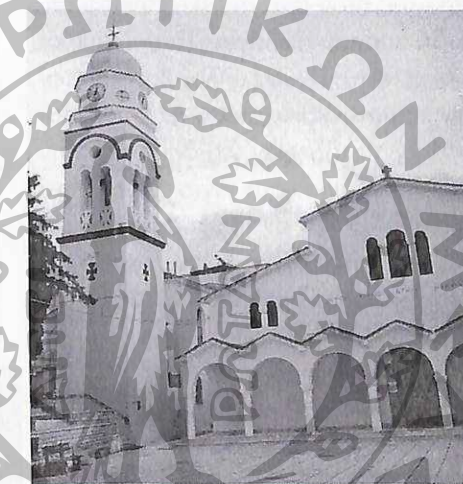
Η μεταπολεμική περίοδος και ειδικά στα 1960 λίγα χρόνια πριν και λίγα μετά η μεταλλευτική δραστηριότητα του λευκολίθου πέρασε την πιο κρίσιμη περίοδο.

Τι είδα, τι άκουσα και τι θυμάμαι από την ιστορία των Μεταλλείων στη Χαλκιδική όπου στα Μεταλλεία της Γερακινής εργάστηκα περίπου 20 χρόνια. Τα περισσότερα Μεταλλεία σταμάτανε σιγά-σιγά την δραστηριότητα τους και η αρχή γίνεται από τα Βασιλικά έως τον Πατλία-Καστρί μετά η Βάβδος με μοναδική τύχη των Μεταλλείων της Γερακινής που υπάρχουν και λειτουργούν μέχρι σήμερα. Στον λευκόλιθο όπως απεδείχθη προηγείται ο χώρος της Γερακινής. Η αρχή στην Γερακινή ξεκινάει από το 1899 με αρχική άδεια από την Οθωμανική Κυβέρνηση. Τα παλιά χρόνια το ωράριο στα Μεταλλεία ήταν από νύχτα σε νύχτα και το σκτάωρο καθιερώθηκε από το 1936.

Παλιά η Γερακινή απασχολούσε 400 εργάτες και το 1976 έφτασε τους 1100. Λένε πως από τα Μεταλλεία της Χαλκιδικής είχε περάσει και ο Γιώργης Ζορμπάς το 1917 (ο γνώριμος του Κατσαντζάκη). Αρχικά τα Μεταλλεία της Γερακικής τα είχε η Αλατίνη μετά πέρασαν

σε μία αγγλοελληνική εταιρεία η οποία το 1914 προσλαμβάνει μηχανικό μεταλλείων τον Ιωάννη Λαμπρινίδη ο οποίος κτίζει τον πρώτο κάθετο φούρνο. Οι εργασίες στα Μεταλλεία Γερακινής διακόπηκαν από το 1941 έως το 1949 λόγω ανωτέρας βίας (πόλεμος). Το 1950 το Μεταλλείο της Γερακινής ξανάρχισε κανονικά τις εργασίες του με εξαγωγή στο εξωτερικό. Έτσι το 1958 τα Μεταλλεία της Γερακινής περνάνε στον Ι. Λαμπρινίδη και ιδρύεται η Εταιρεία "Ελληνικοί Λευκόλιθοι Ανώνυμος Μεταλλευτική Βιομηχανική Ναυτική και Εμπορική Εταιρεία".

Ο Λαμπρινίδης είχε κόρη η οποία παντρεύτηκε τον Γεώργιο Πόρτιλο και έτσι μετά τον θάνατο του Λαμπρινίδη

Εκκλησία του Αγίου Νικολάου έργο Ηπειρωτών στον Πολύγυρο Χαλκιδικής

πέρασε στην οικογένεια Πορτόλου.

Από τα 14 Μεταλλεία της Γερακινής όλα τ' άλλα είχαν κλείσει. Το ερώτημα παραμένει πως γίνεται αυτό! Η απάντηση είναι ότι ο πατέρας και γιος (Πόρτολος) είχαν πίστη στο αντικείμενο, επιμονή και συνεπή διαχείριση. Το αφεντικό μου που τον ε γνώρισα προσωπικά διότι εργάστηκα μαζί τους ως Μηχανικός στα κινητά Μηχανήματα, ήταν άνθρωπος με μεγάλη γοητεία με γνώσεις και ανθρωπιά, ήξερε να επιλέγει το προσωπικό του και κυρίως το εισηγητικό. Ένας από τους Διευθυντές ήταν ο ηπειρωτικής καταγωγής Παύλος Παπαματθαίου, μετά ανέλαβε ο Μ. Τσίτσιφας ο οποίος ήταν χημικός Μηχανικός όπου οι ρίζες του πατέρα του ήταν από την Β. Ήπειρο δηλαδή από την Κωλόνια. Τα παλιά χρόνια μετά το 1840 πολλοί βορειοηπειρώτες που εκδιώχθηκαν από την Μοσχόπολη ταξίδεψαν για δουλειές στην Δ. Μακεδονία, στο Άγιο Όρος, στο Μοναστήρι και σε διάφορα μέρη της Χαλκιδικής, όπως στην Βαρβάρα, στην Μεγάλη Παναγία και στον Πολύγυρο μετά.

Απ' ό,τι γνωρίζουμε πολλά άτομα της τότε Μπελκαμένης (σ. Δροσοπηγή-Φλωρίνης) δουλεύανε στο Άγιο Όρος ως πετράδες· μαζί τους πέρνανε και τα παιδιά όπου οι καλόγεροι τους

μαθαίνουν ζωγραφική - αγιογραφία, έτσι πάρα πολλά παιδιά έγιναν ξακουστοί αγιογράφοι όπως ο Θωμάς Ζωγράφος, Αθ. Χαρίσης, Αν. Στυλιαδης, κ.ά.

Στα χρόνια του 1913 πολλοί Βορειοηπειρώτες από τα ελληνικά χωριά της Β. Ηπείρου, όπως από την Μπεζάνη αναγκάστηκαν και μετακινήθηκαν στην Χαλκιδική και κυρίως στον Πολύγυρο. Τις οικογένειες αυτές τις έχω γνωρίσει προσωπικά στα χρόνια μετά το 1977. Οι οικογένειες αυτές είναι: οι Καπλαναίοι (Βασίλης, Πέτρος, Θωμάς), Καπλαναίοι άλλοι όπως, (Σπύρος, Κώστας, Στέργιος, Θύμιος). Παπαδοπουλαίοι, όπως (Γεώργιος, Δημήτρης, Βασίλης, Ντίλης, Αθανάσιος, Λεωνίδας, Χρησιδαίοι - Γεώργιος και Ιωάννης).

Οι ως άνω Ηπειρώτες (Χαλκιδιώτες πια) ήρθαν άνθρωποι φτωχοί και έγιναν οι πιο νοικοκύρηδες του Πολυγύρου. Τα μεγαλύτερα οικοδομικά έργα

Δημαρχείο Πολυγύρου

στα Μεταλλεία της Γερακινής έγιναν από τα αδέρφια Καπλάνηδες. Έχτισαν επίσης το Σχολείο (σήμερα χώρος του Δημαρχείου) την εκκλησία του Αγ. Νικολάου κ.α. Στα χρόνια του εμφυλίου μερικές οικογένειες από το Επαιχώρι μετακινήθηκαν και διαμένουν στο Πολύγυρο όπως οι Ματζουφαίοι, ο Μούζας Θ. και Καρανάσιος, άνθρωποι επίσης προκομμένοι και αξιόλογοι.

Το πιο ευχάριστο γεγονός είναι ότι ο σημερινός Δήμαρχος Πολυγύρου Θωμάς Καπλάνης έχει ρίζες ηπειρώτικες όπως και ο πατέρας του Πέτρος Καπλάνης, ένας σωστός άνθρωπος, ο οποίος ασχολήθηκε πολύ με αθλητικά θέματα της Χαλκιδικής. Επίσης έχουμε και τον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου του κ. Θεοχάρη Σιώζο και τον πάτερ Αγαθάγγελο από χωριό του Σμόλικα.

Έχουμε και αρκετά άτομα που εργάζονται στα Μεταλλεία στην Γερακινή, όπως ο γιος μου Παύλος Ζιώγας κάνει τις μελέτες, σχέδια και τοπογραφικά, ο Γιάννης Γεωργίου Τεχνίτης αυτοκινήτων, η σύζυγός μου Μαριάννα που εργαζόταν στην Η/Υ στα λογιστικά επί 17 χρόνια κ.ά. Ένα που μπορώ να εκφράσω με θάρρος και με ευθύνη είναι ότι οι περισσότεροι Ηπειρώτες όπου και να βρίσκονται είναι πάντα εργατικοί και τίμιοι.

Γι' αυτό ο Ι. Λαμπρινίδης πεθερός του αφεντικού μου Γ. Πορτάλου χάρισε τρία πράγματα στα Μεταλλεία της Γερακινής, την κόρη του, τη σοφία και την αφοσίωσή του στους Λευκόλιθους και τον έκανε ίσως τον μοναδικό Μέντορα της άσπρης πέτρας στην γη της Χαλκιδικής.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Θ. ΖΙΩΓΑΣ

@ccountant

Λάμπας Μάκης
Λογιστικά - Φοροτεχνικά

Αριστοτέλους 38 • 501 00 ΚΟΖΑΝΗ
Τηλ. 24610 49955 - Fax: 24610 49966 • Κιν.: 6942 411090
e-mail: lappmez@otenet.gr

Γεώργιος Ι. Ντάφλης
Πολιτικός Μηχανικός

- ΜΕΛΕΤΕΣ
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
- ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ
- ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΕΣ
- ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τηλ.: 26550 24200
Κινητό: 697 2268128
e-mail: gntaf@tee.gr

Β. Ηπείρου 58
Τ.Κ. 44 100 Κόνιτσα
site: homepages.pathfinder.gr/dafis

Στη Μ. Ασία 1920-22 Στρατιώτες από την περιοχή Κόνιτσας. Από δεξιά: Ιωάννης Αγόρου και με το πένθος Γεωργ. Δ. Πίτσας από το Δίστρατο. Άλλοι τέσσερις είναι Διασπριτιώτες. (Φωτ. από αρχείο Θεοδ. Πίτσα)

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΔΡΩΜΕΝΟ “ΑΣΤΡΟ ΤΟΥ ΑΛΩΝΙΟΥ” ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ-ΚΕΡΑΣΟΒΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Ο Εμφύλιος διατάραξε την κοινωνική διαστρωμάτωση του ελληνικού πληθυσμού, με άμεσες τις συνέπειες στο λαϊκό πολιτισμό. Οι φυγάδες στις Λαϊκές Δημοκρατίες και οι μέτοικοι στις μεγαλופόλεις δεν είχαν άμεση επαφή με τον γενέθλιο τόπο.

Μετά την πολύμοχθη και εν πολλοίς μαρτυρική οικονομική και πολιτική αποκατάσταση στο εσωτερικό, λειτούργησε η ληθουργούσα μνήμη με τη σύσταση φιλοπρόδοων συλλόγων για να περισωθεί ό,τι η γενιά του χαλασμού μπόρεσε να συγκρατήσει ως βιωμένο παρελθόν.

Φυσικά η απώλεια είναι εμφανέστατη στις επαγγελματικές γνώσεις και τα μυστικά δρώματα, από τα Μάγια μέχρι τις ιεροκρύφειες αγροτικές τελετές.

Ο Μαατρόνλου της Φούρκας συνδέεται με το “Αστρο του Αλωνιού” της Αγίας Παρασκευής, το παλιό Κεράσοβο, γιατί η υμνωδία της γης - Γαίας είναι εμφανής, σε όλες τις εκδηλώσεις: ζωής - θανάτου - ανάστασης. Το σχετικό, τελεστικό το έζησα όντας μαθητής της έκτης τάξης του δημοτικού.

Ήταν αρχές Ιουνίου όταν η Φωτίτσα Εξάρκου, μια ευγενική ύπαρξη με

μακροχρόνιο φωτισμό στην Αίγυπτο, κάλεσε πολλά κορίτσια σε αλώνι, στην άκρη του χωριού, πάνω από το μύλο που σώζεται, κοντά στο ποτάμι Βουρκοπόταμος.

Ήταν όλες περίπου 18 χρονών. Στάθηκαν πλάι-πλάι και κάλυψαν ολότρογυρα το αλώνι.

Στο μέσο στάθηκε η Φωτίτσα με έξι κορίτσια, μικρότερα από μένα. Σχημάτισαν χορό. Ακριβώς στη μέση, κάτω στη γη, τοποθέτησαν εικόνα της Αγίας Παρασκευής που είναι η αγία των βουνών, της Πίνδου η αγία, πολιούχος του χωριού, με το ομαδικό πολυφωνικό τραγούδι:

*Στολίστρες μου καλές στολίστρες
στολίστατε καλά τη νύφη.
Αυτή βουνά θέλ' να διαβεί,
της παίρνει πέπλα το κλαδί...*

Και σκόλισαν την καταγής εικόνα με κλαδιά δρυός βαλανιδι ξερό και άνθη της εποχής. Τη ράντισαν με θειάφι. Αμέσως άρχισε ο εξωτερικός κύκλος το χορό, με το τραγούδι.

*Στον Άδη θα κατέβω
και στον Παράδεισο...*

Είχα καλή εποπτεία. Με είχα βάλει η Φωτίτσα, σε μαυρολίθαρo, έξω από

τον κύκλο, με αυστηρό λόγο: “Ένα μονάχα παιδί πρέπει να μας δει. Αν μιλήσει για όσα δει θα πεθάνουν οι γονείς του”. Η επιλογή δεν ήταν τυχαία ειμounα ξένος.

Αν και είχα φοβηθεί κατέγραψα στη μνήμη το δρώμενο, γιατί με είχε συνεπάρει.

Όταν το τραγούδι έφτασε στο στίχο:

Θα πάνω να σαϊτέψω...

τα έξι μικρά κορίτσια πλησίασαν την εικόνα της Αγίας Παρασκευής και αποφλοίωσαν πάνω της ξερό καλαμόκι.

Έγινε σιωπή. Ακούστηκε η Φωτίτσα, με ιερή προσταγή:

*Του Αλωνιού μας το αστέρι
βροχές πολλές να φέρει.*

*Κίνα του δένδρου περιστέρα
με της νύχτας τα φτερά.*

Ξανάρχισε ο χορός που κυκλικά όλες πλησίασαν την εικόνα. Και σαν έσμιξε ο μικρός με τον μεγάλο κύκλο, η Φωτίτσα δεήθηκε γονατιστή στην εικόνα

*Ανασσα Κηρασοβία
λύσε κάθε φαρμακεία
Αγία μου Παρασκευή
σώσε κόρη και παιδί.*

Ξαναχόρεψαν. Με φωνές τώρα ασυντόνιστες και χτυπώντας με τα πόδια τη γη σχεδόν έκραζαν:

*Μα Γα, Μα Γα, γέννα!
Ύσον-Ύσον ουρανε...*

Μετά η Φωτίτσα πήρε την εικόνα και συνοδευόμενη από τα έξι κοριτσάκια, πήγαν στον κοντινό αύλακα, την έπλυναν και την σόδισαν με την πράσινη ποδιά που ήταν ζωσμένη η πιο μικρή.

Όταν γρήγορα γύρισαν μπήκαν στην κορφή του χορού.

Πρώτη η Φωτίτσα Εξάρχου που είχε σημαία την εικόνα. Ξανάρχισαν σε έναν κύκλο, όλες μαζί, το χορό με το ίδιο τραγούδι:

Στον Άδη θα κατέβω...

Στα Γιάννινα, μαθητής στο Γυμνάσιο, φιλοξενήσαμε για μέρες τη Φωτίτσα, πριν χάσει από ιατρική φιλαργυρία τον μοναχογιό της Αλκιβιάδη. Τότε κατέγραψα τους στίχους με τη δική της ερμηνεία για το δρώμενο:

“Όλα γίνονταν για να έχει ο τόπος νερό και να λυτρωθεί ο κόσμος από τη μάστιγα της μαγείας” τον γυναικείο χορό, με τις φωνές τον λέμε Σοβά”. Δεν θέλησε να μου μιλήσει για την “κηρασοβία”. Κάποια πιθανή εξήγηση, όταν ήμουν φοιτητής, μου έδωσε μύστης δάσκαλος στηριγμένος στου Λύγκου τη μεγάλη ιστορία.

Η θέση της Αγίας Παρασκευής ευνοούσε τη λειτουργία Μαντείου Κα-

θαρτηρίου Ύδατος, για την αποτροπή κάθε κακού. Δηλαδή **αποσοβούσε** κάθε επιρροή της **Κήρ**, θεάς του ολέθρου, η οποία δρούσε μαγικά.

Ήταν η Κηρασοβία **επώνυμη Ιέρεια** ή τοπική θεά του αρχαίου μαντείου, με βάση λειτουργίας, το Καθατήριο Ύδωρ, όπως σε άλλα Ηπειρωτικά μαντεία. Ξόρκιζε το μαγικό, το αιφνίδιο κακό.

Γι’ αυτό και η παλιά ονομασία του χωριού: Κεράσσοβο, ίσως ήταν Κηρασοβία (Κήρ+σοβώ) ή Κηράσσοβο που

φαίνεται πιο πειστικά στην παράγωγη λέξη: Κηρασσοβίτης.

Κήρα+σοβητής. Ο θεουργός που διώχνει μακριά την Κήρα. Την Ολόη. Και την κατάρρα, ισοδύναμη με τα κακά Μάγια, που ίσως γίνονταν και αυτά σε άλλο ποτάμι εκεί κοντά: τον Κακόλακκο! Η μνήμη είναι πάντα ισχυρή στη λαϊκή συνείδηση...

ΝΙΚΟΣ Α. ΤΕΝΤΑΣ

(Ο ποιητής Ν.Τ. είναι Πρόεδρος της Εταιρίας Λογοτεχνών και Συγγραφέων Ηπείρου).

Τ Ο Α Ε Ρ Ο Π Λ Α Ν Ο

Στα χρόνια της κατοχής, εκατοντάδες αεροπλάνα των συμμάχων, περνούσαν σε μεγάλο ύψος, πάνω από την περιοχή μας προς το Βορρά, βομβαρδίζοντας στόχους των Γερμανών και επέστρεφαν στις βάσεις τους προς τα νότια. Ήταν τόσο πολλά που μερικές φορές έκρυβαν τον ήλιο. Εμείς τα μικρά παιδιά, ακούγοντας το βόμβο κοιτούσαμε προς τον ουρανό και μετρούσαμε ένα δύο πέντε δέκα είκοσι... τα μεταλλικά πουλιά που γυάλιζαν καθώς τα φώτιζε ο ήλιος.

Μια μέρα, καθώς περνούσαν σε μεγάλο ύψος πάνω από την Γκραμπάλα, τα γερμανικά αντιαεροπορικά από το Καλπάκι άρχισαν τα πυρά τους και τούφες καπνού από τα εκτοξευόμενα

βλήματα που έσκαγαν στον ουρανό παρουσίαζαν ένα φαντασμαγορικό θέαμα σαν πυροτεχνήματα.

Ξαφνικά βλέπουμε ένα αεροπλάνο φλεγόμενο, να ξεκόβει από τα άλλα και να χάνει ύψος. Οι δυο πιλότοι Νεοζηλανδοί, όπως διαδόθηκε τότε, έπεσαν με αλεξιπτωτά στη χαράδρα του Βίκου και σκοτώθηκαν. Ήταν ένα μικρό επεισόδιο ανάμεσα στα άπειρα φοβερά και τρομερά που συνέβαιναν κάθε μέρα και ώρα σ’ εκείνα τα χρόνια του παράλογου πολέμου...

Μετά από χρόνια ήρθαν από το εξωτερικό και πήραν τα οστά των νεκρών αεροπόρων απ’ εκεί που τα είχαν θαμμένα.

Σ.Τ.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

1.2.1979 Τευχ. 2ο Αρ. 95

Θ. Γ. / 2896/3623

“Περί κηρύξεως του ποταμού Βοϊδομάτη και της Χαράδρας Βίκου στο Νομό Ιωαννίνων ως περιοχής ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 52 του Ν. 5351/1932 “περί Αρχ/των”.
 2. Τις διατάξεις του Ν. 1469/1950 “περί προστασία ειδικής κατηγορίας οικοδομημάτων και έργων τέχνης μεταγενεστέρων του 1830”.
 3. Τις διατάξεις του Π.Δ. 941/77 “περί Οργανισμού ΥΠΠΕ”.
 4. Την από 20.6.77 αίτηση των Μ. Γιαννέτα, Ελ. Γιαννέτα και Χαρ. Γιαννέτα.
- Την γνωμοδότηση του τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Ηπείρου με αριθμό πράξεως 2/27.9.78, αποφασίζουμε:

Χαρακτηρίζουμε τον ποταμό Βοϊδομάτη και τη Χαράδρα του Βίκου στο Νομό Ιωαννίνων, ως τόπο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.

Η απόφαση αυτή θα δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήναι, 11 Ιανουαρίου 1979.

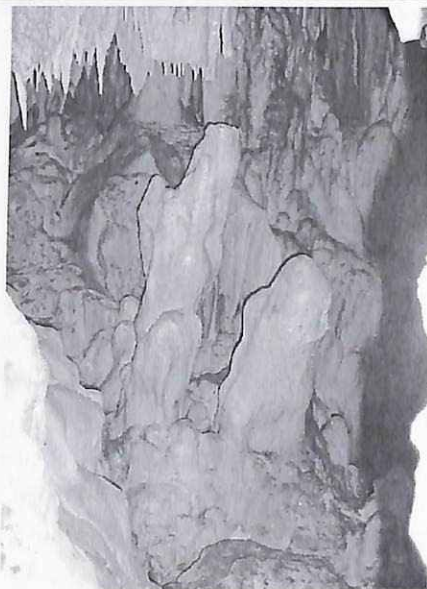
Ο Υπουργός
Δημήτριος Νιάνιας

ΣΠΗΛΛΑΙΟ ΣΤΑΛΑΚΤΙΤΕΣ

Κατά τη διάνοιξη - διαπλάτυνση του δρόμου Δέμα-Μπουραζάνι αποκαλύφθηκε η είσοδος σπηλαίου με σταλακτίτες και σταλαγμίτες.

Ειδικοί Σπηλαιολόγοι από Θεσ/νίκη και Γιάννινα εξέτασαν το Σπήλαιο, αλλά επειδή σε κάποιο σημείο στενεύει θα ξαναγίνει έρευνα για να εξακριβωθεί το βάθος.

Ας ελπίσουμε να αποκαλυφτεί στα ενδότερα κάτι αξιόλογο ώστε να προστεθεί στις ομορφιές της περιοχής μας ακόμα ένα θαύμα της Φύσης.

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ DON BRUNO MARTIGNON

Υπολοχαγού ιερέα του τάγματος αλπινιστών “CIVIDALE”
της μεραρχίας JULIA.

Απόσπασμα από το βιβλίο του GUIDO AVIANI FULVIO

“ΤΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΩΟΥ” UDINE 2000.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΧΡ. ΣΤΡΑΤΗΓΟΠΟΥΛΟΣ)

8ο ΜΕΡΟΣ

Από το ημερολόγιο του DON BRUNO

7 Νοεμβρίου

Η μοναδική τύχη που είχαμε τη νύχτα της 7ης Νοεμβρίου ήταν η απουσία της βροχής : σκοτάδι, ανησυχίες, παντός είδους δυσκολίες στην πορεία μας, όλα αυτά υπήρχαν άφθονα. Μέχρις ότου διήρκεσε η νύχτα, σκοτεινή και συννεφιασμένη, προχωρούσαμε μπροστά επειδή υπήρχαν άλλοι πιο μπροστά! Θέλω να πω δηλαδή ότι η μοναδική αίσθηση που μας καθοδηγούσε ήταν η ακοή. Τα μάτια μας θα μπορούσαμε και να τα είχαμε κλείσει τελείως, διότι χτυπάγαμε το ίδιο πάνω στις πέτρες, πέφταμε μέσα στις λακούβες και πάνω στα δέντρα. Όταν εμφανίστηκε λίγο φως ήμασταν ήδη σε καλό σημείο του μουλαρόδρομου που από τα ανατολικά έμπαινε μέσα στο Δίστρατο. Η 3η διμοιρία του 16ου λόχου πήγε να καταλάβει το υψόμετρο 1830 στη περιοχή της Σμίξης, προστατεύοντας την υποχώρησή μας, όμως η δική της υποχώρηση πέτυχε από θαύ-

μα αργότερα γιατί οι Έλληνες είχαν ανέβει πάνω στα υψώματα που κατείχε πρωτύτερα το τάγμα Τολμέτζο, το οποίο αργά το βράδυ της 6ης Νοεμβρίου είχε απαγκιστρωθεί από εκεί για να πάει στα Αρματα. Φτάσαμε στην περιοχή του Δίστρατου κατά τις επτά το πρωί. Αριστερά και δεξιά του ίδιου διάσελου τοποθετήθηκαν ο 20ος και ο 16ος λόχος, ενώ η διοίκηση του τάγματος τοποθετήθηκε πιο κάτω, γύρω στα δύο χιλιόμετρα από τα σπίτια του χωριού.

Στις 5 Νοεμβρίου ορισμένα αεροπλάνα είχαν κάνει ρίψεις λιγοστών τροφίμων πάνω από τη διοίκηση της μεραρχίας, η οποία μας είχε στείλει διαταγή να τα πάρουμε μέσα στο χωριό. Επέστρεψαν οι μεταφορείς και διανεμήθηκε μια κονσέρβα κρέας για κάθε επτά στρατιώτες και μία για κάθε τέσσερις αξιωματικούς, και μια χούφτα τριμμάτα γαλέτας για τον καθένα. Αυτό το τόσο άφθονο φαγητό απέδωσε τους καρπούς του. Τα άγρια τριαντάφυλλα, χωρίς φύλλα, άφηναν να διαφανούν οι κόκκινοι μίσχοι τους: επα-

κολούθησε τρύγος και οι καρποί τους ήταν νοστιμότατοι και συνεισέφεραν στο να γεμίσουν τα στομάχια.

Εμφανίστηκαν άλλα αεροπλάνα και σκεφτήκαμε για επιπλέον τροφή. Συνοδέψαμε με το βλέμμα μας τους κύκλους των εναέριων μέσων που άρχισαν να χαμηλώνουν και να αρχίζουν τις ρίψεις. Όμως το αιωρούμενο από τα αλεξίπτωτα μάνα δεν προορίζονταν για τα στομάχια μας αλλά για τα ντουφέκια μας. Δεν έλειψαν ούτε οι βλαστήμιες, τόσο μεγαλύτερες όσο η πρόβλεψη ότι θα βάζαμε ένα επιπλέον φορτίο στις πλάτες μας. Αν το φορτίο ήταν καρβέλια ψωμί, σίγουρα στο λόχο διοίκησης δεν θα είχε παραμείνει κανένας αλпинιστής να περιμένει να τα μαζέψουν οι άλλοι! Αλλά επειδή επρόκειτο για σφαίρες.... χρειάστηκε η διαταγή του λοχαγού Νταλεσάντρο. Πιστεύω όμως, ότι υπολείμματα αλεξίπτωτου, προκειμένου να φτιάξουν μαντήλια ή ακόμη και καλύμματα για τα πόδια, πήραν όλοι.

Στο μεταξύ έφταναν νέα ότι στο ύψωμα 1999 ο 76ος λόχος, έχοντας περάσει στις πλαγιές της Σμιλιανης, χρειάστηκε να δώσει μάχη. Ακούγονταν οι θορυβώδεις βρυκηθμοί του πυροβολικού που ο Αώος μας έφερνε και που τα βουνά αντιπαλούσαν με μια φοβερή ηχώ. Οι επιθέσεις και οι αντεπιθέσεις επαναλαμβάνονταν με εντυπωσιακά αυξανόμενους ρυθμούς σε όλο και μικρό-

τερα χρονικά διαστήματα. Τις υπολογίζαμε από την πολυπλοκότητα των χρησιμοποιούμενων όπλων.

Ακόμη και οι όλμοι του υπολοχαγού Κρέα ενώθηκαν πολύ σύντομα σε αυτό το μικρό κοντσέρτο. Υπήρχε άμεση ανάγκη να αφαιρεθεί από τον εχθρό η δυνατότητα να ενισχύσει τις θέσεις του ανατολικά του υψώματος 1609 και χρειάζονταν να κρατηθούν ανοικτά η γέφυρα και ο μουλαρόδρομος στα Άρματα από τους πυρήνες που έρχονταν από την πλευρά του Αώου. Έτσι, από το Δίστρατο μέχρι τα Άρματα, κρατιόταν μια γραμμή πυρός που έκαψε από τις κορυφές του Σμόλικα μέχρι το βάθος της κοιλάδας του Αώου.

Από πάνω μας, στις γραμμές του 20ου λόχου, υπήρχε μια στιγμή έντασης όταν μια ελληνική περίπολος κατάφερε να διεισδύσει και άνοιξε πυρ ενάντια στις θέσεις μας. Εξαναγκάστηκε να σωπάσει γρήγορα, όμως ο πανικός ξεπήδησε για κάποια λεπτά μεταξύ των αλπινιστών του λόχου διοίκησης που ήταν απασχολημένοι με την περισυλλογή των "ουράνιων" φυσιγιών και δεν ήταν προετοιμασμένοι να υποδεχθούν αυτού του είδους την δωρεάν διασπορά σφαιρών. Ήταν υπόθεση, επαναλαμβάνω, λίγων λεπτών και η ηρεμία επανήλθε. Κάποιος όμως, πλήρωσε εκείνη τη συλλογή πυρομαχικών με ένα τραυματισμό από σφαίρα.

Στις 15.00 ο 16ος λόχος άρχισε να κατεβαίνει. Ήμασταν πλέον προετοιμασμένοι να ακούσουμε πάνω στη γέφυρα του Δίστρατου όχι πιά τα "ζήτω" της 3ης Νοεμβρίου, αλλά το θυμό του θεού Άρη που μας είχε περικυκλώσει. Δεν το πιστεύαμε όμως, να βρούμε αυτό το θυμό μέσα στο ίδιο το χωριό. Ένας ήχος σάλπιγγας τον έκανε να ξεσπάσει. Ο 16ος λόχος ρίχτηκε γρήγορα στην μάχη. Η 3η διμοιρία του έπρεπε να αντιδράσει στα πυρά του πεζικού που προέρχονταν από τις πλαγιές του βουνού, ενώ η 2η διμοιρία πλησίαζε τον κατοικημένο χώρο. Η αντίδραση ενάντια σε αυτή τη διμοιρία υπήρξε βίαιη, τόσο αστραπιαία και αποφασιστική όσο λιγότερο ήταν αναμενόμενη. Ελεύθεροι σκοπευτές ήταν ήδη τοποθετημένοι μέσα στο χωριό και συναγωνίζονταν με τον πληθυσμό στο να εμποδίσουν την είσοδό μας. Πυροβολούσαν από τα σπίτια και από τον δρόμο, καλυπτόμενοι από τα παραθυρόφυλλα, από τους εξώστες των σπιτιών και από τη φυσική οχυρότητα του εδάφους. Ήταν η προνοητικότητα του διοικητή της διμοιρίας που απέτρεψε την κίνηση στο μεγαλύτερο μέρος των ελληνικών τμημάτων φράζοντάς τους την κάθοδο από το βουνό και απελευθερώνοντας το πέρασμα από τους πυρήνες αντίστασης που βρίσκονταν εκεί αφού πρώτα τους εκδίωξε

προς βορρά. Αυτή η δεύτερη επιχείρηση κόστισε όχι λίγες θυσίες φωτισμένες από ηρωισμό.

Ο Κόντρομας, αντιλαμβανόμενος μία εχθρική εστία πυρός, έσπευσε γρήγορα από κάτω, το γεγονός θα μπορούσε να χαρακτηριστεί παντελής απήφιση του κίνδυνου, και αμέσως άρχισε να πυροβολεί. Η ελληνική αντίδραση υπήρξε ακαριαία! Μία σφαίρα τραυμάτισε στο λαιμό τον αλпинιστή βγαίνοντας από το ύψος της καρώτιδας. Η απήφιση του κίνδυνου θα μπορούσε να είναι χωρίς συνέχεια; Ιδού λοιπόν ο Νάρντι που αρχίζει να βάλλει με τον όλμο του των 45 χιλιοστών, ιδού οι αλпинιστές Παρέζι και Μπαλντί-νι, βοηθούμενοι από τον Νάρντι, αντικαθιστούν το συνάδελφο με το μυδραλιοβόλο τους. Ο αγώνας έγινε λυσσαλαίος. Επιτέλους το ελληνικό οπλοπολυβόλο σώπασε, βαμμένο με το αίμα των χρηστών του που κείτονταν νεκροί παράπλευρα. Επίσης και ο υπολοχαγός Λαβάρντα, διοικητής της 2ης διμοιρίας, τραυματίστηκε στο μπράτσο του. Αρνήθηκε κάθε ιατρική φροντίδα έδεσε το μπράτσο του από το λαιμό με επίδεσμο παραμένοντας με τους άνδρες του. Το γεγονός αυτό νομίζω ότι αξίζει να το θυμάται κανείς.

Ένας πολίτης πυροβολούσε μέσα από έναν αχυρώνα με ένα πολυβόλο! Ήταν κουτσός. Τραυμάτισε τον Άλντο

Κιαραντίνι, τον Αμεντέο Νάρντι και τον υπολοχαγό Λαβάρντα και κατόπι κατέβηκε βγαίνοντας από το σπίτι και έκανε περίπατο εκεί γύρω αδιάφορος. Περνώντας κοντά από τον υπολοχαγό Παλούμπο είπε καλησπέρα και ο Παλούμπο ανταπόδωσε τον χαιρετισμό, όμως υποπτευόμενος κάτι τον ακολούθησε με μερικούς αλпинιστές στο σπίτι του. Ο Έλληνας επέστρεψε στον αχυρώνα και ξανάρχισε να πυροβολεί και, κάποια στιγμή, αντιλήφθηκε ότι τον είχαν ακολουθήσει οι αλпинιστές. Τράπηκε σε φυγή από ένα παράθυρο, όμως μιά βολή όλμου των 45 χιλιοστών ριγμένη με ακρίβεια τον χτύπησε στη πλάτη ενώ διέφυγε κατά μήκος ενός μονοπατιού. Ενώ ο 16ος λόχος ενεργούσε με τόση επιτυχία και ηρωισμό, ο λόχος διοίκησης έστελνε στην αντεπίθεση μιά διμοιρία τυφεκιοφόρων. Ούτε από αυτά τα νέα παιδιά δεν έλειψαν το θάρρος και ο ηρωισμός. Θυμάμαι τον αρχιδεκανέα Κορναβιέρα που, επικρινόμενος γιά αμέλεια και ανεπάρκεια από τον λοχαγό Νταλεσάντρο απάντησε:

"Θα δείτε αν ένας αλпинιστής της 7ης διμοιρίας είναι τέτοιος!"

Έφυγε μέσα στο χαλασμό και ήταν ο πρώτος που τραυματίστηκε. Ο αρχιδεκανέας Ματιούσι, ενώ απευθύνονταν στους συντρόφους ώστε να τους ενθαρρύνει να τον ακολουθήσουν, δέ-

χτηκε μια σφαίρα στην καρδιά. Ο λοχίας Νικολέτο, όρθιος μέσα από τον ορυμαγδό των σφαιρών, έδειχνε με τα κυάλια το στόχο στους όλμους του των 81 χιλιοστών μέσα στους οποίους ο Νοάκο, ο Τζανέλο και ο Πίκο έβάζαν τα βλήματα. Το ελληνικό οπλοπολυβόλο δεν μας άφηνε ήσυχους.

"Σκύψτε τουλάχιστον!", είπε ο υπολοχαγός Κρέα στους τρεις, που νοιάζονταν περισσότερο για τη λειτουργία του όπλου παρά για τους εαυτούς τους.

"Τώρα που φεύγουν οι Έλληνες; Δεν τους βλέπετε;"

Και το μεγαλύτερο τμήμα των εχθρικών δυνάμεων, που θα μπορούσε να μας έχει εξοντώσει μεταξύ του Αώου και των βουνών, δεν κατάφερε να κατέβει στο Δίστρατο.

Οι Έλληνες, προερχόμενοι από το Νότο, ασκούσαν πίεση ενάντια στον 20ο λόχο που είχε παραμείνει πάνω στο διάσελο, αυτοί που προέρχονταν από τα ανατολικά και τα βόρεια έλεγχαν το χωριό και συγκρατούνταν από δύο διμοιρίες του 16ου λόχου. Στα δυτικά ο Σμόλικας βρισκόνταν μέσα σε μια κόλαση φωτιάς. Μίλησα για τους ελεύθερους σκοπευτές καθώς και για τον πληθυσμό που έβαλε λυσσαλέα εναντίον μας ακόμη και πίσω από τα παραθυρόφυλλα.

(συνέχεια στο επόμενο)

Η ΧΟΡΩΔΙΑ

Το Σάββατο 29/3 η χορωδία του Π.Κ. Δήμου Κόνιτσας έλαβε μέρος σε εκδήλωση που έγινε στην Πτολεμαΐδα. Μετά από πρόσκληση του Π.Κ. Πτολεμαΐδας το λεωφορείο του Δήμου με οδηγό το Ν. Ρούση τον πρόεδρο του Π.Κ. Κόνιτσας Δημ. Ευαγγέλου το δάσκαλο μαέστρο Χρ. Οικονόμου και τα μέλη της χορωδίας αναχώρησε για την Πτολεμαΐδα.

Ήταν η 3η Πανελλήνια χορωδιακή συνάντηση που έγινε με πρωτοβουλία του Συλλόγου Μικρασιατών Πτολεμαΐδας ο οποίος γιόρτασε φέτος τα δέκα χρόνια πολιτιστικής δράσης στην πόλη.

Σε μια όμορφη αίθουσα γεμάτη κόσμο που καταχειροκροτούσε τους χορωδούς πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση στην οποία έλαβαν μέρος 5 χορωδίες.

Το πρόγραμμα άρχισε με τη χορω-

δία του Π.Κ.Α. Κόνιτσας με τα τραγούδια: Νίτσα Νίτσα Περβολίτσα, ο Γερολίγγος, Κρασί μ' σε πίνω για καλό, Για μη με δέρνεις μάνα, Γόνιαλη. Συνόδευσαν οι οργανοπαίχτες: Σπ. Δερδέκης, κλαρίνο, Ιωαν. Οικονόμου, βιολί και Χαρ. Αθανασόπουλος, ντέφι.

Ακολούθησε η μικτή χορωδία Δημ. επιχ. πολιτισμού Βέροιας με πάνω από 45 μέλη και τα τραγούδια:

Απρίλη μου (Μ. Θεοδωράκη), καλό σου ταξίδι (Κ. Γιαννίδη), Προσευχή (Καψάσκη), Η μπαλάντα του Ανδρίκου (Μ.Θ.), Λαλούν τ' απδόνια (Δ. Λαυράγκα). Όλα τ' Απρίλη τα λουλούδια (Δ.Α.).

Στη συνέχεια η χορωδία του Μουσικοχορευτικού Ομίλου Λευκάδας με τα τραγούδια:

Λάβα (Ν. Αντύπα), Ήσουν παρ'απ'ονο (Μ. Θεοδ.), ενδέκατη εντολή (Γ.

Χατζηνάσιου), Αθανασία (Μ. Χατζηδ.), Τι κρύβει ο Θεός (τ. Βαβατσίκου), Σ' αγαπώ (Γ. Θεοφάνους).

Κατόπιν η Μικτή Χορωδία Ωδείου Καρδίτσας με τα τραγούδια: Adoramus the Christe, Μυσταγωγών Σου Κύριες, Σαμτάιμ, Με την Ελλάδα караοκέρη, караγκούνα, σε διασκευή.

Το πρόγραμμα έκλεισε με τη χορωδία του Συλλόγου Μικρασιατών Πτολεμαΐδας με τα τραγούδια:

Βάρκα γιαλό, Πάλι μεθυσμένος είσαι, Γκιοστεπέλια, Με τρέλανε, Έλα να φιληθούμε, Από λίγο λίγο. Συνόδεψαν επτά μουσικοί με παραδοσιακά όργανα.

Τελειώνοντας η εκδήλωση, έγινε ανταλλαγή δώρων μεταξύ διοργανωτή Συλλόγου και των υπευθύνων της κά-

θε χορωδίας και όλοι οι Σύλλογοι συγκεντρώθηκαν στην αίθουσα μεγάλου ξενοδοχείου όπου δείπνησαν και γλέντησαν αδελφωμένα απολαμβάνοντας μια ευχάριστη βραδιά.

Το πρωί της άλλης μέρας το λεωφορείο αναχώρησε για την επιστροφή, αφού έγινε μια επίσκεψη στο Νυμφαίο, στα ορυχεία κάρβουνου και στο γνωστό μουσείο Φυσ. Ιστορίας στην Κοζάνη.

Από τα σχόλια που ακούστηκαν στην εκδήλωση, η εμφάνιση της χορωδίας έκανε καλή εντύπωση στους Μεκεδόνες και νομίζουμε ότι η αφιλοκερδής προσφορά των μελών της βοηθάει στην προβολή της πόλης γενικά. Γι' αυτόν το λόγο πρέπει το Πνευμ. Κέντρο του Δήμου να την ενισχύει.

Σ.Τ.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΣΤΡΑΤΟ

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΠΑΠΑΓΑΝΙΑ

• Στην πλατεία "Καραγάτσια" υποδέχτηκαν οι Διστρατιώτες μαζί με τους επισκέπτες, τον κανούργιο χρόνο. Με την φροντίδα της Κ.Ε.Τ.Π.Α τα πυροτεχνήματα, οι σαμπάνιες, τα μελομακάρονα και οι ευχές δημιούργησαν μία ευχάριστη και γιορτινή ατμόσφαιρα. Ανήμερα την πρωτοχρονιά ο Αν Βασίλης μοίρασε δώρα σε όλα τα παιδιά. Τα δώρα ήταν προσφορά της ΠΙΝΔΟΣ ενεργειακή Α.Ε.

• Τροχαίο ατύχημα έγινε στα Άρματα με αποτέλεσμα να τραυματιστούν σοβαρά δύο χωριανοί μας. Πριν θρηνησουμε θύματα απαιτείται άμεση παρέμβαση για τη βελτίωση του δρόμου.

Διανοίξεις, ασφαλοτάπτητας, προστατευτικές μπάρες να γίνουν τώρα πριν είναι αργά.

• Δυνατός ανεμοστρόβιλος έπληξε το χωριό μας στις 23 Μαρτίου, πολλές στέγες σπιτιών υπέστησαν ζημιές, δένδρα έσπασαν λαμαρίνες "πετούσαν" ευτυχώς χωρίς τραυματισμούς.

• Με επιτυχία συνεχίζεται από την κοινότητά μας η υλοποίηση του προγράμματος ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ. Η κοινωνική λειτουργός, η Νοσηλεύτρια και η οικιακή βοηθός επισκέπτονται καθημερινά τους δικαιούχους του προγράμματος προσφέροντας τη βοήθειά τους.

Διστρατιώτισσες με τις παραδοσιακές στολές

• Με πολύ κέφι γιόρτασαν ντόπιοι και επισκέπτες τις Απόκριες. Πιστοί στα έθιμα και στην φιλοξενία οι Διατριβαίτες άναψαν φωτιά, πρόσφεραν πίτες, μεζέδες, κρασί στο Άρμπουρι.

Την Καθαρά Δευτέρα η Κοινότητα πρόσφερε φασολάδα, τουρσί, καλβά, λαγάνες και κρασί με όλο το κόσμο, στην πλατεία.

• Ο γιορτασμός της 25ης Μαρτίου έγινε υπό έντονη χιονόπτωση. Τα παιδιά του Δημοτικού μας Σχολείου απήγγειλαν τα ποιήματα και τα σκέτς μέσα στον Ιερό Ναό της Κοίμησης Θεοτόκου, τονίζοντας το πνεύμα και την ιερότητα της διπλής γιορτής. Ακολούθησε κατάθεση στεφάνων και δεξίωση από την Κοινότητα στην πλατεία.

Πολύ ικανοποιητική η προσέλευση των επισκεπτών στο Ε.Χ.Κ. Βασιλίσσας. Πολλά τα χιόνια, πλήρη τα δωμάτια, γεμάτες οι ταβέρνες, ο κόσμος στα μαγαζιά των χωριανών μας στην Βασιλίτσα, συνθέτουν ένα αισιόδοξο

σκηνικό για το μέλλον της περιοχής. Τα αποχιονιστικά της Νομαρχίας και της Κοινότητας κράτησαν τους δρόμους ανοιχτούς, όμως χρειάζεται άμεσα βελτίωση η 36η επαρχιακή οδός Κόνιτσα-Δίστρατο-Βασιλίτσα.

• Πολύ αργοπορημένα ήρθε νηπιαγωγός για τα μικρά παιδιά. Εφόσον το κράτος θέλει να βοηθήσει και να στηρίξει τον κόσμο της υπαίθρου, να τα φροντίζει τα θέματα των δασκάλων στην ώρα τους.

• Στις 31 Μάρτη έγιναν οι εκλογές για το τοπικό Συμβούλιο Νέων της Κοινότητας Διστράτου. Καινούργιος ο θεσμός με εγγεγραμμένους 30 νέους. Ψήφισαν συνολικά 16. Εξελέγησαν: Ντασταμάνης Χρήστος του Σταύρου, Παγανιά Μαρίκα του Κων/νου, Ράπτης Ιωάννης του Δημητρίου, Καραγιάννης Ευθύμιος του Παύλου και Παπαευθυμίου Αθανάσιος του Ιωάννη. Συγχαρητήρια και καλή επιτυχία.

Μόλις κυκλοφόρησε

ΜΝΗΜΕΣ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΑ

(Από την Εθν. Αντίσταση) Σωτ. Τουφίδης Κόνιτσα Τ.Κ. 44100
Τηλ. 26550 22464

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Διώροφη πέτρινη μονοκατοικία
134 τ.μ. με αυλή 127 τ.μ. κοντά
στην κεντρική πλατεία Κόνιτσας.
Τηλ. 210 6668548

ΗΜΕΡΙΔΑ ΔΙΑ ΤΟΝ ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

Μια άλλη σοβαρή και πολύ χρήσιμη νότα, επί τέλους, ακούστηκε στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Κόνιτσας, χάριν στο εξαίρετο συντοπίτη μας γιατρό Σταύρο Μπούσμπουλα, πρόεδρο της ελληνικής διαβητολογικής εταιρείας.

Όλοι μας μεριμνούμε και τυρβάζουμε περί πολλών, ιδιαίτερα οι αρμόδιοι δια τα θέματα υγείας, και εγκληματικά ξεχνούμε το σοφό ρητό: "νούς υγιής εν σώματι υγιεί".

Τα περιβόητα Μ.Μ.Ε., που και όταν προσπαθούνε κάτι να παρουσιάσουν, το πνίγουν, πριν και μετά την εκπομπή, με άλλα επιβλαβή για την υγεία θέματα. Σαν τα ζιζάνια που με μανία πνίγουν με τις ρίζες και το φύλλωμά τους, τα τυχόν ήμερα που θα τοιμήσουν να φυτρώσουν κοντά τους.

Εύγε λοιπόν στους: Πάρι Χριστακόπουλο, Καθηγητή Πανεπιστημίου...

Σταύρο Παππά, Καθηγητή Δ/ντή Γ' Παθολογικού και διαβητικού Κέντρου Γ' Νεσοκ. Πειραιώς και Σταύρον Μπούσμπουλαν, Ιατρό και Πρόεδρο, της Ελληνικής διαβητολογικής Εταιρείας, οι οποίοι με όλη τη ζεστή δύναμη της καρδιάς τους και τη βαθειά γνώση τους, μίλησαν με αγάπη και ενδιαφέρον, απλά και κατανοητά προς το κοινό της Κόνιτσας, το οποίο, για πρώτη φορά, μετά με-

γάλης προσοχής άκουσε τα όσα είπαν οι διακεκριμένοι αυτοί επιστήμονες για την ύπουλη ασθένεια, το ζαχαρώδη διαβήτη, που σήμερα μαστίζει και βασανίζει πολύ κόσμο.

Κάποτε πρέπει να το καταλάβουν οι αρμόδιοι για τα θέματα υγείας και ν' αρχίσουν να κινούνται και να λαμβάνουν και προληπτικά μέτρα, όχι να δρουν μόνον κατασταλτικά.

Να ενημερώνουν υπεύθυνα και σοβαρά τον κόσμο και μάλιστα ν' αρχίζουν πρώτα από τα Σχολεία, ώστε, κατά τον δυνατόν και όσο είναι δυνατόν, όλα τα παιδιά ανέμελα να χαίρονται τη ζωή τους σήμερα και αύριο που θα μεγαλώσουν και όχι να βασανίζονται από τα πρώτα τους χρόνια και έως εφ' όρους ζωής. Εμείς οι Κονιτσιώτες ευχαριστούμε θερμά τους κ.κ. Καθηγητάς με τον δικό μας γιατρό, στον Σταύρο Μπούσμπουλα και τους παρακαλούμε να ξανάρθουν, θέλουμε να τους ακούμε, ιδιαίτερα όσοι πάσχουμε απ' αυτή την παλιοαρρώστια, αλαφραίνει ο πόνος μας.

Κι ακόμη σας παρακαλούμε, πέστε και σε συναδέλφους σας άλλων ειδικοτήτων να έρθουν στην Κόνιτσα.

Και η Κόνιτσα, Ελλάδα είναι.

Ι.Γ.Π.

Κόνιτσα, Μάριος 2008

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΚΑΛΕΣΜΑ

Προσκαλούνται οι απόφοιτοι του Γυμνασίου - Λυκείου Κόνιτσας, σχολικού έτους 1977-78, καθώς και όσοι άλλοι φοίτησαν στο Γυμνάσιο - Λύκειο Κόνιτσας από το σχολικό έτος 1972-73 και μετά, ανεξάρτητα από τη χρονιά αποφοίτησής τους, στο πρώτο αντάμωμα που θα γίνει στις 9-10/08/2008 στην Κόνιτσα.

Θα είναι ευχάριστο και τιμητικό βεβαίως να παρευρεθούν στο αντάμωμά μας και οι σεβαστοί μας καθηγητές και καθηγήτριες, που πραγματικά μας πρόσφεραν γνώσεις και μας δίδαξαν ήθος.

Συνολικά το 1977-78 αποφοίτησαν 69 μαθητές-μαθήτριες· από αυτούς 47 φοίτησαν στο κλασσικό τμήμα του Λυκείου και 22 στο πρακτικό τμήμα.

Το πρόγραμμα είναι το ακόλουθο:

Σάββατο: 9/08/2008

Προσέλευση στην κεντρική πλατεία Κόνιτσας μέχρι την 11η πρωινή.

Επίσκεψη στο Γυμνάσιο-Λύκειο Κόνιτσας.

Μεσημεριανό γεύμα - "τσιπουροκατάλυση" στο κέντρο "Σουρλούκας" στο Βοϊδομάτι.

9 μ.μ. φαγητό-γλέντι στο κέντρο "Πλατανάκια"

- 1) Αγόρου Κων/νο, τηλ. 6945295082
- 2) Γιαννάκου Σουλτάνα, τηλ. 2655023611, 2655023237
- 3) Δάλλα Αγγελα, τηλ. 2655023316
- 4) Εξάρχου Νικόλαο, τηλ. 6977960965
- 5) Μουλαϊδη Φιλήμονα, τηλ. 2655023611
- 6) Παπαθεμιτοκλέους Φρειδερίκη, τηλ. 2655022591
- 7) Ράπη Λάμπρο, τηλ. 6946096040
- 8) Τέλη Γιώργο, τηλ. 6972085334
- 9) Τέφο Ανδρέα, τηλ. 6974735593

Κυριακή: 10/08/2008

Εκκλησιασμός στο μητροπολιτικό ναό του Αγίου Νικολάου· μνημόσυνο για τους εκλιπόντες (συμμαθητές-καθηγητές).

Όσοι επιθυμούν να συνδυάσουν εκκλησιασμό και εξόρμηση στη γραφική χαράδρα Αώου, μπορούν να συγκεντρωθούν στην πέτρινη γέφυρα του Αώου στις 8 π.μ. για πορεία μέχρι τη μονή Στομίου.

12 μ.μ. Συνάντηση στο ξενοδοχείο "Γεφύρι", καφές-αποχαιρετισμός

Σε κάθε απόφοιτο-η του σχολικού έτους 1977-78 θα σταλεί ατομική πρόσκληση. Επίσης θα σταλούν προσκλήσεις κατά το δυνατόν, σε όσους φοίτησαν στον Γυμνάσιο-Λύκειο Κόνιτσας από το 1972-73 και μετά, ασχέτως του χρόνου αποφοίτησης ή τυχόν διακοπής των σπουδών.

Ζητούμε εκ των προτέρων συγγνώμη από όσους τυχόν δεν θα θυμηθούμε· είναι βεβαίως όλοι ευπρόσδεκτοι.

Θα αποσταλούν ακόμη ατομικές προσκλήσεις σε όσους καθηγητές-καθηγήτριες καταστεί δυνατόν.

Για οποιαδήποτε πληροφορία μπορείτε να απευθύνεστε στους:

ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΣ - ΦΙΛΟΠΡΟΟΔΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Προς τον Πρόεδρο και τα Μέλη του Δ.Σ. Κόνιτσας

Από πολλών χρόνων γινόμαστε αμάρτυρες ενός πολύ σοβαρού γεγονότος, που αφορά το περιβάλλον της περιοχής μας, σχετικά με παράνομες παρεμβάσεις στον ποταμό Αώο και ουδείς συγκινείται.

Συγκεκριμένα, η παρούσα αναφορά μας επιθυμεί να καταστήσει σαφές, την καταστρατήγηση των νόμων που διέπουν τις παράνομες δραστηριότητες που συντελέστηκαν και συντελούνται ακόμη στον ποταμό Αώο, καθώς και την πλήρη αδράνεια των αρμοδίων υπηρεσιών.

Πλεόν συγκεκριμένα:

1) Προ εικοσαετίας, όταν έγινε το αρδευτικό του κάμπου, αποκλείστηκε μετσιμεντοσωρούς το σημείο της συμβολής Τοπόλιτσας και Αώου. Ως γνωστόν η Τοπόλιτσα ήταν ο μοναδικός βιότοπος γονιμοποίησης όλων των ειδών της ιχθυοπανίδας του ποταμού μας. Σας παρακαλούμε με παρέμβασή σας να διευθετηθεί ο ρους της Τοπόλιτσας στο σημείο αυτό, για να αποκαταστήσουμε την φύση, στην προτέρα κατάσταση.

2) Το φράγμα του Αώου, όταν πρωτοκατασκευάστηκε, διέθετε ιχθυόσκαλα για την ελεύθερη διακίνηση των ψαριών, τα οποία μέσα στην χαράδρα προφύλασσονταν στις φυσικές κρύπτες από

τα "κατεβάσματα" και τις νεροποντές. Τώρα δεν υπάρχει ιχθυόσκαλα. Κάποια ημίμετρα που έγιναν είχαν μηδενικό αποτέλεσμα. Η διακίνηση των ψαριών πάνω από το φράγμα ήταν, είναι και παραμένει ατελέσφορη. Η οικολογική καταστροφή συνεχίζεται.

3) Αλόγιστη αμμοληψία: Όποιος θέλει, όποτε θέλει και απ' όπου θέλει διενεργεί αμμοληψία μεταβάλλοντας "κατά το δοκούν την κοίτη του ποταμού (είναι ποινικό αδίκημα) λες και είναι ιδιοκτησία του. Οι αρμόδιες υπηρεσίες (Δασαρχείο, ΔΟΥ και Αστυνομία) κωφεύουν. Το όμορφο ποτάμι μας, από τόπος αναψυχής που θάπρεπε να είναι, υποβαθμίζεται συνέχεια με απρόβλεπτα επακόλουθα.

Κύριοι, ο σύλλογός μας φοβάται ότι συνυπάρχουμε με την παρανομία και την καταστροφή, αφού έγινε βίωμα της ζωής μας και δεν αντιδρούμε.

Έχουμε ευθύνη και καθήκον να προστατέψουμε αυτά που βρήκαμε, από βάνδαλα χέρια και να τα παραδώσουμε αλώβητα στους επερχόμενους.

Παρακαλούμε επί των αποφάσεών σας και των ενεργειών σας να μας ενημερώσετε εγγράφως, για το αρχείο του συλλόγου μας. Εάν μας λαμβάνετε σοβαρά υπ' όψιν ευελιστούμε ότι δεν θα επανέλθουμε.

ΚΑΘΑΡΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΤΟ ΕΚΚΛΗΣΑΚΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ

Σχεδόν μισός αιώνας, χωρίζει τις πιο πάνω φωτογραφίες καθώς και τους διαφορετικούς κόσμους που αυτές αντιπροσωπεύουν.

Στην πρώτη το σύνολο των Κονιτσιωτών εορτάζει την Καθαροδευτέρα στο εκκλησάκι της Αγίας Βαρβάρας. Στη δεύτερη στο ίδιο εκκλησάκι κάποιοι εναπομείναντες ρομαντικοί με πρωτοβουλία του Εξωραϊστικού Συλλόγου, την νοσταλγία τους για ότι ωραίο και ευγενές έθιμο υπήρξε παλαιά, την μετουσιώνουν σε μια νέα πραγματικότητα.

Ο λαός μας στην μακραίωνη ιστορία του δημιούργησε πλήθος από ήθη και έθιμα με τα οποία εξωτερικευσε τον πλούσιο και ευγενικό ψυχικό του κόσμο.

Στην ουσία τα ήθη και έθιμα προέκυψαν από την ανάγκη για συλλογικότητα και ομαδικότητα του κοινωνικού βίου, στοιχεία απαραίτητα για την αντιμετώπιση των δυσκολιών της ζωής εκείνης της εποχής.

Στην σύγχρονη ζωή η συλλογικότητα του κοινωνικού βίου έχει διαρραγεί και το ρήγμα αυτό κατακλύσθηκε από έντονη ατομικότητα. Η τεχνολογία ανεπαίσθητα έχει μεταβάλει τον τρόπο που διαβιούμε και πάντα προς την κατεύθυνση του αυτοπεριορισμού μας. Η τηλεόραση και το αυτοκίνητο κυριαρχούν στην εκδήλωση της ατομικότητάς μας και της παράλληλης απομάκρυνσης από το πνεύμα της ομαδικότητας. Στην

αρχή έκλεισαν οι αίθουσες των κινηματογράφων, η πλατεία μας έπαυσε να είναι το κοινό μας σαλόνι με την συνηθισμένη βόλτα. Το έθιμο του εορτασμού της Καθαρής Δευτέρας στο εκκλησάκι της Αγίας Βαρβάρας έσβησε από τότε που το αυτοκίνητο ήταν η μεγάλη κατάκτηση του καθενός μας.

Όλη αυτή η ατομικότητα μπορεί να θεωρείται αυτονόητη στις μεγαλουπόλεις αλλά όχι και σε κοινωνίες σαν την δική μας που είναι μικρή και έχει ανάγκη από ομαδικότητα και εκδηλώσεις όπως αυτή της Καθαροδευτέρας στην Αγία Βαρβάρα.

Ο Εξωραϊστικός και Φιλοπρόοδος Σύλλογος κινούμενος προς αυτή την κατεύθυνση έκανε τις πρώτες προσπάθειες να αναβιώσει το έθιμο της Καθαροδευτέρας στην Αγία Βαρβάρα και ειδικά φέτος η προσπάθειά του στέφθηκε με επιτυχία, αφού περί τα διακόσια άτομα ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα. Σε όλους προσφέρθηκαν νηστήσιμα εδέσματα χαλβάς ελιές ταράμας καθώς και η παραδοσιακή λαγάνα.

Ο Εξωραϊστικός Σύλλογος παίρνοντας κουράγιο από την φετινή ανταπόκριση των συμπολιτών μας φιλοδοξεί με κοινή και ισότιμη συμμετοχή και των άλλων Συλλόγων της πόλης μας να προσδώσει στο έθιμο της Καθαροδευτέρας στην Αγία Βαρβάρα την παλαιά του αίγλη.

Η. Α.

Π Ο Ι Η Σ Η

Ο,τι αξίζει

Ας μην αφήνουμε
αγκάδια στην καρδιά μας
ας αραστήσουμε την πίστη
σ' έρ' αδελφικό φιλί
κι αν είναι ο λόγος
που σαλεύει ολόγυρά μας
με τη ματιά μας καθαρή
ας του χαρίσουμε ψυχή.

Ψυχή είναι η αύρα
π' αγκαλιάζει όλο το πνεύμα
που δίνει δύναμη
στο ρον και στην καρδιά!
Χωρίς να υπάρχει

όλα είναι ένα φέμα
και στην ζωή μας
μέρει μόνο η ερημιά.

Αξία έχει πάντα
την ψυχή μας ρ' αγαπάμε
να τη φρογγίζουμε
για ρά'χουμ' αρετή
για ρ' αποκτήσουμε
σοφία στα όνειρά μας,
μες στη ζωή ελπίδα
και σιωπή στην προσμονή.

Σεβαστή Καραγιάννη

Κόνιτσα

Κόνιτσα αγριολούλουδο
με τα ψηλά βουνά σου
τις πέτρινες τις γέφυρες
τα γάργαρα νερά σου

Έχεις περίσσεια ομορφιά
είσαι γεμάτη κάλλη,
η φύση σου σε προίκισε
με αρχοντιά μεγάλη.

Είχες αξία εμπορική
και κατσαμπά σε λέγα
άρχοντες σ' επισκέπτονται
και τ' άλογα διαλέγαν.

Ημάς του Αλή πασιά
πολύ σε αγαπούσε
έχτισε τείχη και τζαμί,
τόσο σε λαχταρούσε!

Όλοι από δω περιάγα
ταχιά για να διαβούμε
στη βόρεια Ελλάδα δυτικά
γρήγορα να βρεθούμε.

Τι ιστορία πέρασες!
Τι βάσανα μεγάλα!
Οι Γερμανοί σαν ήρθαν
για να σε κάνουν σκλάβο.

Πολλοί λεβέντες δώσαρε
για σέ'να τη ψυχή τους
κι αφήσαρε στο χώμα σου
την πιο στεργή πιοή τους.

Θεέ μου, 'ρα μην έρθουρε
ποτέ αυτά τα χρόνια
και οι καιροί που θ'ά'ρθουρε
'ρα δώσουν άλλο χρώμα.

Οι εποχές αλλάζουρε
τα χρόνια κι αν περνούρε
την ομορφιά σου απείραχτη
όλοι θα την χαρούρε.

Τον φθινοπώρου οι πιελιές
τα χρώματα σκορπούρε
μαγεύεσαι απ' την ομορφιά
κι όλα μοσχοβολούρε.

Μες στο χειμώνα γίγρεσαι
σαν 'ρύφη στολισμένη
παραμυθένια ζωγραφιά
σαν είσαι χιοτισμένη

Την άνοιξη σαν έρχεται,
ψηλά ο ήλιος λάμπει
σου καληδούρε τα πουλιά

φουντώνουρε οι κάμποι.
Τα δροσερά ποτάμια σου
έχεις το καλοκαίρι
στον ίσκιο απ' τα πλατάνια σου
κάθονται οι αποσταμένοι.

Κόνιτσα τα τραγούδια σου
τις μέρες μου ξυπνούσε
τον Αύγουστο στην Παραγιά
όλοι μας 'ρα γλετούμε.

Οι γτόπιοι 'ρα μας τραγουδούν
για τα ξεριτεμέα
που φύγαν απ' τον τόπο μας
παιδιά ξεριζωμέα.

Στον κόρφο σου μεγάλωσαν
αγόρια και κορίτσια
κι όσο μακριά κι αν πήγαν
σ' έχουν μέσ' τα στήθια.

Κόνιτσα αγριολούλουδο
πουν'σαι σκαρφαλωμένη
'α'ρθούν οι ξένοι 'ρα σε δουν
'ρα φύγουν μυρωμένοι.

Θωμάς Νικολάου

ΔΗΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ
Τηλ.: 2655060326
Fax : 2655024000

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ο Δήμος Κόνιτσας, όντας σε τροχιά ανάπτυξης, αποφάσισε ομόφωνα στη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου στις 01/10/2007 την ανάθεση των μελετών των παρακάτω μεγάλων έργων:

1. "Η αξιοποίηση του Εθνικού Δρυμού Αώου"

Η αξιοποίηση του Εθνικού Δρυμού Αώου είναι ένα σημαντικό έργο προστασίας και ανάδειξης μιας περιοχής με μεγάλο οικολογικό και τουριστικό ενδιαφέρον. Σκοπός του έργου είναι να αναδειχθεί η περιοχή στα πρότυπα του Φαραγγιού της Σαμαριάς και να δημιουργηθούν οι όροι ανάπτυξης και αξιοποίησης του στο μέγιστο δυνατό βαθμό, ώστε να αποτελέσει έναν τουριστικό και όχι μόνο προορισμό, όπου ο επισκέπτης θα μπορεί να γνωρίσει την πλούσια χλωρίδα και πανίδα της περιοχής και να απολαύσει δραστηριότητες κοντά στη φύση.

2. "Κατασκευή των Παιδικών Κατασκηνώσεων του Δ.Δ. Πηγής"

Στόχος του έργου αυτού είναι η αναβίωση του χώρου των Παιδικών Κατασκηνώσεων του Δ.Δ. Πηγής, που βρίσκονται σε ένα πλούσιο σε φυσική ομορφιά σημείο του Δήμου μας και διαθέτουν καλαίσθητα κτίρια, τα οποία δυστυχώς τα τελευταία 20 χρόνια είχαν εγκαταλειφθεί. Με την ανακατασκευή και την επαναεξοπλιστική του χώρου θα δοθεί η ευκαιρία να φιλοξενηθούν για αναψυχή στις εγκαταστάσεις του όχι μόνο παιδιά, αλλά και άλλες ομάδες πολιτών και επισκεπτών σε άλλες χρονικές περιόδους, όπως ηλικιωμένοι, άτομα με ειδικές ανάγκες και συμμετέχοντες σε πανεπιστημιακά προγράμματα.

3. "Αποχετευτικό δίκτυο Κόνιτσας"

Αναγκαίο έργο για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών του Δήμου μας και την προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί η δημιουργία ενός σύγχρονου αποχετευτικού δικτύου. Πρόκειται για ένα έργο το οποίο θα έπρεπε να έχει υλοποιηθεί εδώ και 15 χρόνια, δυστυχώς όμως καλούμαστε μόλις σήμερα να κάνουμε τη σχετική μελέτη. Και όχι μόνον αυτό, αλλά επιπλέον καλούμαστε να φτιάξουμε από την αρχή όλες τις υποδομές, τόσο για την αποχέτευση, όσο και για την ύδρευση της Κόνιτσας, καθώς η πλημμελής αναδομή των δρόμων που πραγματοποιήθηκε από τις προηγούμενες δημοτικές αρχές, έχουν ως αποτέλεσμα το δίκτυο ύδρευσης να βρίσκεται σε χειρίστη κατάσταση και να απαιτείται εξ υπ' αρχής σχεδιασμός του αποχετευτικού δικτύου. Πόσο μάλλον αν αναλογιστεί κανείς ότι το δίκτυο της ύδρευσης υπάρχει από το 1950.

4. "Υδροδότηση της Κόνιτσας από τις πηγές Αμαράντου"

Η υδροδότηση του Δήμου μας από τις πηγές του Αμαράντου είναι ένα έργο πνοής για την περιοχή της Κόνιτσας. Τα αποθέματα νερού στο Δ.Δ. Αμαράντου είναι αρκετά ώστε να υδροδοτήσουν τόσο την Κόνιτσα όσο και τα χωριά της.

Με τα ανωτέρω έργα, καθώς και με μία σειρά άλλων έργων που μελετώνται, στοχεύουμε ώστε η Κόνιτσα και τα χωριά της στο τέλος της τετραετίας μας να έχουν μπει σε τροχιά ανάπτυξης.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Από τις εκδηλώσεις της 25ης Μαρτίου

Από την παρέλαση.

Παιδικό χορευτικό.

Χοροί της Κέρκυρας.

Θεατρική παράσταση.

Φωτογραφίες: Παν. Τσιγκούλης

Παράκληση

Ο Αθλητικός & Μορφωτικός Σύλλογος Κόνιτσας ΠΙΝΔΟΣ είναι από τους παλιότερους ίσως συλλόγους της Ηπείρου με έτος ίδρύσεως το 1952.

Αυτή τη στιγμή τα ενεργά τμήματα του Συλλόγου είναι τα τμήματα ποδοσφαίρου στα οποία αυτή τη στιγμή αθλούνται 50 αθλητές ηλικίας 17-30 ετών, συμμετέχοντας στα τοπικά πρωταθλήματα. Από πέρυσι ξεκίνησε και η λειτουργία Ακαδημίας Ποδοσφαίρου που συμμετείχε για πρώτη φορά στο Παιδικό Πρωτάθλημα και αυτή τη στιγμή έχει στους κόλπους της 45 παιδιά ηλικίας 9-14 ετών, από όλη την επαρχία Κονίτσης.

Ο Σύλλογος μας αποτελεί μία από τις ελάχιστες διεξόδους για αθλητισμό για την τοπική μας νεολαία. Οι προπονητές του Συλλόγου προσφέρουν τις υπηρεσίες τους αφιλοκεδώς και με μόνη φιλοδοξία την διατήρηση των ομάδων και την καλύτερη προβολή του τόπου μας μέσα από αυτές.

Τα έξοδα των Συλλόγων καλύπτονται αποκλειστικά από δωρεές μελών και φίλων του Συλλόγου καθώς και από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Για το λόγο αυτό σας παρακαλούμε και για την δική σας οικονομική ενίσχυση ή την αποστολή αθλητικού υλικού στο Σύλλογο μας συμβάλλοντας έτσι και εσείς στη δημιουργία καλύτερων συνθηκών άθλησης για τους νέους μας.

Το ποσό δεν έχει καμία απολύτως σημασία, η βοήθειά σας όμως θα μας προσφέρει τα μέσα για να συνεχίσουμε το έργο μας, δημιουργώντας τις καλύτερες δυνατές συνθήκες άθλησης για τους νέους που εξακολουθούν να παραμένουν εδώ αρνούμενοι να εγκαταλείψουν τον τόπο τους.

Με εκτίμηση.

Αριστείδης Λαζογιάννης Πρόεδρος Δ.Σ.

Τα χρήματα που επιθυμείτε να συνεισφέρετε μπορείτε να τα αποστείλετε με Ταχυδρομική επιταγή στη διεύθυνση κ. Λαζογιάννη Αριστείδη, Πλατεία Νέων, Κόνιτσα 44100, Ιωαννίνων, ή να τα καταθέσετε απευθείας στον υπ' αριθμ. 386/296030 -36 λογαριασμό του Συλλόγου στην Εθνική Τράπεζα, καθώς επίσης και στον υπ' αριθμ. 314/84467146 λογαριασμό του Συλλόγου στην Εμπορική Τράπεζα. (Για περισσότερες πληροφορίες στα τηλέφωνα: 2655022223 και 6944272529 κ. Λαζογιάννη Αριστείδη, Πρόεδρο του Συλλόγου και κ. Κεφσεριδή Κωνσταντίνο Αντιπρόεδρο τηλ. 6945403282.)

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΥ Ε.Α. Ι. ΔΑΦΝΗ

Πέραν των κεντρικών εκδηλώσεων των μεγάλων Ηπειρωτικών Οργανώσεων Αττικής, μία πληθώρα μικρότερων συλλόγων, επίσης Ηπειρωτικών ή συνδεομένων με την χώρα των ευεργετών, βιώνοντας τον απόηχο της πρωτοχρονιάς και την είσοδο στην αποκριάτικη περίοδο, πραγματοποίησαν πολιτιστικές εκδηλώσεις με σκοπό την περαιτέρω σύσφιγξη των σχέσεων τους και βεβαίως την απαραίτητη ψυχαγωγία.

Η Αδελφότητα των εν Αθήναις Μολυβδοσκεπασινών, με την συμπλήρωση 50 ετών βίου, διοργάνωσε την 27-01-08 σε γνωστό νυκτερινό κέντρο εκδήλωση με συμμετοχή 80 ατόμων, που περιελάμβανε κοπή βασιλόπιτας, αρχαιρεσίες και μουσικοχορευτικό πρόγραμμα.

Η Αδελφότητα Κεφαλοβρυσού με πρόεδρο τον συνάδελφο Σταύρο Γκερμότιση και αντιπρόεδρο τον Μ. Γκορίτσα έδωσε ένα επιβλητικό παρόν στις Μουσικές Αίθουσες εκδηλώσεως

"Μεντής" στην Παλλήνη την 9η Φεβρουαρίου, όπου κυριάρχησαν τα παραδοσιακά τραγούδια του χωριού και της Ηπείρου με τον Μάκη Σταυρόπουλο, Δ. Ζιάγκα και άλλους. Αξιοσημείωτη ήταν η αλληλεγγύος παρουσία εκπροσώπων "αδελφών" Αδελφοτήτων όπως του Βασιλικού με πρόεδρο την Αναστασία Χρήστου και Μολυβδοσκεπάστου με τον ετ πρόεδρο Κώστα Δάφνη, άρτι προαχθέντα σε ταξίαρχο Στρατ. Δικαιοσύνης, καθώς και άλλων.

Το χορευτικό 10μελές Συγκρότημα των Κεφαλοβρυσίων με τις αυθεντικές στολές έδωσε ιδιαίτερο τόνο στην βραδιά.

Υπέροχη ήταν επίσης η σύναξη της Ενώσεως Ζαγορισίων με πρόεδρο τον Α. Χρόνη την 10η Φεβρουαρίου στις φιλόξενες εγκαταστάσεις της Ριζαρείου Σχολής στο Χαλάνδρι. Η κοπή της βασιλόπιτας και η ομιλία της καθηγήτριας Ελένης Τσουμάνη με αναφορές στην ζωή των Ζαγορισίων κατά τους δύο προηγούμενους αιώνες, ήταν τα στοιχεία που συνέθεταν το σκηνικό αυτής της εκδηλώσεως.

Στην συγκεκριμένη εκδήλωση παρέστησαν ο τ. υπουργός Α. Φούσας, ο πρόεδρος του Ριζαρείου Ιδρύματος Χούλης με τον σχολάρχη Δ. Μίχα, ο πρόεδρος της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Κ. Αλεξίου, πρόεδροι ή εκπρόσωποι πολιτιστικών και άλλων

Συλλόγων και πλήθος κόσμου (400 άτομα περίπου).

Το θέμα της ομιλίας της κας Τσουμάνη ήταν "Ξενιτιά, Μοίρα του Ζαγορίσιου.....περιμένοντας τον γυρισμό ...".

Για την αφομοίωση των εκπεμπόμενων από την ομιλία μηνυμάτων και την διάνθιση αυτής, χρησιμοποιήθηκε πρωτότυπο σύστημα "λόγος - μουσική - χορός", δηλαδή ομιλία σε πέντε ενότητες, εναλλασσόμενες με την μουσική του Νίκου Καψάλη και το ΙΟμελές χορευτικό Συγκρότημα των Ζαγορησίων, με εναρκτήριο τραγούδι "Ξενιτεμένο μου πουλί". Η πρώτη ενότητα περιέγραφε τους τόπους αποδημίας (πόλεις του Ευξείνου Πόντου - Ρωσία, Ρουμανία) και Βιέννη, τα επαγγέλματα, επιτηδεύματα, αξιώματα, εμπόριο κ.λ.π., η δεύτερη έκανε περιγραφή των αρχοντικών ως αποτέλεσμα του μόχθου στη ξενιτιά και τα έργα κοινής ωφελείας (γέφυρες, καλντιρίμια, σχολεία) που κατασκευάζονταν με δωρεές των ξενιτεμένων, η τρίτη το ξεπροβόδισμα των ταξιδιωτών περιγραφή του ταξιδιού 40-50 μερόνυχτα ταξίδι, διανυκτερεύσεις στα χάνια, και το τραγούδι του Ρόβα "Μες τη Βλαχιά να πάει.....", η τέταρτη

ενότητα ήταν οι μήνες προσμονής, αλλά μήνες γεμάτοι δημιουργικότητα απ' αυτούς που έμειναν πίσω, παιδεία

στα Σχολάρχεια και Παρθεναγωγεία εξοπλισμένα με τα τότε σύγχρονα εκπαιδευτικά βοηθήματα, τ' αμπάρια γεμάτα γεννήματα, η παντρεία της κόρης και η πέμπτη "το μαντάτο έφθασε, έρχεται ο πατέρας..." περιγραφή επιστροφής μετά 20 χρόνια, δάκρυα χαράς, επιφωνήματα, δώρα.

Η παρουσίαση γεγονότων της κας Τσουμάνη ήταν μια πραγματική πανδαισία "λόγου, ήχου και εικόνας", γι' αυτό απέσπασε τα θερμά συγχαρητήρια των παρισταμένων.

Κλείνοντας το παρόν σημείωμα θα αναφερθούμε εν συντομία στην χοροεσπερίδα που πραγματοποίησε την 8-2-2008 στην ΛΑΕΔ ο Ελληνικός Λαογραφικός και Ιστορικός Όμιλος με πρόεδρο τον Ιωάννη Δάφνη. Ο συγκεκριμένος Σύλλογος εδρεύει στον Δήμο Φιλοθέης, ο οποίος συνδέεται με το χωριό Μολυβδοσκεπάστο, απ' όπου προέρχονται και πολλά από τα μέλη του Συλλόγου,

Σε μια ατμόσφαιρα εορταστική που την λάμπρυνε η παρουσία εν ενεργεία εκπροσώπων της στρατιωτικής και αστυνομικής ηγεσίας και του Διπλωματικού Σώματος, οι προσκεκλημένοι 180 άτομα, απόλαυσαν μία εξάισια βραδιά υπό τους μελωδικούς ρυθμούς της στρατιωτικής ορχήστρας ευγενώς προσφερθείσης από την ΑΣΔΥΣ.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΤΟΥ ΑΩΟΥ Π. ΣΕ ΚΟΙΝΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Υπό του υποστρατήγου ε.α. Ι. Δάφνη

"Σηκωθείτε, τοιμαστείτε, της Ηπείρου τα παιδιά, για να πάμε στο Πωγώνι της Κονίτσας τα χωριά..."

Με αυτό το εισαγωγικό τραγούδι, ο παραδοσιακός ερμηνευτής Αντώνης Κυρίτσης ανέβασε στα "ουράνια" τους προσκεκλημένους του Κέντρου "Χαλκιάς Παλλάς" την 14-03-2008 στην ετήσια εκδήλωση των Αδελφοτήτων της Μέσης Κοιλιάδας του Αώου ποταμού, Μολυβδοσκεπάστου, Αηδονοχωρίου, Μελισσόπετρας και Αετόπετρας με προέδρους Ε. Δάφνη, Ε. Χρηστίδη, Π. Νίκου, Β. Καλιντέρη αντιστοίχως.

Στην εκδήλωση παρέστησαν οι πρόεδροι και μέλη του Δ.Σ. των αναφερομένων Αδελφοτήτων, ο δημοτικός σύμβουλος Κονίτσας Π. Μήτσης ο στρατιωτικός δικαστής ταξίαρχος Κ. Δάφνης, πολλά μέλη των Αδελφοτήτων με κυρίαρχο στοιχείο τη νεολαία, καθώς και φίλοι της Ηπειρώτικης παράδοσης.

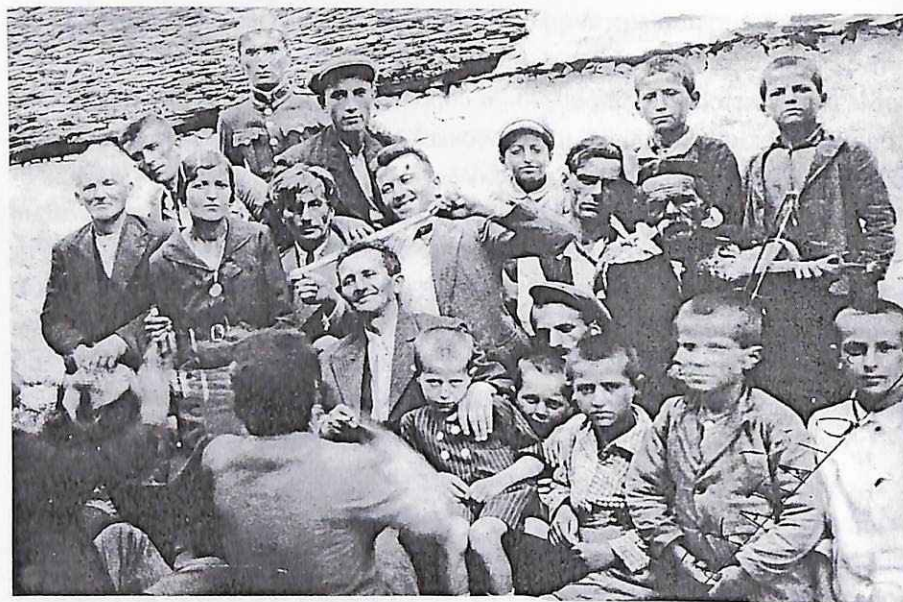
Η εκδήλωση ξεκίνησε με το παραδοσιακό τραγούδι που αναφέρθηκε στην αρχή και μετά, κάτω από φρενίτιδα ενθουσιασμού, ακούστηκε το "Δέλβινο και Τσαμουριά δεν τα δίνουν τα παιδιά". Στη συνέχεια την σκυτάλη παρέλαβε ο μάγος του κλαρίνου Πέτρος Λούκας Χαλκιάς - που ο κόσμος τον άκουγε με έκσταση - με εναλλαγή, σ' αυτό που λέμε "απ' τον παππού στον εγγονό", τον Μπάμπη και τον Πέτρο Λούκα Junior.

Το μουσικό πρόγραμμα εμπλουτίστηκε με την εμφάνιση και των καλλιτεχνών σε παραδοσιακά και λαϊκά Γιούλας Κοτρώτσου, Δημήτρη Τζουμερκιώτη και Γιώτα Παππά.

Όπως ήταν φυσικό, η πίστα παρέμεινε ασφυκτικά γεμάτη μέχρι της πρώτες πρωινές ώρες.

Τελειώνοντας θεωρούμε δεδομένη την συνεργασία των παραπάνω Αδελφοτήτων και σε άλλα επίπεδα, σε μια συντονισμένη αναπτυξιακή προσπάθεια αναδείξεως του φυσικού κάλλους των περιοχών τους, τώρα που διανοίγονται ευοίωνες προοπτικές, στο πλαίσιο διεκδίκησης του Προγράμματος "Πίνδος".

ΠΑΔΕΣ: 1935-1936. Μια φωτογραφία αναμνηστική των παππούδων και πατεράδων μας τραβηγμένη στο πίσω πεζούλι της τότε Εκκλησίας "ΜΠΙΣΙΡΙΚΗΚΑΣ" γιατί σήμερα δεν υπάρχει στην πλατεία του χωριού. Πρέπει κανείς να ανασύρει από την λήθη και τα χαλάσματα μερικά πράγματα προς γνώση των νεοτέρων.

1. ΣΕΙΡΑ (από αριστερά): Μποσιάκας Ιωάννης, Βάρνας Ευάγγελος, και ο τελευταίος της σειράς Σκίρτας Άγγελος ο σημερινός πατήρ Άγγελος.

Οι υπόλοιποι νέοι, παιδιά του χωριού τους οποίους δεν μπόρεσα να γνωρίσω (συγγνώμη).

2. ΣΕΙΡΑ (από αριστερά): Καπράνης Αδάμος, Σουλτάνα Μεσσή, Στέργιος Μεσσής του Ιωάννου, Στέργιος Μεσσής του Αθανασίου, Γιάκκας Αθανάσιος, Γόρνας Ιωάννης (με το βιολί του).

3. ΣΕΙΡΑ (από αριστερά): Τόσκας Γεώργιος του Ιωάννου, Τόσκας Μαργαρίτης του Ιωάννου.

4. Κάτω αριστερά τα λαϊκά όργανα με το κλαρίνο παίζοντας Ηπειρώτικους πονεμένους και παρπονιάρικους σκοπούς όπως "Γλυκοχαράζουν τα βουνά και οι όμορφες κοιμούνται" και "τούτο το χρόνο το καλό τον άλλον ποιος το ξέρει, για ζούμε για πεθαίνουμε για σ' άλλον κόσμο πάμε".

Οι παππούδες και οι πατεράδες μας ζούσαν με το φόβο ενός νέου πολέμου και δεν είχαν άδικο· ο ένας πόλεμος τελείωνε και άλλος άρχιζε και ειδη από το 1938-1939 άρχισαν να παρουσιάζονται στον ουρανό τα πρώτα μαύρα σύννεφα του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου. Και το 1940-1944 άρχισε η καταστροφή του χωριού· οι παππούδες και οι πατεράδες υπέφεραν τα πάντα: Καταστροφές - ταλαιπωρίες - πείνα - θάνατος - πυρπόληση του χωριού από τους Γερμανούς του Χίτλερ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΣΣΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

«ΣΤΙΣ ΡΙΖΕΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΜΝΗΜΕΣ ΜΑΣ
ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙ ΣΥΡΡΑΚΟΥ»

ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗ Β. ΝΤΟΚΑ

Ένα νέο βιβλίο με τον πιο πάνω τίτλο λάβαμε τελευταία από το φίλο Βαγγέλη Ντόκα.

Ο συγγραφέας που είναι και "η ψυχή" του τριμηνιαίου περιοδικού του χωριού του "Η φωνή των Παλαιοχωριτών" στο διακοσίων σελίδων πόνημά του ζωντανεύει παλιές μνήμες εξιστορεί γεγονότα που σχετίζονται με το χωριό του από την παλιότερη εποχή μέχρι σήμερα.

Με υπομονή μέλισσας συνέλεξε πληροφορίες από γραπτά ιστορήματα, αφηγήσεις ανθρώπων που έζησαν τα γεγονότα, προσωπικές αναμνήσεις,

για να αποθανάτισει στις σελίδες του βιβλίου την ιστορία του χωριού του προς έπαινό του για την πολύχρονη κοπιαστική προσπάθειά και για χάρη των συγχωριανών της τωρινής και της μελλοντικής γενιάς.

Είναι ένα έργο ωφέλιμο όχι μόνο για τους συγχωριανούς του συγγραφέα αλλά και για όσους ενδιαφέρονται για την ιστορία και την παράδοση του τόπου μας.

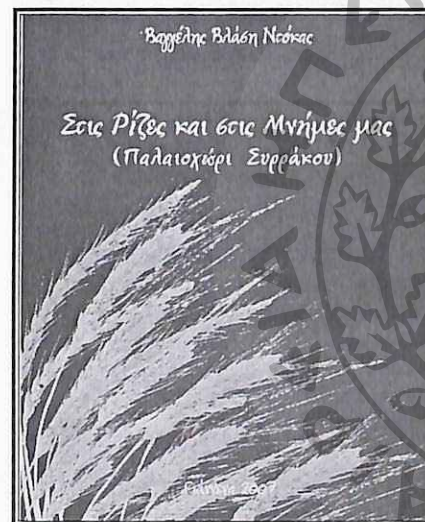
Κάθε τόπος, ακόμα και το πιο μικρό χωριό, έχει τη δική του ιστορία και ο φιλομαθής αναγνώστης πάντα βγαίνει κερδισμένος από τη μελέτη.

Ο Β. Ν. έκανε το χρέος του, ας τον μιμηθούν και άλλοι. Τον συγχαίρουμε από καρδιάς και του ευχόμαστε να είναι μπροστάρης και χρήσιμος στο χωριό, στο Σύλλογο και στο περιοδικό εσσεί.

Σ.Τ.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Στις 28/3 στην αίθουσα της Ε. Ηπ. Μελετών στα Γιάννινα, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Λάιστας πραγματοποίησε εκδήλωση με την ευκαιρία του βιβλίου "Χάρτινα ταξίδια" του γνωστού και στους Κονιτσιώτες Κ. Τσίππρη.

Παρόντες στην εκδήλωση, ο Νομάρχης κ. Κακριμάνης, ο νέος Δ/τής της 8ης Μεραρχίας κ. Καραγιαννόπουλος, ο κ. Ζώης από το Δήμο Ιωαννιτών κ.ά.

Μεταξύ των ομιλητών ήταν και ο υπεύθυνος του περιοδικού μας.

Τα έσοδα από το βιβλίο θα ενισχύσουν την προσπάθεια του Συλλόγου Λάιστας για την κατασκευή Ορειβ. Καταφυγίου σε ένα γραφικό οροπέδιο της περιοχής. Τα σχέδια για το κατα-

φύγιο έγιναν αφιλοκεδώς από το Τεχνικό Γραφείο των αδελφών Κ. και Θ. Τσίπηρα και θα είναι το μοναδικό καταφύγιο στην Ευρώπη βιοκλιματικής κατασκευής.

Τα εγκαίνια θα γίνουν στις 16 Ιουνίου 2008. Έτσι στα ήδη υπάρχοντα καταφύγια της Πίνδου προστίθεται άλλο ένα για την εξυπηρέτηση των φυσιολατρών που θέλουν να απολαμβάνουν τις χαρές της πεζοπορίας και ορειβασίας.

Σ.Τ.

ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ “ΠΑΖΑΡΙΟΥ ΑΝΑΤΟΜΗ”

Του κ. ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι εκδόσεις ΡΟΕΣ περιέλαβαν στη σειρά των βιβλίων ΟΙ ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ και το βιβλίο του κ Γιάννη Λυμπερόπουλου ΠΑΖΑΡΙΟΥ ΑΝΑΤΟΜΗ (που αναφέρεται στην ιστορία, την περιγραφή και την πολιτισμική δομή του παζαριού της Κόνιτσας, μέχρι το 1940) και το εξέδωσε, ως δεύτερη έκδοση, με πρόλογο του βορειοηπειρώτη Θωμά Στεργιόπουλου, και ωραίες παλιές φωτογραφίες από την παλιά Κόνιτσα (Φρ. Μπουασονά και Ελλην Παπαδημητρίου).

Η παρουσίαση των δέκα βιβλίων της παραπάνω σειράς έγινε στη ΣΤΟΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ (Πεσματζόγλου 5, Αθήνα) την 22 Φεβρουαρίου 2008, σε γεμάτη από ηπειρώτες αίθουσα. Μίλη-

σαν διάφοροι Ηπειρώτες συγγραφείς. Διαβάστηκαν αποσπάσματα από τα εκδοθέντα βιβλία.

Για το βιβλίο ΠΑΖΑΡΙΟΥ ΑΝΑΤΟΜΗ μίλησε ο συγγραφέας του κ. Γιάννης Λυμπερόπουλος, αναλύοντας τους λόγους που τον ώθησαν στη συγγραφή του παραπάνω βιβλίου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΡΟΕΣ ΑΘΗΝΑ, Σπυρ. Τρικούπη 56-58
114 73-2108848307-fax 21088 48308.

ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

1. ΚΟΝΙΤΣΑ, (Ιστορία και Πολιτισμός) Τρίτη έκδοση
2. ΠΑΖΑΡΙΟΥ ΑΝΑΤΟΜΗ (Πολιτισμική Μαρτυρία) Εκδόσεις ΡΟΕΣ, "Οι Ηπειρώτες" β' έκδοση.

ΚΟΝΙΤΣΑ Βιβλιοπωλείο Ν.ΠΛΟΥΜΗΣ, τηλ. 26550 24574.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

Αγαπητέ Χρίστο,

Έλαβα το βιβλίο σου Η ΡΟΥΨΙΑ ΠΩΓΩΝΙΟΥ και σε ευχαριστώ πολύ.

Κάθε φορά που διαβάζω τέτοια βιβλία, για τη γενέτειρα του κάθε ανθρώπου αισθάνομαι χαρά.

Το βιβλίο σου είναι υπέροχο. Καλογραμμένο και καλοδιατυπωμένο για το παραδοσιακό μας χωριό τη Ρουψιά, με πίνακες, με ιστορικά γεγονότα, με διηγήσεις, με αναμνήσεις με παραστατικές φωτογραφίες κ.ά., που προσωπικά άκουσα και τα βίωσα και έχω τις καλύτερες αναμνήσεις, αφού νεαρός δάσκαλος υπηρέτησα στο χωριό σας.

Η εξιστόρηση των γεγονότων μας φέρνει πίσω σε αναμνήσεις σε παλιούς καλούς καιρούς, στο πως δηλαδή ήταν η Ρουψιά από τα παλιά χρόνια.

Αυτή η διαπίστωση που ασχολείσαι, πως ήταν, πως είναι, πως μπορεί να είναι στο μέλλον, τα χωριά μας, μάς κρατάει ζωντανούς και λάτρεις των χωριών μας, να μαθαίνουν οι νέοι, να ευθυμούνται οι παλιοί και όλοι μας να γνωρίζουμε τις ρίζες μας, γιατί κατά τον Ευριπίδη “Δεν υπάρχει τίποτε γλυκύτερο από τη γη των πατέρων μας”.

Ακόμη σου γνωρίζω ότι με πρόλαβες γιατί κι εγώ προσωπικά έχω ετοιμάσει από καιρό μια εργασία για τη Ρουψιά (από τότε που υπερετούσα αυτού, ιστορίες, ήθη και έθιμα, εκκλησίες, Σχολείο, προσωπικότητες του χωριού, αιδεφότητα, ξενιτιά, πανηγύρια, χορούς και τραγούδια κ.ά.). Η γνώση της ιστορίας του τόπου μας, η πείρα και η μελέτη μας δίνουν θάρρος, ενδιαφέρον και με νηφαλιότητα για ν' αντλούμε διδάγματα, για τη γη των προγόνων μας, κι όπως έλεγαν οι αρχαίοι πρόγονοί μας “Ολβιος όστις της ιστορίας έσχε μάθησιν” δηλαδή ευτυχής είναι εκείνος που γνωρίζει την ιστορία του τόπου του, γιατί αυτή η προγονική ιστορία, μας οδηγεί στην απαραίτητη αυτογνωσία, ώστε γνώστες των πραγμάτων γινόμεστε καλύτεροι για τον τόπο μας, για το χωριό μας για την πατρίδα μας.

Το πόνημά σου πρέπει να διαβαστεί απ' όλους μας και σε συχαίρω.

Εκείνο που σου εύχομαι αγαπητέ Χρίστο είναι τούτο, να έχεις υγεία και να διαβάσουμε και άλλα σου πονήματα.

Με εκτίμηση

Σωκράτης Μιχ. Οικονόμου

Συν/χος Δάσκαλος

εκ Γεροπλατάνου - Πωγωνίου

ΕΠΙΟΤΟΛΕΣ

Αγαπητοί φίλοι

Έλαβα προ καιρού το εξάιρετο από πάσης πλευράς περιοδικό σας "ΚΟΝΙΤΣΑ" και σας ευχαριστώ για τη δημοσίευση της Μάχης της Βίγλας, αλλά και για τις καλώς νοούμενες εθνικές σας ευαισθησίες.

Θα σας παρακαλούσα στο κείμενό μου να προσθέτατε τους εκ παραδρομής μου παραλειφθέντας:

α) Στρ/της Παπανδρέου Γεωρ. του Δημ. από τη Ναύπακτο. Φονεύθηκε στην Γκραμπάλα (ΒΑ Ελαίας), προφανώς κατά την εξόρμηση του Συν/τος στις 14 ΝΟΕ. 1940.

β) Στρ/της Λέρος Σπ. του Γεωρ. από την Μανδρινή Ναυπακτίας γεν. 1916, στις 14 Νεομ. 1940.

Ο Σύλλογός μας, μετά την τελετή

του 2005 διατύπωσε την επισυναπτόμενη περόταση και επίσης προκάλεσε τη συνημμένη διαταγή προς την VIII ΜΕΡ. ατυχώς η καθημερινότητα "έπνιξε" τις παραπάνω ενέργειές μας κι έτσι το 2007 επαναλήφθηκε τα περί 18 νεκρών Γραμπάλας κ.ά.

Εσείς που φυλάσσετε "Θερμοπύλες", θα σας παρακαλούσαμε χάρη στην ιστορική αλήθεια αλλά και την τήρηση των εθνικών μας παραδόσεων να κάνετε ό,τι μπορείτε για να διορθωθούν τα κακώς κείμενα.

Το βιβλίο του 2/39 ΣΕ εκτιμώ να εκδοθεί μέσα στο 2008. Σας ευχόμαστε ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ και ΚΑΛΗ ΔΥΝΑΜΗ.

Με πολλή εκτίμηση
Αντ/γος εα Νικ. Κολόμβας

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο υπό ένταξη 2575 τ.μ.
θέση «Μπέρκος-Α. Κόνιτσα»
Τηλ.: 210-6537333 - 6973750045

ΑΠΟΚΡΙΕΣ - ΚΟΥΛΟΥΜΑ ΣΤΗ ΜΟΥΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ

ΤΑ ΚΟΥΛΟΥΜΑ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

Το νεοεκλεγέν Διοικητικό Συμβούλιο του Πολιτιστικού Συλλόγου του χωριού μας, αποτελούμενο από νέους με οράματα, δραστηριότητα και ενθουσιασμό για δουλειά, οργάνωσε με εξαιρετική επιτυχία σειρά εκδηλώσεων για τις Αποκριές και τα κούλουμα της Καθαρής Δευτέρας.

Την Κυριακή λοιπόν της Αποκριάς, μετά τον εκκλησιασμό οι νέοι του χωριού μας, πρωτοστατούντων των γαμπρών μας, έκοψαν και μετέφεραν σε κατάλληλο μέρος κέδρα για το βραδινό άναμμα της φωτιάς, έθιμο που μετά από χρόνια ξαναζωντάνεψε.

Τις βραδινές ώρες η φωτιά φούτωσε και ο χορός άναψε γύρω από αυτήν, χαρούμενες στιγμές, με εγκάρδιες ευχές από όλους τους χωριανούς. Το καφενείο του χωριού με χαρά τους δέχεται, και εκεί αναβιώνει το ξεχασμένο έθιμο της Χάσκας.

Βρασμένο αυγό, χωρίς το τσόφλι του, δεμένο κατάλληλα με κλωστή, που κάποιος με ειδικές κινήσεις προσπαθεί να το φέρει κοντά στο στόμα των θαμώνων για να το αρπάξουν. Άδικοι όμως κόπος, γιατί το αυγό γλιστράει και τα γέλια και τα πειράγματα δίνουν και παίρνουν....

Ο Σύλλογος και πάλι πρωτοτυπεί. Αποφασίζει να εορταστούν για πρώτη φορά στο χωριό του κούλουμα της Καθαρής Δευτέρας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ακούραστα τρέχει να προμηθευτεί τα απαραίτητα για την εκδήλωση (λαγάνες-φασόλια-κρασί-χαλβά-ελιές κ.λ.π.). Από το πρωί της Δευτέρας αρχίζουν οι προετοιμασίες.

Όλοι κάτι κάνουν. Καθαρίζουν, στολίζουν, στρώνουν τραπέζια... Η φασολάδα αρχίζει να βράζει και ο αέρας αρωματίζεται από τις πικάντικες μυρωδιές, που ο υπεύθυνος της παρασκευής, Πρόεδρος της Κοινότητας, έχει φροντίσει γι' αυτές, δείχνοντας δείγμα της υψηλής μαγειρικής του τέχνης.

Όλα στην ώρα τους είναι έτοιμα. Τα δημοτικά τραγούδια, που η μεγαφωνική συσκευή εκπέμπει, γεμίζουν τον αέρα και καλεί τους χωριανούς και τις δεκάδες των επισκεπτών να προσέλθουν στον χώρο της εκδήλωσης (στην πλατεία του Αγίου Ευσταθίου).

Σε λίγο η πλατεία γεμίζει κόσμο. Ανάμεσά τους διακρίνουμε: τους κ.κ. Αντιδημάρχους Κόνιτσας Ρόμπολο Γ.

και Παρασκευά Χ., το Νομαρχιακό Σύμβουλο και τέως Δήμαρχο κ. Χατζνεφραιμίδη, τον Πρόεδρο της Τ.Ο. Νέας Δημοκρατίας Κόνιτσας κ. Μπακόλα Σ. και πολλούς άλλους.

Όλοι γεύονται την υπέροχη φασολάδα και τα άλλα νησιώσιμα, καταναλώνοντας άφθονο γευστικό κρασί.

Ο χορός αρχίζει. Το γλέντι γερά κρατά. Η επιτυχία υπήρξε απόλυτη.

* * *

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Το νεοεκλεγέν Διοικητικό Συμβούλιο:

1. Ριστάνη Τζέννη του Αποστόλου, Πρόεδρος
 2. Ριστάνης Ευάγγελος, του Χρήστου, Αντιπρόεδρος
 3. Νίνη Αθανασία του Νικηφόρου, Γραμματέας
 4. Κωσταγιού - Ροϊδη Γιώτα του Στεφάνου, Ταμίας
 5. Χρήστου Σοφία του Τηλέμαχου, Μέλος
 6. Μπίλη Έφη του Ηλία, Μέλος
 7. Νίνη Μαρία του Νικηφόρου, Μέλος
- ΡΙΣΤΑΝΗΣ ΣΤ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΣΥΝΤ/ΧΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 500 τ.μ.
στην Άνω Κόνιτσα
Πληροφορίες 2106538281

ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΜΟΣΧΑΡΙΩΝ - ΑΡΝΙΩΝ - ΧΟΙΡΩΝ ΝΤΕΜΟΣ ΘΩΜΑΣ

Καστανέα Κόνιτσας
Τηλ. 26550 31641- Κιν. 6974186238

ΒΑΣΩ Ζ. ΠΑΝΤΑΖΗ Δικηγόρος Αθηνών

Αφοί Διογενίδη 4 -
11473 - Αθήνα
Τηλ.: 210 6445895

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΣΠΥΡΟΣ Δ. ΡΑΜΑΝΤΖΑΣ
ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Α.Π.Θ
κιν.: 6972554232

ΖΥΓΟΜΑΛΗ 5 ΙΩΑΝΝΙΝΑ - ΤΗΛ. 2651075020
email : spyros.ramantzass@gmail.com

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΦΥΛΑΚΙΟ ΜΟΛΥΒΔ/ΣΤΗΣ ΤΟΥ Δ/ΤΟΥ ΤΟΥ Α' ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ Κ. ΚΑΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Την 1η Απριλίου 2008, ο Αντιστ/γος κ. Κατής Κων/νος, Δ/τής του Α' Σ. Στρατού, συνοδευόμενος από τον Δ/τή της VIII Μεραρχίας Υποστράτηγο κ. Καραγιαννόπουλο Αθανάσιο και τον Δ/τή του 583 Τ.Π., επισκέφθηκε το Στρατιωτικό Φυλάκιο Μολυβδοσκεπάστης.

Μετά την επιθεώρηση του Φυλακίου, προσήλθε στο Ηρώον του χωριού και απότισε Φόρο τιμής στους εκ. Λειβαδίας συμπατριώτες του θυσιασθέντας στρατιώτες κατά την μάχη του Στρατού μας της 21ης Νοεμβρίου 1940 εναντίον των οπισθοχωρούντων Ιταλικών στρατευμάτων.

Στη συνέχεια το 583 Τ.Π., σε συνεργασία με την Κοινότητα και τον Πολιτι-

στικό Σύλλογο του χωριού, παρέθεσε προς τιμή του στην αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων του χωριού, δεξίωση μετά το τέλος της οποίας η Κοινότητα, ο Αγροτικός Συνεταιρισμός και ο Σύλλογος προσέφεραν στον κ. Συνταγματάρχη αναμνηστικά δώρα.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ VIII^{ης} ΜΕΡ/ΧΙΑΣ ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ Κ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Με απόφαση του Α.Σ.Σ. τοποθετήθηκε Δ/τής της Μεραρχίας μας (VIII^{ης}) ο συμπατριώτης μας Υποστράτηγος κ. Αθανάσιος Καραγιαννόπουλος.

Ο κ. Καραγιαννόπουλος κατάγεται από το Βρυσηχώρι Ζαγορίου Ιωαννίνων και φοίτησε στο Γυμνάσιο Κόνιτσας διαμένοντάς στο Γυμνασιακό-Μαθητικό Οικοτροφείο της πόλης.

Συγχαίρουμε τον κ. Καραγιαννόπουλο για την επάξια προαγωγή του και την τοποθέτησή του στην Δ/ση της Μεραρχίας, ευχόμενοι σε αυτόν υγεία, ατομική και οικογενειακή ευτυχία και κάθε επιτυχία στο έργο του.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΣΤ. ΡΙΣΤΑΝΗΣ
ΣΥΝΤ/ΧΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ

Ν' ΑΦΥΠΝΙΣΤΟΥΜΕ. ΧΑΝΟΜΑΣΤΕ

Η Κόνιτσα, σχεδόν απομονωμένη γεωγραφικά από τον υπόλοιπο Ελλαδικό χώρο, αλλά και ξεχασμένη από τους εκάστοτε κυβερνώντες και δη από τους Βουλευτές του Νομού μας οι οποίοι προεκλογικά υπόσχονται τα πάντα, δεν διαθέτει ούτε μία βιοτεχνική ή άλλη εργασιακή μονάδα για εργασία κυρίως δε των νέων ανθρώπων. Τα περί α δημιουργίας Τ.Ε.Ι. κ.λ.π. είναι μόνον ευκολόγια τη στιγμή που άλλα Τ.Ε.Ι. κλείνουν ή φυτοζωούν. Μπορεί κάλλιστα να δημιουργηθεί κέντρο εκπαίδευσης Νεοσύλλεκτων ή Λ.Υ.Β.

Πέντε βουλευτές έχει ο Νομός μας. Τα Γρεβενά έχουν έναν βουλευτή (μονοεδρική). Προ ετών κλείσανε το Κ.Π. Μεριμνης, καίτοι πολυδύναμο, και στη θέση του (εγκαταστάσεις) δημιουργήσανε Σχολή Αστυφυλάκων, η οποία δεν κλείνει ποτέ. Πέρυσι έγινε Κέντρο Εκπαίδευσης Νεοσύλλεκτων και σε λίγο καιρό θα λειτουργήσουν καινούργιες φυλακές. Να πως μένουν οι νέοι στον τόπο τους.

Όμως η Κόνιτσα διαθέτει ένα σπάνιο φυσικό κάλλος που μπορεί να προσελκύσει απεριόριστο αριθμό επισκεπτών, ξένων και μη. Για να γίνει αυτό χρειάζεται δουλειά, μόχθος, συ-

νεργασία και μεθοδικότητα από όλους μας. Τοπική αυτοδιοίκηση σύλλογοι και ο καθένας μας χωριστά.

Κάτι τέτοιο κάνανε προ πολλών ετών οι γείτονές μας Ζαγορίσιοι (Πάπιγκο, Βίκος, Αρίστη κ.λπ., παρ' ότι δεν διαθέτουν τίποτε ει μη μόνον θεόρατα βράχια, εξού και το όνομά τους και όμως έγιναν πασίγνωστα.

- Πέρασε ένας χρόνος και πλέον από την ανάληψη των καθηκόντων της νέας τοπικής εξουσίας. Είναι αλήθεια πως στο διάστημα αυτό κυρίως στον οικονομικό και Διοικητικό τομέα άλλαξαν πολλά πράγματα.

Υπάρχει όμως και η άλλη πλευρά της καθημερινότητας. Αυτή που την βιώνει ο Κονιτσιώτης, ο διερχόμενος, επισκεπτόμενος και μη επανερχόμενος. Αιτίες, πολλές. Σταχυολογούμε τις πιο κραυγαλέες.

- Η διαφήμιση ανύπαρκτη. Ευτυχώς υπάρχουν 1-2 άτομα και γινόμαστε γνωστοί. Στο Αεροδρόμιο των Ιωαννίνων, φάτσα-κάρτα φωτογραφίες μεγάλες του Ζαγορίου και Τζουμέρκων.

Από Ιωάννινα προς Κόνιτσα πουθενά πινακίδες που να οδηγούν στην Κόνιτσα. Προς Κοζάνη και Κακαβιά σε κάθε σταυροδρόμι.

- Στην είσοδο της πόλης (αν αυτή εί-

ναι είσοδος), παλαιά αυτοκίνητα, κούτσουρα, μπάζα και μια πλατφόρμα (πατάρι) κατάλοιπο παλαιών εορτών και γλεντιών. Στο βάθος τα περίφημα κοιτνείνερς, των σεισμών, με αποκορύφωμα την καντίνα τύπου Αλ-τσαντίρι-νιουζ.

-Στον εθνικό δρόμο ένθεν και ένθεν, κέραμοι και ξύλα και άλλα οικοδομικά υλικά ατάκτως ερριμένα συμπληρώνουν το όμορφο τοπίο. Ό,τι πρέπει για προδιάθεση του διερχόμενου να επισκεφθεί την Κόνιτσα. Το περιβαλλοντικό σχολείο και ο ορειβατικός πολλάκις προσφέρθησαν για φύτεμα καλλωπιστικών φυτών (πικροδάφνες κ.λ.π.) πλην όμως κανείς δεν προθυμοποιήθηκε να βοηθήσει.

- Ο Κεντρικός δρόμος της πόλεως απαράδεκτος.

Ακακίες στεγνά δέντρα άλλα (χλωρά) αφημένα ελεύθερα και ακλάδευτα. Τα ρείθρα και κυρίως οι μικρές γέφυρες-περάσματα γεμάτα σκουπίδια με αποτέλεσμα να πλημμυρίζουν τα πάντα όταν βρέχει. Τα πεταμένα σκουπίδια σακούλες και ό,τι άλλο κωράει ο άνθρωπος νους, αφού πετιούνται από τους ασυνείδητους, δεν θα πρέπει να μαζεύονται από υπάλληλο του Δήμου κατά τακτά διαστήματα, όπως συμβαίνει σε πολλούς Δήμους;

- Η παράνομη στάθμευση των αυτο-

κινήτων στην πλατεία και πέριξ αυτής πότε θα εκλείψει αυτό το αιώνιο πρόβλημα; Τελευταίως μπαίνουν και τα μηχανάκια, μέσα στην πλατεία. Προεκλογικά είχε γίνει σημαία, πλην όμως το πρόβλημα έγινε οξύτερο.

Η αιτιολογία πως υπάρχει έλλειψη ανδρών τροχαίας δεν πείθει κανέναν. Και οι προηγούμενοι το ίδιο επικαλούνταν. Όπου δεν ισχύει ο λόγος, ισχύει η ράβδος και όπου δεν εισακούεται αυτή, υπάρχει ο Βούρδουλας και το φραγκέλιο. Όποιος δεν συμμορφώνεται με το γράψιμο-πρόστιμο, υπάρχει και αφαίρεση πινακίδων και ό,τι άλλο προβλέπει ο νόμος. Ανήμερα των Χριστουγέννων - φέτος - ένα ζευγάρι επισκεπτών είχε εγκλωβιστεί με άλλα αυτοκίνητα και προσπαθούσε απεγνωσμένα να βρει τους ιδιοκτήτες για να φύγουν. Θα ξανάρθουν; Δεν το πιστεύω. Θα συστήσουν και σε άλλους να μας επισκεφθούν; Αμφιβάλλω. Ο κεντρικός δρόμος της αγοράς, ο υποτιθέμενος πεζόδρομος έγινε μόνιμο παρκάρισμα ορισμένων, κυρίως δε καταστηματαρχών. Βέβαια υπάρχουν και οι ΕΣΥΠΙΝΟΙ που παρκάρουν στα πεζοδρόμια, συμπληρώνοντας έτσι το μοναδικό αυτό "ΑΛΛΑΛΟΥΜ" παρκάρισμα. Αλλού έχουν τοποθετηθεί όμορφα κολονάκια εκτός από εδώ.

Πού είναι οι σύλλογοι για να βοηθή-

σουν στον τομέα αυτό; Ο εξωραϊστικός, οι πολιτιστικοί σύλλογοι ο σύλλογος ενοικιαζομένων δωματίων ξενοδοχείων κλπ. Ο εμπορικός σύλλογος δεν προβληματίζεται καθόλου; Βέβαια, θα πει κανείς, αφού σχεδόν όλα τα αυτοκίνητα αυτά είναι των καταστηματαρχών τι να φωνάζουν.

- Με αυτήν την νοοτροπία και με τη λογική του εισπράξαμε σήμερα, φάγομεν πίομεν αύριο γαρ αποθνήσκομε και με το πνεύμα του ωκαδερφισμού δεν δημιουργείται Τουριστικό πνεύμα.

- Μέσα στην πλατεία το άγαλμα που είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τον τόπο, αυτό της Γυναίκας της Πίνδου, πότε θα επανατοποθετηθεί ώστε ο επισκέπτης να έχει μια αναμνηστική φωτογραφία από την πόλη μας. Γιατί η βρύση της πλατείας είναι πάντοτε καλυμμένη από σταθμευμένα αυτοκίνητα και από μικροπωλητές;

- Είναι ανάγκη να αξιοποιηθούν μερικά τοπικά ανεπανάληπτα για την ομορφιά και το φυσικό κάλλος τους, για να πηγαίνουν οι επισκέπτες και να θαυμάζουν την ακόμη σχεδόν παρθένα φύση.

- Ο δρόμος-είσοδος προς Αγία Βαρ-

βάρα και καί' επέκταση στο Κάστρο ανύπαρκτη. Ούτε μία κατατοπιστική πινακίδα δεν υπάρχει. Όπως και προς τον Προφήτη Ηλία. Επίσης η φανταστική διαδρομή από τη γέφυρα της ΜΠΟΥΣΗ μέχρι το χωριό Πηγή, εάν αξιοποιηθεί (δύο-τρία γεφυράκια στο εκεί ρυάκι και ανακαινισθεί ο υπάρχων πέτρινος πεζόδρομος) θα προσελκύει πλήθος κόσμου.

- Τέλος είναι απαραίτητος ένας φωτεινός χάρτης όλης της επαρχίας, με υποσημειώσεις για ενημέρωση του επισκέπτη στην πλατεία ή στην είσοδο της πόλης.

- Να γιατί, όπως προείπα, χρειάζεται κόπος μόχθος, υπομονή, υπευθυνότητα, συνεργασία από όλους μας και προ παντός ΜΕΡΑΚΙ, διαφορετικά εάν περιμένουμε βοήθεια μόνο εξ Αθηνών ΧΑΘΗΚΑΜΕ ΜΑΡΑΖΩΣΑΜΕ.

Σ.Σ. Γι' αυτά που υπενθυμίζει στο παραπάνω άρθρο του ο κ. Ε.Ε., έχουμε γράψει πολλές φορές στο περιοδικό μας και προσθέτουμε κι εμείς ότι όλα αυτά μπορούν να υλοποιηθούν χωρίς χρήματα ή με πολύ λίγα, αρκεί να υπάρχει καλή θέληση από τους αρμόδιους.

Ε. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

Αδελφότητα Κονιτσιωτών στην Αθήνα το 1898

ΧΑΡ. Γ. ΓΚΟΥΤΟΣ

Οι παρακάτω ειδήσεις προέρχονται από την αθηναϊκή εφημερίδα "Φωνή της Ηπείρου" του 1898. Αναφέρονται στην "Φιλεκπαιδευτική Αδελφότητα Κονίτσης", την οποία ίδρυσαν τότε στην Αθήνα πρόσωπα που κατοικούσαν εκεί και που κατάγονταν από την Κόνιτσα ή από χωριά της. Από τις ειδήσεις αυτές πληροφορούμαστε και για τα επαγγέλματα που ασκούσαν κάμποσοι ταξιδεμένοι ευκατάστατοι Κονιτσιώτες. Μερικοί από αυτούς είχαν οριστεί ως αντιπρόσωποι της Αδελφότητας στο Βουκουρέστι, στο Κάιρο, στον Πύργο Ηλείας και στο Λαύριο, όπου προφανώς, υπήρχαν παροικίες συνεπαρχιωτών μας. Για τα σχολεία που υπήρχαν στην Κόνιτσα την εποχή εκείνη, βλ. "Κόνιτσα" τχ 133/2005 σελ. 95.

Συνήλθον εν μια αιθούση του Δημαρχείου πάντες οι ενταύθα παρεπιδημούντες εκ της επαρχίας Βελλάς και Κονίτσης, οίτινες συσκεφθέντες ότι τα εν τη πρωτεύουση της επαρχίας λειτουργούντα εκπαιδευτήρια, ως εκ των εσχάτως ενσκηψασών ζημιών, προερχομένων εκ της κακής καταστάσεως των τραπεζών των εν Ελλάδι, όπου πολλά ευρίσκοντο κατατεθειμένα εις γράμματα χρήματα κοινοτικά και μη, απεφάσισαν ίνα την οικονομικήν ταύτην δυσπραγίαν θεραπεύσωσι δια της ιδρύσεως αδελφότητος, σκοπούσης ίνα βελτιώση τα εν την πόλει της Κονίτσης υφιστάμενα σχολεία, προέβησαν δε εις αρχαιρεσίας, εκλέξαντες συμβούλους μεν τους κ.κ. Αριστοτέλην Ρωμαΐδην, τον ονομαστόν ανα το πανελλήνιο εργοαστασιάρχη, Μαθαΐον Μακκαριάδην τραπεζίτην, Γ. Σακκά δικηγόρου και τέκνον της αυτής επαρχίας, τον γνωστόν

τοίς πάσι Βασ. Έξαρχον κτηματία, Νικ. Καρτεράκην φαρμακοποιόν και φαρμακοεμπόρου και Αρ. Σ. Πατέραν τελειόφοιτου της φιλολογίας (2.1.1898).

Η "Φωνή της Ηπείρου" παρεκλήθη να ειδοποιήση τους εν Ρωμανία παρεπιδημούντας εκ της επαρχίας Κονίτσης ότι οι βουλομένοι να προσέλθωσι αρωγοί εις τον επιδιωκόμενον σκοπόν της Φιλεκπαιδευτικής αδελφότητος Κονίτσης θέλουσι απευθυνθή κπρος τους κ. αδελφούς Μοιρούλη εν Βουκουρεστίω, λαμβάνοντας παν ό,τι απαιτείται προς εγγραφήν, τουτέστι κατονισμόν και τα τοιαύτα.

Προς τούτοις την αυτήν παράκλησιν ποιείται το Διοικητικόν συμβούλιον και προς πάντας τους άλλους, έστω και μη όντας εκ της επαρχίας Κονίτσης αλλ' απλώς Ηπειρώτας, ή και εκ των άλλων επαρχιών, τους ευαρεστούμένους να προσέλθωσι υπέρ της ευοδώσεως του

ιερού σκοπού της αδελφότητας, να διεκδικούνται προς τους μνησθέντας αδελφούς Μοιρούλη.

Αντιπρόσωποι της Φιλεκπαιδευτικής αδελφότητας Κονίτσας εν τη πόλει του Πύργου της Ηλείας διωρίσθησαν οι αδελφοί κ.κ. Παναγιώτης Καχίτσας και Δημήτριος Καχίτσας, οίτινες και πάννυ προθύμως ανεδέξαντο την αντιπροσωπείαν.

Εἰς ἔργον και οἱ ἐν Καῖρῳ παρεπιδημούντος Κονιτσιώται ἐτέθησαν. Αυτό αποδεικνύει ἡ δια του προχθεσινού ταχυδρομείου κομισθείσα ἐπιστολή του αὐτόθι ἐγκατεστημένου ἐμπορίου κ. Φιλίππου Διαμάντη, ἀπευθυνομένη πρὸς τον κ. Αριστοτέλην Ρωμαῖδην, Πρόεδρον της ἐν Αθήναις ἀδελφότητος. Ἐν τη ἐπιστολῇ του, ὁ ευπατρίδης Κονιτσιώτης, ὡς ἡδυνήθημεν νὰ μάθωμεν, διαβιβάζει πλὴν των θερμῶν ευχαριστηρίων του, ἐπὶ τη τιμῇ ἧς ἡξίωσε αὐτὸ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, διορίσαν αὐτὸν γενικὸν των συμφερόντων της ἀδελφότητος ἀντιπρόσωπον, ἀλλὰ και τὴν ζωηράν ἡν ἐνεποίησε αἰσθῆσιν ἡ εὐέλπις ἀδελφότης και εἰς πάντας τους ἄλλους ἐγκατεστημένους ἐκ της ἐπαρχίας Κονίτσας.

Ἡ "Φωνή" δὲν δύναται εἰμὴ νὰ συγχαρῇ τον κ. Φίλιππον Διαμάντην δια τὴν πρόθυμον ἀποδοχὴν και εὐελπιστεῖ ἀκραδάντως ὅτι ὁ των πάντων κετημέν-

νος τας συμπαθείας κ. Διαμάντης θὰ ἀνταποκριθῇ ἐπιτυχῶς ὡς ἀπαιτοῦσι αἱ εὐλογοὶ προσδοκίαι των ἐκτιμώνων αὐτὸν συμπολιτῶν του (30.1.1898).

Ὁ ευπατρίδης Γεωρ. Μοιρούλης ἐγνωστοποίησε εἰς τον κ. Αρ. Ρωμαῖδην ὅτι οἱ ἐν Βουκουρεστίῳ παρεπίδημοι της ἐπαρχίας Κονίτσας συμπάριστανται ἵνα κοσμηθῇ με ἐκπαιδευτήρια ἡ λησμονηθεῖσα μέχρι τούδε Κόνιτσα. Ὁ κ. Ρωμαῖδης ἐζήτησεν ἀπὸ τον ἐν Αθήναις πρεσβευτὴν της Τουρκίας, ὅπως ἡ ἀδελφότης τεθῇ ὑπὸ τὴν σκέπην του Σουλτάνου (27.2.1898).

Τὸ Συμβούλιον της Φιλεκπαιδευτικῆς Αδελφότητος Κονίτσας ἀνεκήρυξεν ὡς δωρητὰς της τους κ.κ. Φίλιππου Διαμάντη και ἀδελφούς Μοιρούλη, δωρήσαντας 100 και 60 φράγκα χρυσὰ ἀντιστοίχως. Τὴν ἀντιπροσωπείαν των συμφερόντων της ἀδελφότητος ἐν Λαυρίῳ ἀνέθηκε τῷ αὐτόθι ἀλευρεμπόρῳ και ρέκτῃ κ. Δημ. Γκάστῳ (23.10.1898).

Ὁ κ. Νικ. Μοιρούλης, μεταβαίνων ἐν Βουκουρεστίῳ, συνενόηθη μετὰ του προέδρου της ἀδελφότητος Κονίτσας ὅπως χαιρετίσῃ τον ἐν Βουκουρεστίῳ ἐντιμώτατον κ. Ἰωάννην Ἀναστασίου και ζητήσῃ τὴν υποστήριξιν του λαμπροῦ τούτου πατριώτου της ἀδελφότητος (29.11.1898).

ΑΠΟΚΡΕΩ 2008 ΣΤΗΝ ΟΞΥΑ

Τὰ πιο σημαντικὰ ἐξάλλου εἶναι στο τέλος (σαν στο γλυκό που μένει πάντα το σιρόπι...)

Ἡ τελευταία παράγραφος της ἐπιστολῆς του 2007 το ἔλεγε με σαφήνεια "Ὁ Σύλλογος προγραμματίζει ἐκδρομὴ για τις Ἀπόκρεω 2008 στὴν Οξυά. Κλείστε ἐγκαιρὰ θέσεις...."

Και ἡ ἐκδρομὴ ἐγίνε.

Τὸ βράδυ της Παρασκευῆς 7 Μάρτη 2008, ἡ πλατεία Μεταξουργείου ντύνεται πολὺχρωμα και ξεπροβοδίζει τους ἐκδρομεῖς για τὴν Οξυά για τὸ τριήμερο της Ἀπόκρεω. Οἱ μικροὶ μας φίλοι πιάσανε - ἐτσι γίνεται συνήθως στις μεγάλες βόλτες- ἀπὸ νωρὶς τις τελευταῖες θέσεις και με τις δικές τους φωνές δώσανε τὸ μήνυμα ὅτι ἡ ἐκδρομὴ ξεκινά. Ὁ Λεωνίδας - ὁδηγός με σιβαρά χέρια - γύρισε τὸ κλειδί και τὸ κλίμα ζεστάθηκε νωρὶς στο πούλμαν που ἄρχισε νὰ κυλᾷ κάτω ἀπὸ τὰ φῶτα της πόλης κάνοντας τα 534 χιλιόμετρα που ἀπλώνονται ὡς τὸ χωριὸ νὰ τυλίγονται σα χαλὶ στις ρόδες του.

Ὁ αὐγερινός μας συνάντησε στὰ Γιάννενα με τὴ μόνιμη υγρασία της πόλης νὰ μας προωθεῖ νωρὶς νωρὶς στὴν Κόνιτσα.

Ἡ στάση ἐδῶ λέει για "καφέ στον Παῦλο" και για καρβέλια. Μετὰ ἀπὸ

λίγο και καθὼς ὁ ἥλιος ἄρχισε νὰ ἀναβαίνει ἡ Οξυά ξεπρόβαλε ζεστὴ και χαρούμενη με τὸ Θανάση νὰ μας υποδέχεται στις κεντρικὲς κολόνες και τὸ Βασίλη νὰ βάζει μπρίκι για καφέ και "πόντζ".

Στο σημεῖο αὐτὸ ἡ εἰκόνα ἀλλάζει και μαζί με αὐτὴ ἀλλάζει και ἡ διάθεσή μας πρὸς τὸ ἥρεμο, πρὸς τὸ ὁμορφο.

Ἡ γιορτὴ εἶχε πολλὰ και ἰδιαίτερα στο χωριὸ που ἀπλὰ ἡ μεταφορὰ τους σε χαρτί δὲν ἀποτυπώνει τὴν ἰδιαιτερότητα. Ἀπλὰ τὸ ζεῖ κανεὶς και μόνο.

Τὰ σημαντικὰ ἀκολουθοῦν.....

Ἡ ἐπιστολὴ φτάνει σε μας ἀπὸ τὸ 15χρονο Γιώργο που ἀποτυπώνει σε ὅλο της τὸ μεγαλεῖο τις σκέψεις του για τὸ πὼς περνᾷ κανεὶς 3ήμερο των Ἀπόκρεω στὴν Οξυά, στὴ δική του νηκία. Δέσμευσή μας νὰ τὴν προωθήσουμε στο περιοδικό γιατί ἀπλὰ ἀξίζει τὸν κόπο.....

Εμεῖς θεωρώντας ὅτι οἱ ἀπόψεις των 15χρονων ἔχουν μεγάλη βαρύτητα για ὅλους μας καθὼς ὁ ἄδολος χαρακτήρας και ἡ ευθύτητα της κρίσης τους εἶναι ὁδηγός για μας, σας τὴν παρθέτουμε αὐτούσια.

Ἀπὸ τὴν πλευρὰ μας οφείλουμε ἀπλὰ νὰ ἀποκωδικοποιήσουμε ἐγκαιρὰ τὰ μηνύματά της.

Η επιστολή του Γιώργου ... Απόκριες στην Οξυά

Μόλις ακούσαμε ότι επρόκειτο να πραγματοποιηθεί μια τριήμερη εκδρομή στην Οξυά για τις Απόκριες χαρήκαμε ιδιαίτερα, καθώς κάθε φορά που συναντιόμαστε εκεί περνάμε αξέχαστες στιγμές. Αυτό οφείλεται τόσο στις ενδιαφέρουσες δραστηριότητες που οργανώνει ο σύλλογος, όσο και στους κατοίκους που συμμετέχουν σε αυτές.

Όλα αυτά επιβεβαιώθηκαν από την πρώτη κιόλας μέρα. Στην αίθουσα εκδηλώσεων του συλλόγου πραγματοποιήθηκε ένα ξέφρενο γλέντι, που είχε κάτι για όλους. κλαρίνα, μασκαράδες, φαγητό, ποτό κ.λ.π. Διασκεδάσαμε με την ψυχή μας, χορέψαμε, τραγουδήσαμε γελάσαμε, μασκαρευτήκαμε πειράζοντας ο ένας τον άλλον. Το γλέντι κράτησε μέχρι τα ξημερώματα, χωρίς να χάνει ούτε λεπτό τη ζωντάνια του, καθώς τα όργανα έπαιζαν ασταμάτητα, μην αφήνοντας την επιθυμία μας για χορό και τραγούδι να καταλαγιάσει. Εξαντλημένοι γυρίσαμε σπίτια μας, ώστε να πάρουμε δυνάμεις για την επόμενη μέρα.

Το πρωί της Κυριακής όλοι ήμασταν ενθουσιασμένοι για όσα έγιναν την προηγούμενη μέρα και τις πολύ ωραίες εντυπώσεις που μας είχε αφήσει η γιορτή και ορεξάτοι για όσα θα ακο-

λουθούσαν.

Οι ώρες για το καινούριο γλέντι μετρούσαν αντίστροφα. Το απόγευμα ανάψαμε, όπως συνηθίζεται κάθε χρόνο, την "μπουτζανίδα", μια τεράστια φωτιά που φωτίσε όλο το χωριό. Στη συνέχεια, μαζευτήκαμε όλοι στο καφενείο του χωριού ανυπόμονοι να στήσουμε καινούριο γλέντι. Οι "πρεφιδόροι" άφησαν στην άκρη τα χαρτιά και η βραδιά ξεκίνησε με το έθιμο του "χάσκαρ". Ένα καλοβρασμένο αυγό κρεμασμένο με σπάγκο στην άκρη μιας ρόκας ταλαντεύεται προς το ανοιχτό στόμα καθενός ξεχωριστά. Εκείνος που καταφέρνει να το πιάσει με το στόμα του είναι ο νικητής κι εκείνος, σύμφωνα με το έθιμο, που θα κρατάει τη ρόκα με το αυγό την επόμενη χρονιά. Κέφι, χορός, τραγούδι, μουσική κάθε είδους από το στερεοφωνικό του καφενείου, συνέβαλαν στη δημιουργία μιας υπέροχης ατμόσφαιρας, που μας χάρισε αξέχαστες στιγμές. Το γλέντι δεν έλεγε να τελειώσει και το κέφι ήταν αστείρευτο. Καθώς όμως οι ώρες περνούσαν, η σκέψη ότι πλησίαζε η ώρα της επιστροφής έβαλε αναπόφευκτα τέλος σε μια ακόμη αξέχαστη βραδιά.

Την άλλη μέρα όλοι ξυπνήσαμε με βαριά καρδιά, καθώς ξέραμε ότι ήταν η μέρα της επιστροφής. Μπαίνοντας

στο πούλμαν που θα μας έφερνε πίσω στην Αθήνα, όλοι συμφωνήσαμε ότι αυτές οι Απόκριες ήταν οι πιο ωραίες που έχουμε περάσει στην Οξυά. Φεύγοντας από το χωριό με τις καλύτερες αναμνήσεις, σχεδιάζαμε ταυτόχρονα την επόμενη συνάντησή μας στο αγαπημένο μας χωριό.

Γιώργος Αγγελάκης

Θέλουμε να σταθούμε μόνο σε μια στιγμή που πιστεύουμε ότι αξίζει τον κόπο να σας την περιγράψουμε, θεωρώντας ότι τέτοιου είδους (στιγμές) απλά υπογραμμίζουν τη γοητεία που κλείνει μέσα της μόνο η μουσική μακριά από τα φώτα, και μαζί με τις ψυχές των λίγων που είχαν την τύχη, πιστέψτε μας, να την απολαύσουν.

Καθώς το γλέντι απλώνεται και η νύχτα βάζει το γλυκό της πέπλο το κλαρίνο του Μιχάλη κόβει το σκοτάδι στα δυο, απογειώνοντας τη μουσική στο απέρριπτο. Η σιγή της αίθουσας στην έκθεση επιβεβλημένη, οι ανάσες κομμένες και το "Καραμαντάκο" στο απόγειο. Τα κλαρίνα - Μίχου και Νάσιου - υψώνονται, το ντέφι "ξύνει" το πολύχρωμο ρούχο της νύχτας, τα δύο λαούτα "χαράζουν" τον 4ο παράλληλο και το ακορντεόν δίνει αέρα στη φλόγα που θερμαίνει τις ψυχές μας.

Η Οξυά γλεντάει, είναι εδώ και εί-

ναι πάντα ζωντανή χορεύοντας και τραγουδώντας.

Το Δ.Σ. θέλει να ευχαριστήσει κατ' αρχήν όλους όσοι ήρθαν στο χωριό (είτε με το πούλμαν είτε με δικά τους μέσα) και συμμετείχαν στις εκδηλώσεις που έγιναν εκεί.

Θέλει επίσης να πει ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους μόνιμους κατοίκους της Οξυάς αψηφώντας ηλικία και έγνοιες βρέθηκαν κοντά μας, καθώς επίσης και τον Δήμαρχο κ. Κ. Σδούκο για τη συμβολή του στην εκδήλωση.

Κλείνοντας την αναφορά μας στην εκδρομή αφιερώσουμε τις δικές μας προσπάθειες στους πέντε μικρούς μας φίλους το Γιώργο, το Βασίλη, το Θανάση, την Μαριάνθη και τη Μαντώ, που άφησαν στην άκρη - ή ενδεχομένως να τα πήραν και μαζί τους - τα βιβλία τους ώστε να γευτούν αλλά και να συνεχίσουν αυτό που και οι γονείς τους Κώστας και Βάνα, Νίκος και Ρένα καθώς και Θανάσης και Γεωργία α-νιδιοτελώς λατρεύουν.

Γνωρίζουμε ότι και άλλοι φίλοι μας θα θέλανε να βρεθούν στην Οξυά. Γι αυτούς αλλά και για όλους επιθυμούμε να δουν εικόνες, να ακούσουν ήχο αλλά και να μεταφερθούν "νοντά" στα 1.050 υψόμετρο εμείς έχουμε φροντίσει.....

Στη γειτονιά του Ίντερνετ η Οξυά - 101 χρόνια από την Ίδρυση του Συλλόγου της και πάνω από τρεις αιώνες ζωής της - έχει το δικό της στίπ.....ε-σείς απλά χτυπήστε στο www.oxya.gr και σας ανοίγουμε την πόρτα

Αν κάτι έχετε να παρατηρήσετε ο καλός σας τρόπος θα φιλοξενηθεί στο πεδίο επικοινωνία.

**Ευχαριστούμε
Από το Δ.Σ.**

www.oxya.gr

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω τη Σελτσιώτικη Ομάδα δράσης για την υλοποίηση και δημιουργία της ιστοσελίδας της Οξυάς. Αψηφώντας δυσκολίες, καταναλώνοντας πολύτιμο από τον προσωπικό τους χρόνο, θέλω να πιστεύω ότι η παρουσίαση της Οξυάς έχει Άποψη.

Αλέκα, Μαρία, Θεοδωρή, Νικόλα Θωμά και Κώστα σας ευχαριστώ πολύ.

Εξυπακούεται ότι πάμε και για άλλα σκαλοπάτια

Και μιας και λέμε για σκαλοπάτια,

να ευχηθώ στην Αμαλία μαζί με το Χριστόδουλο, στην Αλέκα μαζί με το Θεοδωρή καθώς και στην Ευρυδίκη μαζί με τον Ιβερ που σύντομα θα ανέβουν τα δικά τους - στολισμένα με τα ομορφότερα ροδοπέταλα - για την καινούρια τους ζωή.

Νάναι μαζί και πάντα ευτυχισμένοι....

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία
Κώστας Α. Λάζος
Πρόεδρος Αδελφότητας

ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

Αδελφότητα της Ηπείρου ενοικιάζει ισόγειο κατάστημα 61m2 στο κέντρο των Ιωαννίνων - κοντά στα πρακτορεία - για επαγγελματική χρήση. Το παρόν Κατάστημα βρίσκεται στη οδό Αισώπου. Η τιμή λογική.

Πληροφορίες στο τηλέφωνο 210 9927671 (7-9 μμ) Κ. Λάζος και 6976674725 Νίκος Παπαχρήστος

ΚΑΓΙΑΚ ΣΛΑΛΟΜ

Με επιτυχία ολοκληρώθηκε στην Ολυμπιακή πίστα του Ελληνικού στις 4-6 Απριλίου 2008 το 10ο Πα-νελλήνιο πρωτάθλημα Σλάλομ.

Η παρουσία 85 αθλητών-τριών από 9 Σωματεία της χώρας ήταν ενθαρρυντική για το άθλημα σε πολιτικές και-κές συνθήκες.

Οι αθλητές της "ΤΥΜΦΗΣ ΚΟ-ΝΙΤΣΑΣ" επιβεβαίωσαν για ακόμη μια φορά γιατί η Κόνιτσα αποκαλείται η "πόλη του Καγιάκ".

Στους τελικούς σε τρεις κατηγορίες είχαμε προκρίσεις 7 αθλητών.

Ο συναγωνισμός στους τελικούς ή-ταν συναρπαστικός με τους αθλητές να κατακτούν σε σύνολο 6 μετάλλια. Συγκεκριμένα:

1. Ασημένιο μετάλλιο στο Ομαδικό 3 X Κι ανδρών με τους Κωστούλα Σταύρο - Μουρεχίδη, Λάμπρο - Αγό-ρου Νικόλαο.

2. Χάλινο μετάλλιο στο Κι ανδρών με τον Κωστούλα Σταύρο.

3. Ασημένιο μετάλλιο στο Κι εφή-βων με τον Αγόρου Νικόλαο.

4. Χάλκινο μετάλλιο στο Κι Παίδων με το Λάκκα Δημήτριο εξαιρετική εμ-φάνιση στο Κι Ανδρών και 5η θέση για τον Μουρεχίδη Λάμπρο και 7η θέ-ση για τον Λάκκα Παναγιώτη, καθώς

και η 5η θέση στους παίδες του Γελα-δάρη Αθανασίου και η 6η θέση του Κίτσιου Κυριάκου.

Την κούρσα επίδειξης έκανε ο Πα-μπαίδας του Σωματείου Μησιακούλης Κυριάκος.

Συνοδοί στην αποστολή, ο προπο-νητής Καζούκας Νίκος, ο αντιπρόε-δρος Γκούντας Κωνσταντίνος, ο έφο-ρος Σλάλομ Κωστούλας Αθανάσιος και ο πρόεδρος του Σωματείου Αγό-ρου Κωνσταντίνος.

Το Δ.Σ. του Σωματείου ευχαριστεί Δημόσια το Δ.Σ. της Σχολής ΣΕΚ Κό-νιτσας για την διευκόλυνση που παρεί-χε στον αγώνα με την παραχώρηση του λεωφορείου σαν μεταφορικό μέ-σο. Τον Δήμαρχο κ. Εξάρχου καθώς και τον αντιπρόεδρο της Σχολής κ. Κί-τσιο Σταύρο.

Ας φροντίσουν όλοι για την δημι-ουργία της Πίστας Καγιάκ στην Κόνι-τσα, είναι έργο πνοής για το χώρο, έρ-γο που θα τονωθεί η οικονομία και ο τουρισμός της περιοχής, έργο που θα απορροφήσει την νεολαία στον αθλη-τισμό.

Έκκληση για χορηγούς απευθύνει το Δ.Σ. καθώς οι συμμετοχές των α-θλητών σε επίπεδο Ευρώπης είναι αρ-κετές.

Επόμενες συναντήσεις το ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ και ο αγώνας ΓΕΦΥΡΑΣ ΡΙΟΥ ΑΕ.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

ΚΑΝΟΕ-ΚΑΓΙΑΚ ΣΛΑΛΟΜ

Σε πολικές συνθήκες διεξήχθη στις 16-17 Φεβρουαρίου 2008 στο προπονητικό κέντρο του Ευήνου το Κύπελλο Ελλάδος 2008.

Οι αθλητές της Τύμφης απέδειξαν για μια ακόμη φορά γιατί το Δ.Σ. παλεύει να γίνει το προπονητικό κέντρο ΚΑΝΟΕ ΚΑΓΙΑΚ στην Κόνιτσα.

Γιατί η Κόνιτσα είναι πραγματικά η "πόλη του Καγιάκ" στην Ελλάδα. Γιατί εδώ γεννήθηκε το Καγιάκ στη χώρα.

Στους αγώνες τώρα στο Κι ανδρών την 3η θέση κατέλαβε ο Κωστούλας Σταύρος.

ΤΥΜΦΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Τοξοβολία

Με τρεις αθλητές συμμετείχε το Σωματείο στο Κύπελλο Ελλάδος στις 23-24 Φεβρουαρίου 2008 στους αγώνες 18 m κλειστού χώρου στην αίθουσα ΣΠΟΡΤ ΧΩΛ στο ΟΑΚΑ. Την πρόκριση στους τελικούς πήραν οι: 1) Αγόρου Κωνσταντίνος, στο Σύνθετο Τόξο ανδρών, 2) Κίτσιος Δημήτριος στο Ολυμπιακό Τόξο ανδρών, καθώς και

3) ο Πεταλάς Βασίλειος στο Ολυμπιακό Τόξο ανδρών.

Αξιοσημείωτο είναι ότι το Σωματείο βαθμολογήθηκε σε σύνολο 70 Σωματείων της χώρας.

Έγινε το Σάββατο 1η Μαρτίου 2008 ο αγώνας τοξοβολίας κλειστού χώρου 18m του Γεωγραφικού Διαμερίσματος Ηπείρου και Ιονίων Νήσων στο Γυμναστήριο του βου ΕΠΑΛ Ιωαννίνων. Διοργανωτές η ΕΦΟΤ η ΤΥΜΦΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ, ο ΠΡΩΤΟΓΟΡΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ και η ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΗ ΛΕΣΧΗ ΤΟΞΟΒΟΛΙΑΣ. Το επίπεδο ήταν αρκετά υψηλό με τους αθλητές τρεις των τριών Σωματείων να μοιράζονται τα μετάλλια.

Οι αθλητές της Τύμφης σε όσες κατηγορίες συμμετείχαν ήταν μέσα στα μετάλλια.

Αναλυτικότερα ο Κίτσιος Δημήτριος ασημένιο στο Ολυμπιακό τόξο ανδρών, ο Αγόρου Κων/νος ασημένιο στο Σύνθετο τόξο ανδρών, ο Σπυρόπουλος Πέτρος Χάλκινο στο Σύνθετο τόξο Ανδρών, ο Ρεμπέτσας Διονύσιος Χάλκινο στο Ολυμπιακό τόξο παιδων και ο Αγόρου Γεώργιος Χρυσό μετάλλιο στο Σύνθετο τόξο παιδων. Καλή εμφάνιση και συμμετοχή είχαν και ο Κασούρας Σωκράτης Μπούσμπουλας Ηλίας, Αμπαζ Ιρφαν και Ρεμπέτσας Αλέξης.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Τον ετήσιο χορό της διοργάνωσε η Ένωση Κονιτσιωτών Ιωαννίνων την 1 Μαρτίου στο κέντρο "Gala" με επιτυχία.

- Στις 5/3 έγινε στο κέντρο "Πλατανάκια" Κόνιτσας ο χορός του Συλλόγου γυναικών. Το γλέντι κράτησε αρκετές ώρες και όλα τα μέλη του Συλλόγου έμειναν ευχαριστημένα.

- Όπως κάθε χρόνο, κι εφέτος έγιναν με επιτυχία οι Αποκριάτικες εκδηλώσεις στην Πηγή (Πεκλάρι) με τις άοκνες προσπάθειες των μελών του Ε.ξωρ. Συλλόγου. Αρκετός κόσμος απόλαυσε τα δρώμενα και τους πικάντικους μεζέδες με το πατροπαράδοτο τσίπουρο.

- Στην Κόνιτσα το βράδυ της Αποκριάς κήκε ο έλατος στο χώρο δίπλα στα "Πλατανάκια". Διοργανωτής, ο Πολιτιστ. Σύλλογος "Αγ. Νικόλαος". Ο κόσμος χόρεψε με την παραδοσιακή μουσική και την Καθαρά Δευτέρα στον ίδιο χώρο ο Σύλλογος πρόσφερε σε όλους φασολάδα, χαλβά, λαγάνια κ.ά.

- Την καθαροδευτέρα ο Ορειβ. Σύλλογος πραγματοποίησε πορεία από την Τοπόλιτσα, διασχίζοντας το πανέμορφο μικρό φαράγγι ως το χωριό Πηγή και από εκεί ανάμεσα στο πυ-

κνό πευκοδάσος η πορεία συνεχίστηκε ως τα "Πλατανάκια" όπου γιορτάστηκαν τα "Κούλουμα".

- Ο εξωρ. Σύλλογος επαναφέροντας το παλιό έθιμο της Καθαροδευτέρας στην Αγ. Βαρβάρα, πρόσφερε νηστίσιμα εδέσματα στον κόσμο που συγκεντρώθηκε εκεί.

- Σεμινάριο - Εργαστήριο διοργάνωσε το κέντρο Περ/κής Εκπ/σης Κόνιτσας στις 14-15-16 Μαρτίου με θέμα: "Παραδοσιακοί Οικισμοί- Περιβάλλον-Οικονομία-Πολιτισμός".

Ομιλίες για τα διάφορα θέματα του σεμιναρίου έγιναν από τους: κ. Τσούβαλη Αικ. κ. Αράπογλου Μιχ. κ. Νάσου Μαριάνα, κ. Γκράσο Γ. κ. Σούζου Αριστερά, κ. Μώκου Χρυσούλα, κ. Δαλκαβούκη Βασ. κ. Παπαχριστοφόρου Μαρλένα, κ. Νιτσιάκο Βασ. κ. Κατή Βασιλική, κ. Σταυριδάκη Κλεόνικο, κ. Γρηγορόπουλο Αντ. κ. Οικονομίδη Μιχ.

Οι συμμετέχοντες πλούτισαν τις εμπειρίες τους και με πεζοπορία στο περιβαλλοντικό μονοπάτι Μόλιστα-Γανναδιό.

- Στις 16/3 ο πρόεδρος της Ελληνικής Διαθλητολογικής εταιρείας, συμπολίτης μας Σταύρος Μπούσμπουλας και τα μέλη της κ. Στ. Παππάς, δ/ντής Γ. Παθολ. Κέντρου Γ. Νοσοκ. Πειραιώς και ο κ. Πάρις Χριστακόπουλος, έ-

καναν μια πολύ κατατοπιστική ομιλία για την ύπουλη και επικίνδυνη ασθένεια του σαχαρώδη διαβήτη που ικανοποίησε όλο το ακροατήριο της κατάμεστης αίθουσας του Δημαρχείου. Ευχόμαστε στο συμπολίτη μας Σταύρο να 'χει πάντα επιτυχίες.

- Ημερίδα με θέμα "Το όραμα της Ελευθερίας στα Βαλκάνια" διοργάνωσε ο Σύνδεσμος Ελληνοσερβικής φιλίας Ιωαννίνων στην Κόνιτσα. Στην αίθουσα του Δημαρχείου παρέστη ο Πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Δημ. Παπασπύρου και μίλησαν για το θέμα ο Σέρβος Ιστορικός κ. Μιρολιούμι Μαυοϊλοβιτς και ο κ. Αλέκος Φαρμάκης Δημ. Σύμβουλος του Δήμου Ιωαννιτών.

- Την επέτειο της Παλιγγενεσίας του 1821 γιόρτασαν τα Σχολεία με ομιλίες και κατάθεση στεφάνων την παραμονή.

Το πρωί της 25ης Μαρτίου μετά τη Δοξολογία στο Ναό του Αγ. Κοσμά και την επιμνημόσυνη Δέηση στο μνημείο πεσόντων (προαύλιο Δημαρχείου) έγινε κατάθεση στεφάνων από τις Αρχές, κομματικές οργανώσεις Εθν. Αντίστασης και Συλλόγους.

Στο τέλος η Φιλαρμονική Γαστουρίου Κέρκυρας "ΟΜΟΝΟΙΑ" έπαιξε τον Εθν. Ύμνο και ακολούθησε η παράσταση των μαθητών, στρατ. τμήματος

και Συνοριοφυλάκων μπροστά από τους επισήμους στην Κεντρ. Πλατεία. Το βηματισμό συντόνιζε η Φιλαρμονική η οποία στο τέλος παρήλασε πεανίζοντας εμβατήρια.

Τον πανηγυρικό εκφώνησε στην αίθουσα του Δημαρχείου ο δ/ντής του ΕΠΑΛ Δήμου Κόνιτσας κ. Κων. Μπάνης.

Η εκδήλωση λόγω καιρού συνεχίστηκε στην αίθουσα του Δημαρχείου με παραδοσιακούς χορούς από χορευτικά των μαθητών και μουσικά κομμάτια από την Φιλαρμονική, υπό τους ήχους της οποίας Κερκυραίες με παραδοσιακές φορεσιές χόρεψαν τοπικούς χορούς. Ακολούθησε δεξίωση στο Δήμο και στη Στρ. Λέσχη.

Το απόγευμα μαθητές Γυμνασίου-Λυκείου στην αίθουσα του Σχολείου παρουσίασαν το έργο "Λάμπρος Τζαβέλλας", καταχειροκροτούμενοι από τους παρευρισκομένους. Ήταν μια όμορφη εκδήλωση και ευχόμαστε να συνεχίζεται σε κάθε εθνική επέτειο.

- Όμορφα παγκάκια τοποθέτησε ο Δήμος στην κεντρική πλατεία και σε άλλα σημεία. Ήταν κάτι που έλειπε τόσο καιρό. Έτσι, μαζί με το φωτισμό του κέντρου έδειξε άλλη όψη το κέντρο. Αν καταφέρει ο Δήμος να συνενώσει και τους κακομαθημένους συμπολίτες μας να μην παρκάρουν στο

κέντρο, αφού υπάρχει χώρος τριγύρω, θα είναι ευχής έργο.

Ας έχουν υπόψη οι υπηρετούντες το Δήμο ότι μετά το Πάσχα αρχίζει η καλοκαιρινή περίοδος με μεγαλύτερη κίνηση πεζών και εποχούμενων οπότε χρειάζεται να αποφύγουμε το συνωπισμό.

- Στο τέλος του Μάρτη, μαζί με τα χελιδόνια ήρθαν και οι πελαργοί στις φωλιές τους (Κλειδωνιά και Κ. Κόνιτσα).

- Αρκετά λεωφορεία με μαθητές επισκέφθηκαν την Κόνιτσα και την περιοχή της τον Απρίλη, προς ικανοποίηση των ιδιοκτητών εστιατορίων και ξενοδοχείων.

- Στις 10 Μαΐου θα αρχίσει η λειτουργία των ιαματικών λουτρών Καθασιλών που θα διαρκέσει μέχρι τις 20 Οκτωβρίου.

- Με εναλλαγές ζέστης, κρύου, βροχής και χιονιού πέρασε ο Απρίλης ως τις μέρες του Πάσχα.

- Βροχερή και η Μ. Παρασκευή και το Μ. Σάββατο ποτιστική βροχή με χιόνια στα βουνά.

- Τα στρατ. φυλάκια Μολυβδοσκεπάστης και Λυκόμορου επισκεύτηκε ο Υφ. Εθν. Άμυνας κ. Κ. Τασούλας και ο Δ/ντης της 1ης Στρατιάς κ. Φράγκος. Ο κ. Τασούλας δήλωσε ότι δεν πρόκειται να καταργηθούν τα Ακρπικά φυλάκια.

- Αρκετοί ήταν οι επισκέπτες στην περιοχή μας το Πάσχα που αν και α-

νοιζιάτικο ο καιρός θύμιζε Χριστούγεννα με κρύο και φρέσκο χιόνι στα βουνά.

- Πάσχα στο Δολό Πωγωνίου έκανε ο Πρωθυπουργός κ. Κ. Καραμανλής με την οικογένειά του για δεύτερη χρονιά, ενώ ο Πρ. Δημοκρατίας κ. Κ. Παπούλιας στα Γιάννινα και στους Φραγκάδες Ζαγορίου.

- Την Τετάρτη, 9 Απριλίου 2008, στο βιβλιοπωλείο "ΙΑΝΟΣ" επί της οδού Σταδίου στην Αθήνα, από το βιβλιοπωλείο και τις ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑ έγινε η παρουσίαση της ποιητικής συλλογής "ΩΔΗ ΣΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ ΑΩΟ" του Κονιτσιώτη ποιητή Απόστολου Ζώτου.

Μίλησαν οι: Γιώργος Γώτης, ποιητής, Πέτρος Ευθυμίου, φιλόλογος-βουλευτής και Γιώργος Παγανός, φιλόλογος-κριτικός της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Οι ομιλητές με τον πλούσιο και γλαφυρό λόγο τους βοήθησαν αρκετά όσους έδωσαν το παρόν στη θαυμάσια αυτή εκδήλωση να προσεγγίσουν κάπως τον δύσκολο όντως ποιητικό λόγο του Αποστόλη.

Την εκδήλωση πλαισίωσαν με παραδοσιακή Κονιτσιώτικη μουσική ο κλαρινίστας Μιχάλης Πανουράκος και η ζυγιά του.

Όπως χαρακτηριστικά επιώθηκε,

με τη συγκεκριμένη ποιητική συλλογή ο Απόστολος Ζώτος μπαίνει δυναμικά στη χορεία των υπερεαλιστών ποιητών της πατρίδας μας και ο Αώος, σύμβολο δύναμης και ζωής, αποκτά τον ποιητή του.

• Στο γιό μας Λευτέρη που επαξίως προήχθηκε στο βαθμό του Υποστράτηγου και τοποθετήθηκε στη δ/ση Ασφαλείας Υψ. προσώπων. Του ευχόμαστε και σ' ανώτερα.

Οι Γονείς του

Γεώργιος και Ζωίτσα Οικονόμου

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις:

• Ο Νίκος Δ. Μάιπας και η Στέλλα Μάιπα απόκτησαν στις 13/2/08 αγοράκι στο Δίστρατο.

• Στις 8/3 ο Θωμάς Π. Μάλιακας και η Χριστίνα Αθανασίου απόκτησαν στην Κόνιτσα αγοράκι.

• Στις 13/3 ο Κώστας Κεφσερίδης και η Χρύσα Κρυστάλλη απόκτησαν κοριτσάκι στην Κόνιτσα.

Θάνατοι

Απεβίωσαν:

• Στις 16/3 ο Δημήτρης Γρέντζιος, ετών 93, στο Παλαιοσέλλι.

• Στις 18/3 η Σταυρούλα Καρατζή-μου, ετών 55, στην Κόνιτσα.

• Στις 19/3 ο Αναστάσιος Καρράς, ετών 84 στην Ηλιόρραχη.

• Στις 21/3 η Ελευθερία Κίτσιου, ετών 88 στην Πηγή.

• Στις 25/3 η Αναστασία Ζήκα, ετών 86, στην Αετόπειρα.

• Στις 26/3 ο Δήμος Κοντοδήμος, ετών 91, στην Αγ. Παρασκευή.

• Στις 28/3 ο Παναγιώτης Ρούβαλης, ετών 85, στο Ελεύθερο.

• Στις 30/3 η Χαρίκλεια Δερβένη, ετών 88, στην Κόνιτσα.

• Στις 31/3 ο Βασίλειος Κυρίτσας, ετών 71, στην Κόνιτσα.

• Στις 6/4 ο Βασίλειος Ξάνθος, ετών 80, στο Γανναδιό.

• Στις 8/4 η Ιωάννα Τζήμουλα, ετών 52, στην Κόνιτσα.

• Στις 14/4 η Πολυξένη Ιατρού, ετών 83, στην Κόνιτσα.

• Στις 19/4 η Αγγελική Κήτα, ετών 89, στην Κόνιτσα.

• Στις 21/4 ο Νικόλαος Κέντρος, ετών 88 στην Κλειδωνιά.

• Στις 3/4 η Ελένη Λύτου, ετών 72 στην Κόνιτσα.

• Στις 23/4 ο Χρήστος Ζάρρος, ετών 87, στην Κόνιτσα.

Αυτοί που Έφυγαν

Το Διοικητικό Συμβούλιο της "Ηπειρωτικής Εστίας" Θεσσαλονίκης, ως εκπρόσωπος της Ηπειρωτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης, συμμετέχοντας στο πένθος για τον θάνατο του Γιώργου Τζόβα από την Κάτω Μερόπη Πωγωνίου, ο οποίος διετέλεσε εν ενεργεία μέλος της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης μέχρι την ύστατη ώρα εκφράζει τα συλλυπητήριά του στην ακούραστη σύζυγο και συνοδοιπορό του στη ζωή κυρία Ελένη, και δέεται του Υψίστου την ψυχή του μεταστάντος να κατατάξει μεταξύ των δικαίων και στους οικείους και συγγενείς του να χαρίζει υγεία και μακροήμερευση.

Ο Γιώργος Τζόβας ήταν ένας αγνός πατριώτης που αγάπησε το χωριό του και υπηρέτησε με συνέπεια, μεθοδικότητα, ανιδιοτέλεια και αγωνιστικότητα τις ιδέες του, την Ήπειρο, την Ελλάδα.

Εγκαταλείποντας τον φυσικό του βίο, εισήλθε στο Πάνθεον των μεγάλων ανδρών της λεβεντογέννας Ηπείρου, γιατί με το έργο του προσέφερε στον Ηπειρωτισμό, δικαίωσε την ρήση "Η Εύανδρος Ήπειρος" και άφησε πίσω του παρακαταθήκη στις επερχόμενες γενεές την δημιουργικότητα το πνεύμα της αισιοδοξίας, την ταπεινό-

τητα, την αξιοθαύμαστη ευπρέπεια, την καλοπροαίρετη κριτική που συμβάλλει στην πρόοδο και την καλύτερη εξέλιξη των καταστάσεων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης, στην έκτακτη συνεδρίαση της 17ης Ιανουαρίου 2008, αποφάσε:

1. Να εκφράσει τα συλλυπητήρια του προς την οικογένεια.

2. Να παρακολουθήσει την εξόδιο ακολουθία.

3. Να εκφωνηθεί ύστατος χαιρετισμός.

4. Να μνημονευθεί για την προσφορά του στον Ηπειρωτισμό, στο επίσημο μνημόσυνο των Ηπειρωτών που τελεί η Ήπειρωτική Εστία στις αρχές Οκτωβρίου.

5. Να δημοσιευθεί το παρόν στον Ηπειρωτικό Τύπο.

Ο Γιώργος Τζόβας φεύγοντας μας αφήνει αυτή την πίκρα που νοιώθουμε κάθε φορά που αναχωρεί για την γειτονιά των Αγγέλων ένας ακόμα ευπατρίδης Ηπειρώτης από την γενιά των Ηπειρωτών που είχαν ταυτίσει την ύπαρξή τους με την Ήπειρο. Και αισθανόμαστε την ευθύνη της συνέχισης του τρόπου σκέψης και πορείας ζωής με ηπειρωτικό πνεύμα στην μεγαλόπολη.

Αιωνία του η μνήμη

† ΕΦΥΓΕ Ο ΠΑΠΑ ΣΠΥΡΟΣ

Στις 30 Δεκεμβρίου έφυγε στα 52 του χρόνια από αυτόν τον κόσμο πηγαίνοντας στην αιωνιότητα ο Ιερέας Παπαθανασίου Σπύρος από την Πλαγιά. Υπήρξε καλός Ιερέας οικογενειάρχης και άνθρωπος.

Πρωτοδιορίστηκε στο Γανναδιό έχοντας στην ενορία του και τα άλλα δύο χωριά Μόλιστα και Μοναστήρι.

Δεν τον κούραζε η απόσταση του χωριού του που ήταν μακριά, και για να μας εξυπηρετήσει ερχόταν με το ταξί αφού δεν τον εξυπηρετούσε άλλη συγκοινωνία. Πρωτολειτούργησε στο χωριό μας το Γανναδιό με αγωνία μέχρι το τέλος της πρώτης του λειτουργίας.

Ήταν πρᾶος και άνθρωπος συζητήσιμος. Δεν παρεξηγόταν ποτέ ό,τι και αν του έλεγες. Έφυγε από το χωριό μας μετά από αρκετά χρόνια, όταν στο χωριό μας έγινε Ιερέας ο Ιωάννης Παπαδημητρίου που πήρε και την ενορία του και αυτός πήγε στην Πλαγιά με τα γύρω χωριά να εξυπηρετεί.

Έφυγε πολύ νέος και ξαφνικά. Τώρα που έπρεπε να χαρεί τη ζωή, την οικογένεια και τα εγγόνια του ο χάρος δεν τον άφησε και τον πήρε κοντά του.

Τα θερμά μου συλλυπητήρια στην πρεσβυτέρα του και στα παιδιά του.

Ας είναι αιωνία η Μνήμη Σου φίλε μου παπαΣπύρο

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΕΥ. ΞΕΙΝΟΣ

† Στον φίλο, τον Κουσιουρή, τον άξιο συγχωριανό μας Αλέκο Τσιαλογιάννη.

Είναι 3 η ώρα απόγευμα της 19 Φλεβάρη όπου αυτήν την ώρα, γίνεται η νεκρώσιμη ακολουθία στον Άι-Νικόλα του χωριού μας

Καστάνιανη, αγαπητέ Αλέκο που τόσο ξαφνικά έφυγες χτες απόγευμα στα Γιάννενα. Σαν βόμβα έπεσε η θλιβερή αυτή είδηση κι εδώ στην Κόνιτσα, κι ήταν πολλοί που ξαφνιάστηκαν και πόνεσαν. Γιατί, για πολλά χρόνια άφησες τεράστιο έργο σε κατασκευές σπιτιών, μ' αποκορύφωμα την λαμπρή εκκλησία του Αγίου Κοσμά, με τους άξιους συνεργάτες σου, και με την πολύπλευρη δική σου εμπειρία.

Είναι 3 η ώρα και τώρα συγγενείς και φίλοι, οι κόρες σου, οι γαμπροί σου και τα εγγόνια σου, με δάκρυα στα μάτια σου λένε το τελευταίο χαιρε. Κι εγώ με πόνο βαθύ νοερά είμαι κοντά σας αφού λόγοι υγείας δεν μου επέτρεπαν να είμαι παρών.

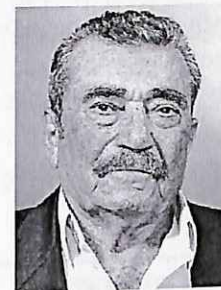
Γεννηθήκαμε την ίδια χρονιά Αλέκο, μαζί ήμασταν στο Δημοτικό Σχολείο, μαζί μετά στη βιοπάλη, μαζί και σαν Στρατιώτες που παρουσιάστηκαμε στην Κόρινθο τον Οκτώβρη του 1947 επτά παιδιά από το χωριό μας, και πονέσαμε σαν σε βάλανε χωριστά εσένα μ' άλλους πολλούς και σας στείλανε στη Μακρόνησο. Εκτός των άλλων δεινών, με πείνα και στερήσεις λόγω της κατοχής με τον πόλεμο του 40 τύχαμε μετά και στον Εμφύλιο σπαραγμό. Και επιζήσαμε.

Κι ήσουν μετά απ' τους επιτυχημένους με την αξιοσύνη σου Αλέκο, σαν εμπειροτέχνης. Μέχρι και πολυκατοικία κάνατε με τον αείμνηστο κουινιάδο σου Ευριπίδη που τόσο πρόωρα χάθηκε και τώρα πας να τον συναντήσεις, καθώς και την ηρωίδα γυναίκα σου Αντιγόνη, που κάνατε, τις εξαιρετικές κοπέλες, Μαρία και Άννα που τους άξιζαν οι καλοί γαμβροί σου Γιάννης και Λεωνίδας. Όλοι τώρα, σε χάνουμε. Θα μιλάν όμως για πάντα τα έργα σου.

Είναι, τρεις και μισή η ώρα και θα σε σκεπάσει η γη της Καστάνιανης. Με βουρκωμένα μάτια.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ

ΜΝΗΜΕΣ

Στη μνήμη του Αναστασίου Π. Καρρά, που έφυγε από κοντά μας στις 19 Μαρτίου 2008 σε ηλικία 85 ετών, η οικογένειά του καθώς και η οικογένεια του Γρηγόρη Μ. Καρρά, προσφέρουν χρηματικό ποσό στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" που ήταν τακτικός αναγνώστης από τότε που πρωτοεκδόθηκε.

- Στη μνήμη του Χρήστου Κατή που έφυγε από τη ζωή στις 2/2 η οικογένεια του Απόστολου Κατή προσφέρει στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" το ποσό των 30 ευρώ.

- Στη μνήμη του Ιωάννη Ντίνη από τη Λαγκάδα, η σύζυγός του Δήμητρα προσφέρει στο περιοδικό μας το ποσό των 50 ευρώ.

- Στη μνήμη του Αλέκου Τσιαλογιάννη που έφυγε από τη ζωή στις 11/2/08 οι θυγατέρες του Άννα και Μαρία προσφέρουν στο περιοδικό μας το ποσό των 30 ευρώ.

- Στη μνήμη της αγαπημένης μου αδελφής Μαρίας Φ. Νάτση που έφυγε από τη ζωή πριν 5 χρόνια σε ηλικία 45 χρόνων, στη μνήμη του θείου Αχιλλέα

Νάτση και του συμμαθητή και φίλου μου Βασίλη Ντίνη που έφυγε πέρυσι από τη ζωή, προσφέρω στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" το ποσό των εξήντα ευρώ.

Π. ΝΑΤΣΗΣ

• Στη μνήμη του αλησμόνητου Νίκου Ζούνη η σύζυγος και οι θυγατέρες

του προσφέρουν 50 ευρώ.

• Η σύζυγος και η οικογένεια του Στέφανου Παναγιώτου από το Μοναστήρι, με τη συμπλήρωση 6 μηνών από τότε που έφυγε από τη ζωή, προσφέρουν στο περιοδικό μας 70 ευρώ.

Dr. ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΣ

Οδοντίατρος - Ενδοδοντολόγος
Λέκτορας Οδοντιατρικής Α.Π.Θ.

Ι. ΔΡΑΓΟΥΜΗ & ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΗΛ. 2310 265168
(ΒΑΜΒΑΚΑ 1) ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΙΝ. 6977032376

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΣΑΝΟΥ-ΖΕΥΓΟΛΑ

Συμβολαιογράφος

ΑΒΕΡΩΦ - ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΗΛ. ΟΙΚΙΑΣ: 26510 93622
ΤΗΛ.: 26550 22529 ΚΙΝ.: 6945182799

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

Ο Ξενώνας στην Αγ. Παρασκευή Κόνιτσας
Τηλ. 210-8642240 - 6976067198
Δημ. Τέλλης

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 500 τ.μ. σε κεντρικό σημείο της Κόνιτσας.
Τηλ. 2410-620471 - 6979638112

ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΕΡΕΙΑ «ΚΙΒΩΤΟΣ» ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ

Πρόσφατα κυκλοφόρησε CD με παραδοσιακά μαγευτικά τραγούδια της περιοχής Μαστοροχωριών.
Τραγουδάει η χορωδία Μαστοροχωριτών Αθηνών και την συνοδεύει η μουσική Κομπανία του εξαίρετου Κλαρινίστα Κώστα Βέρδη.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

- 1) Χρήστος Μπουρτζίκος Ε.Π.Ε. "Music-corner" Πανεπιστημίου 56
Τηλ. 210 3304000 - 3304365, Αθήνα
- 2) Βασδέκης Νίκος, έμπορος Πατριάρχου Αθηνάγαρα 22
Τηλ. 26510 30606, Κιν. 6932619059, Ιωάννινα
- 3) Ράπτης Λάμπρος, Φωταυτοπικά
Τηλ. 26550 24515 - 22350, Κόνιτσα

Συνδρομές

Κυρίτσας Γεώργ. Αυστραλία	30	Μπαλτογιάννη Ευγενία Αθήνα	20
Γκότζος Βασίλης Ελβετία Fr.	200	Πατέρα Λίνα Αθήνα	50
Νούτσος Δημ. Αυστραλία	60	Κίτσιος Ανδρέας Αθήνα	20
Παναγιώτου Δημ. Καναδάς	30	Πράπας Ηλίας Αθήνα	15
Πελεκανίδου Αφροδίτη Τσεχία	40	Παρασκευάς Γεωργ. Αθήνα	15
		Ανδρονιάδης Δημ. Αθήνα	20
		Σκαφίδας Κων. Αθήνα	15
		Τσιαλιαμάνης Θεοδ. Αθήνα	20
		Κιτσάντα Ελευθερία Αθήνα	30
		Μούρας Ιάσων Αθήνα	40
		Φασούλης Στεφ. Αθήνα	30
		Σδούκος Δημ. Αθήνα	15
		Κίσκου Γεωργία Αθήνα	30
		Λούδας Αθαν. Αθήνα	20
		Αηδόνης Αναστ. Αθήνα	20
		Παπασπύρου Ανδρέας Αθήνα	30
		Καραφλίδας Γεωργ. Αθήνα	30
		Δαγκοβάνος Γεωργ. Αθήνα	40
		Εζνεπιδης Ιωαν. Αθήνα	30
		Δερβένης Παναγ. Αθήνα	15
		Ντίνος Παναγ. Αθήνα	30
		Λάμπρου Χρήστος Αθήνα	15
		Ζωγράφος Κων. Αθήνα	30
		Κοντούρη Κατίνα Γιάννινα	15
		Νικολού Καλυψώ Γιάννινα	15
		Παΐσιου Ευδοκία Γιάννινα	15
		Βλάχου Αμαλία Γιάννινα	15
		Βράχα Ερμιόνη Γιάννινα	20
		Ιατρού Ανέστης Γιάννινα	45
		Δήμος Στεφ. Γιάννινα	15
		Κιτσάνης Σπύρος Γιάννινα	50
		Φασούλης Νίκος Γιάννινα	30
		Βουρδούκας Αθαν. Γιάννινα	30
		Κοντοζιζής Κων. Γιάννινα	30
		Συργιάννης Νικ. Γιάννινα	15
		Μπαλτογιάννη Φατεινή Γιάννινα	20
		Λέτσιος Νικ. Γιάννινα	30
		Γκόγκας Χρήστος Γιάννινα	70
		Τσούνη Χαρίκλεια Γιάννινα	15
		Πρωτόπαπας Γεώργ. Γιάννινα	15
		Λάμπρου Γεώργ. Γιάννινα	30
Γιαϊλόγλου Ιωαν. Αθήνα	20		
Κιτσαντώνης Ιωαν. Αθήνα	20		
Μπάρκης Σπυρ. Αθήνα	20		
Μπαζίγου Μαρία Αθήνα	15		
Δούκας Κων. Αθήνα	15		
Τάσιος Σπύρος Αθήνα	15		
Τάσιος Στέργ.	15		
Ζακόπουλος Παναγ. Αθήνα	20		
Δάφνης Ιωάννης Αθήνα	10		
Γκότζου Ανθούλα Αθήνα	20		
Ζούκη Βασιλεία Αθήνα	15		
Βλάχος Μιχ. Αθήνα	15		
Κίτσιος Σταύρος Αθήνα	15		
Μηλίγκου Αριστέα Αθήνα	50		
Κίτσιος Χριστοφ. Αθήνα	20		
Παπασπύρου Φώτιος Αθήνα	50		
Καρβούνης Θεοδ. Αθήνα	20		
Καραγιάννης Αλ. Αθήνα	20		
Καρπούνης Κων. Αθήνα	30		
Τσιλίφης Ευαγγ. Αθήνα	15		
Τσιγλούλη Άννα Αθήνα	15		
Πορφύρης Νίκος Αθήνα	15		
Ζιώγας Θωμάς Αθήνα	20		
Θεοδοσίου Κώστας Αθήνα	60		
Τροχόπουλος Δημ. Αθήνα	15		
Ζιούλης Γεωργ. Αθήνα	15		
Σιούτη Ελευθερία Αθήνα	45		
Τζίμος Βασ. Αθήνα	15		
Ρούβαλη Αλεξάνδρα Αθήνα	45		
Κέντρου Ευφροσύνη Αθήνα	20		
Παγανιά Βαρβάρα Αθήνα	15		

Γκόγκος Απόστολος Θεσ/νίκη	45	Ζαχαράκη Ευανθία Κόνιτσα	15
Αγγελή Φρειδερίκη Θεσ/νίκη	30	Κυρίτης Κων. Κόνιτσα	30
Μήτσος Κων/νος Θεσ/νίκη	15	Γεωργάτη Γεωργία Κόνιτσα	15
Μήτση Σεβαστή Θεσ/νίκη	15	Βλάχος Γρηγόρης Κόνιτσα	20
Λώλου Ουρανία Θεσ/νίκη	15	Κεφάλια Σταυρούλα Κόνιτσα	15
Δάλλα Παναγιώτα Θεσ/νίκη	50	Νάτσης Βασ. Κόνιτσα	50
Κατής Νικολ. Αλεξάνδρεια	50	Αμιτάζ Χατέμ Κόνιτσα	15
Τζώτζης Δημ. Πάτρα	30	Μάνθος Αριστοτέλης Κόνιτσα	15
Χαρίσης Δημ. Λάρισα	65	Στεφάνου Δημ. Κόνιτσα	15
Ευαγγέλου Δημ. Ηράκλειο	20	Μαλάμης Ιωαν. Κόνιτσα	20
Αθανασίου Γεωργ. Καστοριά	15	Τσιλίκη Κων. Τράπεζα	20
Γεωργάτη Ράνια Κατερίνη	15	Τσίτσος Σωτ. Πληκάτη	20
Γεωργάτη Βάσω Φλώρινα	15	Αδάμος Κων. Πλαγιά	30
Ζάμπος Σπύρος Αίγινα	30	Στεργίου Κων. Καστανέα	20
Ρούβαλη Σοφία Βόλος	30	Ξεινός Σπυρ. Γιανναδιό	20
Πολίτης Χρήστος Πάτρα	17	Γιαννόπουλος Μικ. Κλειδωνιά	15
Σοϊλού Σελήμ. Κομοτηνή	15	Καλλιντέρης Αχιλ. Αετόπετρα	20
Δημητρίου Γεωργ. Κέρκυρα	40	Τάσιος Σωτ. Δίστρατο	45
Λάζος Γεώργ. Αγρίνιο	55	Βαγενά Χαϊδω Παλαιοσελλί	15
Αδάμου Δήμητρα Πρέβεζα	15	Πορφύρης Χρήστος Οξυά	20
Μήτση Μαριάνθη Αλεξάνδρεια	15	Σακκάς Ζήσης Ελεύθερο	15
Φασούλης Κων. Πάτρα	40	Χήρας Δημ. Γανναδιό	15
Σπανός Ευάγγ. Ξυλόκαστρο	40	Σταυρίδης Βασ. Ελεύθερο	15
Ράππου Κατερίνα Τρίκαλα	30	Κωστάκη Μερόπη Ελεύθερο	45
Τσουκά Ευφροσύνη Κόνιτσα	15	Εξάρχου Γ. Αθαν. Πηνιό	15
Γκιόζαρη Δήμητρα Κόνιτσα	15	Εξωρ. Σύλλογος Παλαιοσελλίου	20
Παΐσιος Δημ. Κόνιτσα	15	Κόφα Πελαγία Νικάνορας	15
Ράπτης Γεώργιος Κόνιτσα	15	Σαμαράς Βασ. Αγ. Παρασκευή	20
Ευαγγέλου Λαμπρινή Κόνιτσα	20	Μηλιθικιώτης Π. Κων. Λαγκάδα	15
Κατής Αποστ. Κόνιτσα	20	Ντίνη Δήμητρα Λαγκάδα	15
Γκλαβά Αλίκη Κόνιτσα	20	Καραγιάννης Νικ. Δίστρατο	20
Δερδέκης Χρήστος Κόνιτσα	15	Χρησιδίη Ειρήνη Αηδονοχώρι	15
Χατζηρούμης Βασ. Κόνιτσα	15	Ράπτη Αικ. Δίστρατο	15
Ρόμπολος Κων. Κόνιτσα	15	Παρασκευάς Αντ. Μάζι	15
Νίτσας Θωμάς Κόνιτσα	15	Παπαβασιλείου Κων. Ρουψιά	20
Μάλιακας Νικολ. Κόνιτσα	15	Αδάμος Δημ. Λαγκάδα	15
Γαϊτανίδης Γ. Μάκης Κόνιτσα	15	Ντάφλος Χρ. Αετόπετρα	15
Βάρνας Νικ. Κόνιτσα	20	Μαργαρίτης Ιωαν. Δίστρατο	20
Ρούβαλης Αποστ. Κόνιτσα	15	Τζιάτσης Αποστ. Μολυβδοσκέπαστη	20
Μάλιακας Πέτρος Κόνιτσα	15	Αποστόλου Ανδρέας Πάπιγκο	15
Νίκου Βασ. Κόνιτσα	15	Χριστοδούλου Γλυκερία Πάπιγκο	15

METROPOLITAN HOSPITAL
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ
ΠΕΡΣΕΥΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ Α.Ε.

Ειρήνη Οικονόμου Σταματάκη
Ειδικός Παθολόγος
Διδάκτωρ F.U. Berlin
Διευθύντρια Παθολογικής Κλινικής

Εθν. Μακαρίου 9 & Ελ. Βενιζέλου 1
Τ.Κ. 185 47 Ν. Φάληρο
Τηλ.: 210 4809 000, 210 4809 338
210 4809 339, 210 4809 973
Fax: 210 4814 887

Ιατρείο: Θέμιδος 6, 151 24 Μαρούσι
Τηλ. Ιατρείου: 210 6122 823
Δέχεται: Τετ. - Περ. 6-8 μ.μ. με ραντεβού
Τηλ. Οικίας-Fax: 210 4817 449
Κιν.: 6944 392 273
e-mail: istamataki@metropolitan-hospital.gr

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ

Πτυχ. Πανεπ. Αθηνών

ΤΗΛ. 210 2759721 - 2102691119

6974 491605

ΑΘΗΝΑ

ΜΕΡΟΠΗ ΕΛ. ΣΟΥΡΛΑ

Συμβολαιογράφος

(αρχείο Ι. Γ. Παπαϊωάννου)

Κεντρική πλατεία 26, 44100 Κόνιτσα

Τηλ./fax: 26550 29377

e-mail: sourlams@otenet.gr

ΗΛΙΑΣ Β. ΚΟΥΚΕΣΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Α.Π.Θ.

Σ. ΜΑΝΑΡΗ 2

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

T.K. 453 33

ΤΗΛ.: 26510 77585

KIN.: 6932 430093

e-mail: ikoyk@otenet.gr

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ

το χάνι

ΚΛΕΙΔΩΝΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΤΗΛ.: 26550 24567

FAX: 26550 24568

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΘ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αισθητική & Επανορθωτική Οδοντιατρική

Εμφυτεύματα

Μιλτιάδου 1 & Αγ. Δημητρίου, πλατεία Κηφισιάς

τηλ.: 210 8080010 - 6944 812910

e-mail: ktheodorou@mail.gr

PARISSIANA
...αγνά υλικά, νέες γεύσεις!

Το άνο Ηπειρώτικο Ζαχαροπλαστείο
σας περιμένει να απολαύσετε τις γλυκές του γεύσεις

Δ/νος: Βαγγέλης Σ. Νούτσης

Ζήνωνος 7-9, ΟΜΟΝΟΙΑ

ΤΗΛ. 210 522269

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΧΡ. ΜΗΤΣΑΚΟΥΛΗ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος

Αστικής Δικαίου Πανεμίου Αθηνών

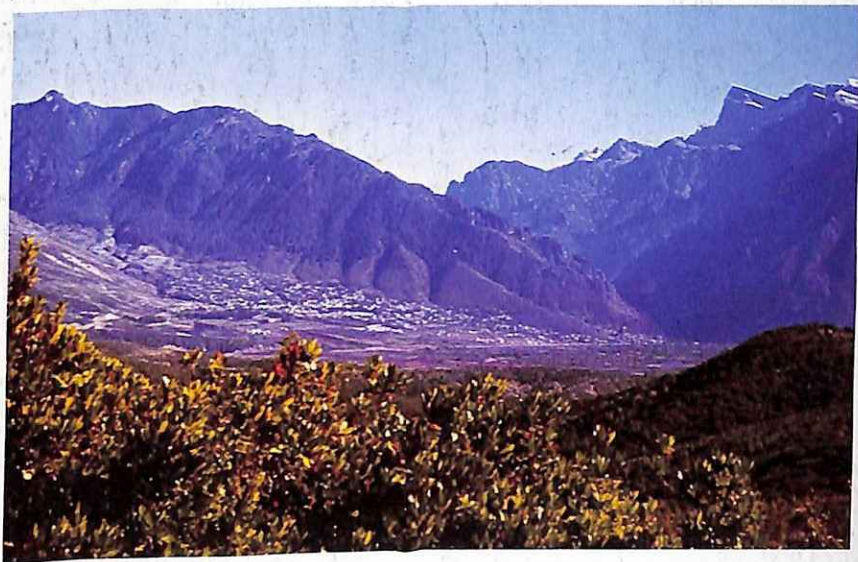
ΓΡΑΦΕΙΟ:

ΕΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ & ΝΙΚΗΤΑΡΑ 3

ΑΘΗΝΑ 106 78

e-mail: elmitsakouli@ath.forthnet.gr

"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ 4
454 44 ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Κόνιτσα

ΔΙΜΗΝΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
Κόνιτσα 441 00
Τηλ. 26550 22-464
22.212

ΠΑΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο ΚΟΝΙΤΣΑΣ
Αρ. Αδείας 2573

